

Tunturi-Lapin liikenneturvallisuuksuunnitelma

JANI KARJALAINEN | TEEMU KINNUNEN | MINNA KOUKKULA | MINNA NIKULA

Tunturi-Lapin liikenneturvallisuuksuunnitelma

Liikenneympäristö ja liikenneturvallisuuustyön organisointi

JANI KARJALAINEN
TEEMU KINNUNEN
MINNA KOUKKULA
MINNA NIKULA

RAPORTTEJA 3 | 2014
TUNTURI LAPIN LIIKENNETURVALLISUUSSUUNNITELMA
LIIKENNEYMPÄRISTÖ JA LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN ORGANISOINTI

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Taitto: Minna Koukkula
Kansikuva: Ramboll Finland Oy

ISBN 978-952-257-950-8 (painettu)
ISBN 978-952-257-951-5 (PDF)

ISSN 2242-2846
ISSN 2242-2846 (painettu)
ISSN 2242-2854 (verkkójulkaisu)

URN:ISBN:978-952-257-951-5

www.ely-keskus.fi/julkaisut | www.doria.fi/ely-keskus

Tiivistelmä

Tunturi-Lapin liikenneympäristöä koskeva liikenneturvallisuussuunnitelma on laadittu, jotta liikenneturvallisuuksongelmat ja niihin ideoidut parantamistoimenpiteet ovat selvillä Enontekiön, Kittilän, Kolarin ja Muonion kuntien ja ELY-keskuksen toiminta- ja taloussuunnittelussa.

Nykytilanteen arviointi on laadittu sidosryhmätyöskentelyn, asukaskyselyn, taustarekisterien analysoinnin, maastokäyntien sekä sidosryhmien kanssa käytyjen vuoropuhelujen avulla. Pääosa liikenneturvallisuuksongelmista sijoittuvat valtion ylläpitämille maanteille ja niissä oleviin liittymiin, koska kunnan vilkkaimmat ja keskeisimmät väylät ovat maanteitä.

Suunnitelman ja kuntien liikenneturvallisuustyön tavoitteet pohjautuvat valtioneuvoston 9.3.2006 hyväksymään liikenne- ja viestintäministeriön periaatepäätökseen liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Liikenne- ja viestintäministeriön Tieliikenteen turvallisuussuunnitelma 2011–2014 on ollut taustalla määriteltäessä suunnitelmassa esitettyjä liikenneturvallisuuden parantamistavoitteita.

Liikenneympäristöön kohdistuvina toimenpiteinä on esitetty mahdollisimman kustannustehokkaita ja helposti toteutettavia ratkaisuja, joista osa on toteutettavissa ilman tarkempaa jatkosuunnittelua esim. kunnossapitourakoiden yhteydessä.

Liikenneympäristön ja liikenneturvallisuustyön toimenpiteissä nousevat esiin matkailuliikenteen ongelmat. Matkailusesongit moninkertaistavat liikennemääriä ja myös liikenneverkon tulee pystyä välittämään tämä suoritemäärä. Kuntien nimeämässä kärkihankkeissa painottuu matkailukeskuksien liikenneympäristön parantaminen. Suunnitelmassa on huomioitu myös moottorikelkkailun reittien parantamistarpeet.

Suuri osa keskustajamien esitetystä toimenpiteistä parantaa kevyen liikenteen turvallisuutta ajoneuvo-liikenteen ajonopeuksia hillitsemällä sekä liittymien liikenneturvallisuutta. Keskeisimmille taajama-alueella oleville maanteille ja kaduille on suunniteltu rakenteellisia hidasteita (töyssyjä sekä korotettuja suojateitä ja liittymiä) ja suojatiesaarekkeitä. Myös kevyen liikenteen verkon täydentäminen ja väylien valaistuksen rakentaminen ovat esitettyjen toimenpiteiden listalla. Pääteiden liittymien liikenneturvallisuutta pyritään parantamaan rakentamalla mm. väistötiloja ja sivusuunnan tulppasaarekkeitä sekä parantamalla opastusta ja viitoitusta.

Toimenpiteille on määritelty jatkotoimenpiteet niiden toteutusvalmiuden hahmottamiseksi sekä alustavat kustannusarviot ja toteuttamiselle ohjeellinen kiireellisyysjärjestys. Esitettyjen toimenpiteiden karkea kustannusarvio on yhteensä 23,3 miljoonaa euroa, josta kuntien osuus ovat noin viisi miljoonaa euroa (22 %) ja ELY-keskuksen osuus noin 18,3 miljoonaa euroa (88 %). Valtion ylläpitämille maanteille kohdistuville toimenpiteille on laskettu TARVA-ohjelmalla ns. heva-vähenemä eli vuosittaisten henkilövahinko-onnettomuuksien vähenemä. Laskennallinen heva-vähenemä on 0,8 onnettomuutta vuodessa, mikä tarkoittaa noin 8 henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta vähemmän 10 vuoden aikana.

Sisältö

Tiivistelmä.....	3
Alkusanat	6
1 Nykytila.....	7
1.1 Suunnittelualue	7
1.1.1 Enontekiö.....	7
1.1.2 Kittilä.....	8
1.1.3 Kolari	8
1.1.4 Muonio.....	9
1.2 Suunnittelu- ja kaavoitusilanne	10
1.2.1 Enontekiö.....	10
1.2.2 Kittilä.....	10
1.2.3 Kolari	10
1.2.4 Muonio.....	10
1.3 Liikenneverkko.....	11
1.3.1 Enontekiö.....	11
1.3.2 Kittilä.....	11
1.3.3 Kolari	13
1.3.4 Muonio.....	14
1.4 Liikennemäärät.....	16
1.4.1 Enontekiö.....	16
1.4.2 Kittilä.....	16
1.4.3 Kolari	17
1.4.4 Muonio.....	19
1.5 Nopeusrajoitukset	20
1.5.1 Enontekiö.....	20
1.5.2 Kittilä.....	20
1.5.3 Kolari	21
1.5.4 Muonio.....	22
1.6 Liikenneonnettomuudet	24
1.7 Liikenneturvallisuuskysely	26
1.8 Maastoliikenne	27
1.9 Erikoiskuljetusreitit	28
1.10 Esteettömyys.....	28
1.11 Koulumatkojen turvallisuus	28
1.12 Aloitteet ja maastokäynnit.....	30
2 Tavoitteet.....	31
3 Liikenneturvallisuustyön organisointi	32
3.1 Liikenneturvallisuustyön organisointi	32
3.1.1 Yhteistyön organisoiminen	32
3.1.2 Puheenjohtajan ja liikenneturvallisuusryhmän tehtävät.....	33
3.1.3 Liikenneturvallisuustoimijan rooli	34
3.2 Työn sisältö.....	34

3.2.1 Yleistä.....	34
3.2.1 Vuositeemat.....	34
3.2.2 Vuotuinen liikenneturvallisuuustyöryhmän toimintasuunnitelma.....	35
3.2.3 Hallintokuntien toimintasuunnitelmat.....	35
3.3 Toteutus ja seuranta	36
4 Toimenpide-esitykset.....	37
4.2 Tie- ja katuverkon jäsentely	37
4.2.1 Enontekiö.....	37
4.2.2 Kittilä.....	38
4.2.3 Kolari	40
4.2.4 Muonio.....	41
4.3 Väistämismääräykset	42
4.3.1 Enontekiö.....	42
4.3.2 Kittilä.....	43
4.3.3 Kolari	45
4.3.4 Muonio.....	46
4.4 Nopeusrajoitukset ja liikenteen ohjaus.....	47
4.4.1 Enontekiö.....	47
4.4.2 Kittilä.....	48
4.4.3 Kolari	51
4.4.4 Muonio.....	53
4.5 Toimenpiteet.....	55
4.5.1 Enontekiö.....	56
4.5.2 Kittilä.....	56
4.5.3 Kolari	57
4.5.4 Muonio.....	58
4.6 Koulujen ympäristöt.....	60
4.7 Reittien risteämismääräykset	61
4.8 Liikenteen valvonta	61
4.9 Erikoiskuljetusreitit	62
4.10 Yhteenveto.....	62
4.10.1 Enontekiö.....	63
4.10.2 Kittilä.....	66
4.10.3 Kolari	73
4.10.4 Muonio.....	80
5 Vaikutukset.....	84
5.2 Enontekiö	84
5.3 Kittilä	84
5.4 Kolari	84
5.5 Muonio.....	85
6 Jatkotoimenpiteet	86
7 Liitteet	87

Alkusanat

Kunnan liikenneturvallisuussuunnitelma koostuu yleensä kahdesta osasta: liikenneympäristö- ja liikennekasvatusosasta (KVT). Tämä raportti sisältää liikenneympäristöosuuden. Nyt laaditussa suunnitelmassa on kartoitettu Tunturi-Lapin eli Enontekiön, Kittilän, Kolarin ja Muonion kuntien liikenneturvallisuuden nykytila, ongelmalliset kohteet sekä esitetty niihin parantamistoimenpiteitä. Työn aikana ei ole laadittu varsinaista KVT-suunnitelmaa, vaan on käyty läpi liikenneturvallisuustyön organisointi ja toimintatapa tuleville vuosille.

Työ tehtiin Enontekiön, Kittilän, Kolarin ja Muonion kunnat ja Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen yhteistyönä. Suunnittelutyön aikana on pidetty kuntalaisille suunnitelmaluonnosten esittely- ja keskustelutilaisuudet toukokuussa 2013. Suunnittelua ohjasi kuntien liikenneturvallisuusryhmät, jossa oli jäseniä kunnan eri hallintokunnista, poliisilta, Liikenneturvasta ja ELY-keskuksesta. Kuntien vastuuhenkilöinä toimivat Kalevi Keskitalo, Jari Kinnunen, Kullervo Lauri ja Mauri Kivelä sekä ELY-keskuksesta Merja Lämsä Konsulttina toimi Ramboll Finland Oy, jossa hankkeesta olivat mukana Teemu Kinnunen, Jani Karjalainen, Minna Koukkula ja Minna Nikula.

Muoniossa marraskuussa 2013

Lapin elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskus

Enontekiön kunta

Kittilän kunta

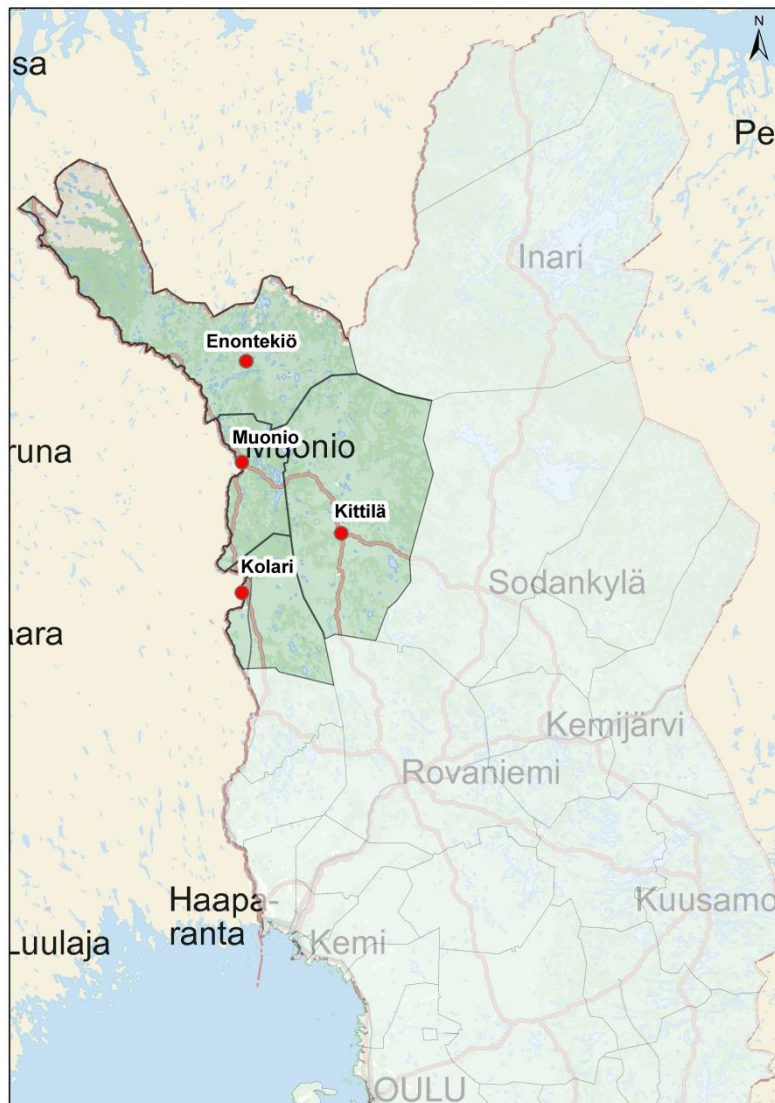
Kolarin kunta

Muonion kunta

1 Nykytila

1.1 Suunnittelualue

Suunnittelualue koostuu Tunturi-Lapin seutukunnan kunnista Lapin maakunnassa (kuva 1). Tunturi-Lapin seutukuntaan kuuluu Enontekiö, Kittilä, Kolari ja Muonio.

Kuva 1. Suunnittelualue

1.1.1 Enontekiö

Enontekiön keskustasta, Hetasta lähimpään maakuntakeskukseen Rovaniemelle on 293 km. Kunnan pinta-ala on 8 391 km², josta vesistöä on noin 446 km². Enontekiön kunnan alueella sijaitsee yksi Suomen tunnetuimmista luontokohteista, Kilpisjärvellä sijaitseva Saana-tunturi. Enontekiöllä on yhteistä valtakunnanrajaa Ruotsin ja Norjan kanssa yli 450 km.

Enontekiöllä on 1 893 asukasta (31.12.2011), joista yli 40 % asuu keskustaajamassa. Kunnan asukastiheys on vain 0,2 asukasta/m² ja se on Suomen toiseksi harvimpaan asuttu kunta Savukosken jälkeen. Väkiluku on ollut laskussa viime vuodet. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Enontekiön

väkiluvun odotetaan laskevan hiljalleen seuraavan reilun 15 vuoden aikana, sillä vuonna 2030 Enontekiöllä odotetaan asuvan noin 4 % vähemmän ihmisiä kuin vuoden 2011 lopussa. Enontekiön ikäjakauma on hieman koko maan ikäjakaumaa iäkäspressoisempi, sillä alle 15-vuotiaita on 13 % (koko maassa 17 %) ja yli 65-vuotiaita 20 % (koko maassa 18 %).

Kunnan elinkeinorakenne on hyvin kaupunkimainen, sillä työpaikoista 73 % on palvelualoilla, 9 % jalostuksessa ja 13 % alkutuotannossa. Enontekiön suurimmat työnantajat ovat Enontekiön kunta, Muonion-Enontekiön kansanterveystyön kuntayhtymä, Metsähallitus, Tulli, Kilpishalli, J. Ad. Rantakokko Oy, Lapland Hotels Kilpis ja Hetta, Hotelli Jussantupa, Santa Safari Oy, Rakennus Mäkitalo Oy sekä Raja- baari Puranen Ay.

1.1.2 Kittilä

Kittilän keskustasta lähimpään maakuntakeskukseen Rovaniemelle matkaa kertyy 149 km. Kunnan pinta-ala on 8 263 km², josta vesistöjä on noin 169 km². Kittilän kunnan alueella sijaitsee yksi Suomen suurimmista ja vilkkaimmista matkailukeskuksista, Levi.

Kittilässä on 6 279 asukasta (31.12.2011). Taajama-aste on Kittilässä vain noin 57 %, kun se koko maassa on 84 %. Kuntakeskuksessa asuu 43 % kuntalaisista ja Levillä Sirkkan kylässä vakituisesti yli 700 asukasta. Kunnan asukastiheys on 0,8 asukasta/m². Kunnan asukasluku laski yhtäjaksoisesti 30 vuotta, mutta käänne kehityksessä tapahtui 2003 ja sen jälkeen trendi on ollut nouseva pääasiassa matkailun ja kaivostoiminnan ansiosta. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Kittilän väkiluvun ennustetaan kasvavan varsin paljon seuraavan reilun 15 vuoden aikana, sillä vuonna 2030 Kittilässä odotetaan asuvan noin 19 % enemmän ihmisiä kuin vuoden 2011 lopussa. Kittilän ikäjakauma on varsin lähellä koko maan ikärakennetta, sillä alle 15-vuotiaita on 16 % ja yli 65-vuotiaita 18 %.

Kunnan elinkeinorakenne on hyvin kaupunkimainen, sillä työpaikoista 70 % on palvelualoilla, 22 % jalostuksessa ja 7 % alkutuotannossa, mikä johtuu matkailun voimakkaasta roolista kunnassa. Kittilän Suurkuusikossa sijaitsee Euroopan suurin kultakaivos rikastamoinen. Kittilän suurimmat työnantajat ovat kunta, Agnico-Eagle Finland Oy, Levin matkailukeskus Oy, Oy Levi Ski Resort Ltd, Osuuskauppa Arina, Lapland Hotels Oy, Hullu Poro Oy, Maansiirto Jorma Vainio Oy, Raatihuone ravintolat Oy, Oy Levi restaurants Ltd ja Levin Levi-market Oy.

1.1.3 Kolari

Kolarin keskustasta lähimpään maakuntakeskukseen Rovaniemelle matkaa kertyy 164 km. Kunnan pinta-ala on 2 618 km², josta 59 km² on vesistöjä. Kolarin kunnan alueella sijaitsee yksi Suomen suurimmista ja vilkkaimmista matkailukeskuksista, Ylläs.

Kolarissa on 3 836 asukasta (31.12.2011). Taajama-aste on Kolarissa vain vajaa 50 %, kun se koko maassa on 84 %. Kuntakeskuksessa asuu 33 % kunnan asukkaista ja Äkäslompolossakin vakituisesti yli 300 asukasta. Kunnan asukastiheys on 1,5 asukasta/m². Väkiluvun kehitys on ollut melko vakaata viime vuodet. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Kolarin väkiluvun ennustetaan kasvavan seuraavan reilun 15 vuoden aikana, sillä vuonna 2030 Kittilässä odotetaan asuvan noin 9 % enemmän ihmisiä kuin vuoden 2011 lopussa. Tämä johtuu pitkälti kaivosteollisuuden odotetusta kasvusta. Kolarin ikäjakauma on hieman koko maan ikäjakaumaa iäkäspressoisempi, sillä alle 15-vuotiaita on 13 % (koko maassa 17 %) ja yli 65-vuotiaita 22 % (koko maassa 18 %).

Kunnan elinkeinorakenne on hyvin kaupunkimainen, sillä työpaikoista 79 % on palvelualoilla, 11 % jalostuksessa ja 6 % alkutuotannossa, mikä johtuu matkailun voimakkaasta roolista kunnassa. Kolarin suurimmat työnantajat ovat kunta, Lapland Hotels Oy, Ylläs Ski Oy, Hiihtokeskus Iso-Ylläs, Jounin kauppa, Northland, Wood Jewel ja Hotelli Ylläs Saaga.

1.1.4 Muonio

Muonion keskustasta lähimpään maakuntakeskukseen Rovaniemelle matkaa kertyy 229 km. Kunnan pinta-ala on 2 038 km², josta vesistöjä on noin 134 km². Muoniossa sijaitsee Pallaksen matkailukeskus sekä Olostunturin hiihtokeskus ja Harrinivan matkailukeskus.

Muoniossa on 2 369 asukasta (31.12.2011), joista suurin osa asuu keskustaaajamassa (53 %). Taa-jama-aste on Muoniossa vain noin 52 %, kun se koko maassa on 84 %. Kunnan asukastiheys on 1,3 asukasta/m². Väkiluvun on ollut hienoisessa laskussa viime vuodet. Tilastokeskuksen väestöennus-teen mukaan Muonion väkiluvun laskevan hiljalleen seuraavan reilun 15 vuoden aikana, sillä vuonna 2030 Muoniossa odotetaan asuvan noin 2 % vähemmän ihmisiä kuin vuoden 2011 lopussa. Muonion ikäjakauma on hieman koko maan ikäjakaumaa iäkäspressoisempi, sillä alle 15-vuotiaita on vajaa 16 % (koko maassa 17 %) ja yli 65-vuotiaita 21 % (koko maassa 18 %).

Kunnan elinkeinorakenne on hyvin kaupunkimainen, sillä työpaikoista 86 % on palvelualoilla, 7 % ja-lostuksessa ja 5 % alkutuotannossa. Muonion suurimmat työnantajat ovat kunta ja valtio. Yksittäisistä yrityksistä eniten työpaikkoja on Harrinivan lomakeskuksessa ja Hotelli Jeriksessä, Lapland Hotels-ketjulla, Wintertest Centerillä, päivittäistavarakaupoilla ja Ammattiopisto Lappian Muonion yksiköllä.

Kuva 2. Tunturi-Lapin tieverkon vaarallisin kohde on kyselyn ja onnettomuuksien valossa vt21 / kt79 liittymä Muoniossa

1.2 Suunnittelu- ja kaavoitustilanne

Tunturi-Lapin seutukunnan maankäytön suunnittelua ohjaa Tunturi-Lapin maakuntakaava, jonka ympäristöministeriö on vahvistanut 23.6.2010.

1.2.1 Enontekiö

Enontekiön kunnanvaltuuston hyväksymiä oikeusvaikutuksettomia yleiskaavoja on laadittu Kilpisjärvelle, Karesuvantoon, Hettaan ja Ylikyröön. Lisäksi Kirkonkylän ympäristöön on laadittu yleiskaava. Enontekiöllä asemakaavoja on laadittu Hettaan, Luomaanjärvelle ja Kilpisjärven kyläalueelle, joiden lisäksi on tehty useita ranta-asemakaavoja. Vireillä on tällä hetkellä Kilpisjärven Saananjuuren asemakaava, Kilpisjärven alueen osayleiskaava ja Karesuvannon kyläalueen asemakaava.

1.2.2 Kittilä

Kittilässä lainvoimaisia yleiskaavoja ovat Levin ympäristön osayleiskaava, Levin osayleiskaava, Ylläksen yleiskaava ja Hanhimaa-Lintulan osayleiskaava. Lisäksi kirkonkylään on laadittu yleiskaava (vahvistamaton) ja osayleiskaava, joka on kunnanvaltuuston hyväksymä, muttei vielä lainvoimainen. Lisäksi Kuolavaara-Keulakkopään tuulipuiston osayleiskaava on kunnanvaltuuston hyväksymä. Lukuisia asemakaavoja on laadittu muun muassa kirkonkylään ja Levin alueille. Lisäksi kunnassa on voimassa useita ranta-asemakaavoja.

1.2.3 Kolari

Yleis-, asema- ja ranta-asemakaavoja on Kolarissa laadittu kirkonkylälle, Ylläkselle, Ylläsjärvelle ja Äkäslompolaan. Vireillä olevia kaavahankkeita tällä hetkellä Kolarissa on esimerkiksi Tornio-Muoniojoen osayleiskaava, Hannukaisen kaivosalueen osayleiskaava, Kolarin kirkonkylän asemakaavan muutos, Hannukaisen asemakaava, Ylläsjärven asemakaavan muutos, Iso-Ylläksen keskusalueen asemakaava ja Äkäslompolon asemakaavan muutos.

1.2.4 Muonio

Muoniossa osayleiskaavat ovat laadittu Olokselle, Ylläkselle (yhdessä Kittilän ja Kolarin kuntien kanssa), Isonmaalle, Olos-Särkijärvi-Torassieppi –alueelle ja Jerisjärvi-Äkäsjärvi –alueelle. Yhdessä Kolarin kunnan kanssa ollaan laatimassa Hannukaisen kaivoshankkeisiin varautumiseksi Hannukaisen osayleiskaavaa. Muonion, Kolarin ja Pajalan kunnat ovat tehneet yhteistyötä osayleiskaavan laatimiseksi rajaväylän molemmille puolille, ja rajajokisuunnitelma ja siihen liittyvät selvitykset ovat valmistuneet. Tornionjoen osayleiskaavaehdotus ja myös Pajalan yleiskaavan ranta-alueiden kaavaehdotus ovat valmistuneet.

Muoniossa on laadittu vahvistettuja ja hyväksytyjä asemakaavoja seuraavasti: Suukoskenpalolle, Olokselle, Olos-Kuukkeliin, Olos-Reginaan, Tiurajärvelle ja Särkijärvelle. Lisäksi kirkonkylällä on voimassa kymmenen erillistä asemakaavaa. Kunnassa on myös useita vahvistettuja ja hyväksytyjä ranta-asemakaavoja. Keskustan asemakaavan tarkistaminen ja mahdollinen laajentaminen on otettu valmisteluun. Valmistelun yhteydessä selvitetään mm. kaavan laajentaminen Autiontien ja Oostatien alueelle. Isonmaalle ollaan laatimassa asemakaavaa. Mielmukkavaaraan ollaan suunnittelemassa tuulipuistoa, jonka vuoksi alueelle ollaan laatimassa asemakaavaa. Oloksen asemakaavan muutosta ja laajennusta, Pallaksen matkailukeskuksen asemakaavaa, Särkijärven asemakaavan laajennusta, Tiurajärven asemakaavan muutosta sekä Torasseipin ja Tuomaanpalon asemakaavoituksen suunnittelutyön käynnistämistä myös selvitetään.

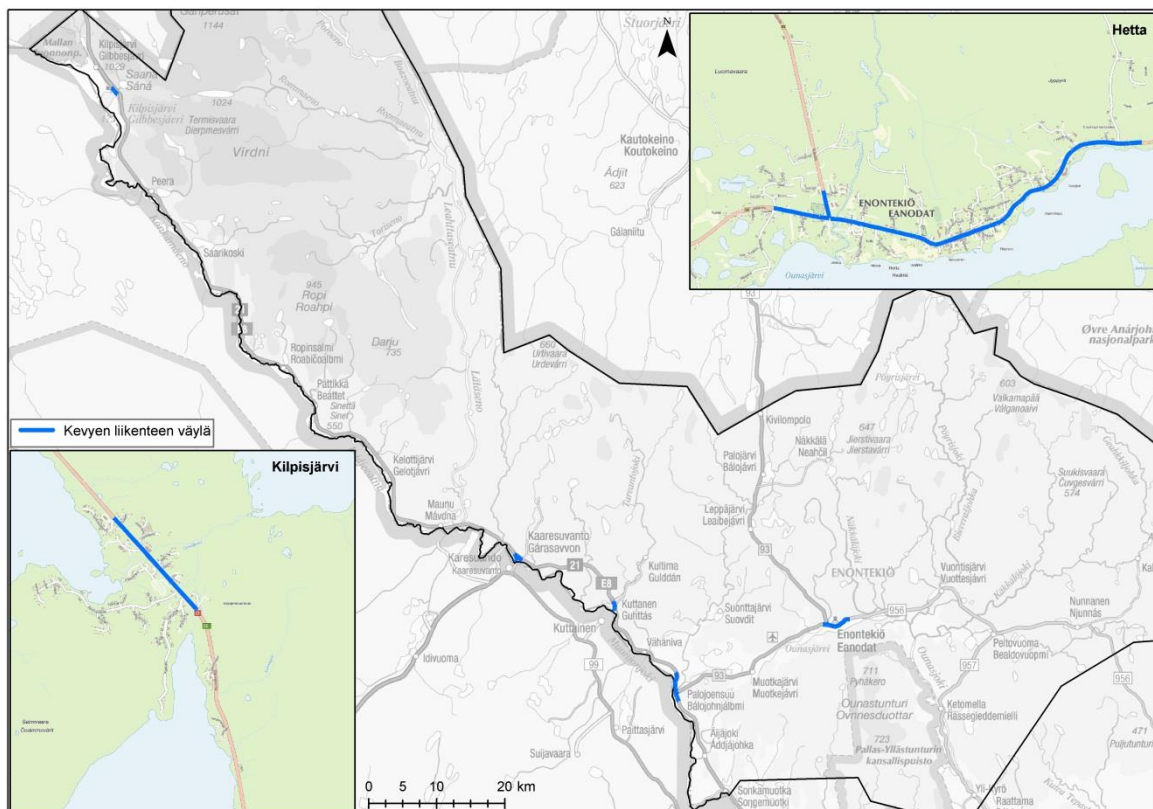
1.3 Liikenneverkko

1.3.1 Enontekiö

Enontekiön tärkeimmät liikenneväylät ovat kunnan läpi kulkeva valtatie 21 (Tornio-Kilpisjärvi) ja valtatieltä 21 Palojoensuusta Hetan suuntaan lähtevä kantatie 93 (Palojoensuu-Norjan raja), joka kulkee Norjan rajalle saakka. Muita suurempia ELY-keskuksen ylläpitämiä maanteita ovat Hetasta Kittilän puolelle Sirkkaan kulkeva maantie 956 ja Peltovuomasta Särkijärvelle Muonioon kulkeva maantie 957.

Enontekiön keskustassa Hetassa merkittävimmät tiet ovat kantatie 93 ja maantie 956, jotka kulkevat pitkänmallisen keskustan halki. Tärkeimmät palvelut ovat sijoittuneet maantien 956 (Ounastie) varrelle. Katuyhteyksistä yksi tärkeimmistä on Puistomäentie, jonka varteen sijoittuu muun muassa koulu. Hetassa kevyen liikenteen väylä kulkee kantatien (Hetantie) ja maantien 956 (Ounastie) varressa Luomaanjärventien liittymästä Paljasseläntien liittymän itäpuolelle saakka läpi keskustaaajaman. Lisäksi väylä kulkee kantatien (Ruijantie) varressa lyhyen matkaa Tuohustien liittymään saakka. Muita kevyen liikenteen väyliä ei Hetassa ole. Kevyen liikenteen väyliä on rakennettu valtatie varteen Kilpisjärvelle, Kaaresuvantoon, Kuttaseen ja Palojoensuuhun. Kaaresuvannossa väylä on myös maantien 959 (Ruotsintien varressa) ja Palojoensuussa lyhyellä matkaa kantatien 93 varressa. Muualla haja-asutusalueella kevyen liikenteen väyliä ei ole.

Tievalaistus on rakennettu keskustaajamassa viikkaimmille maanteille ja kaduille sekä haja-asutusalueilla vaarallisimpien tiejaksojen, koulujen sekä kylien yhteyteen.

Kuva 3. Nykyiset kevyen liikenteen väylät Enontekiöllä.

1.3.2 Kittilä

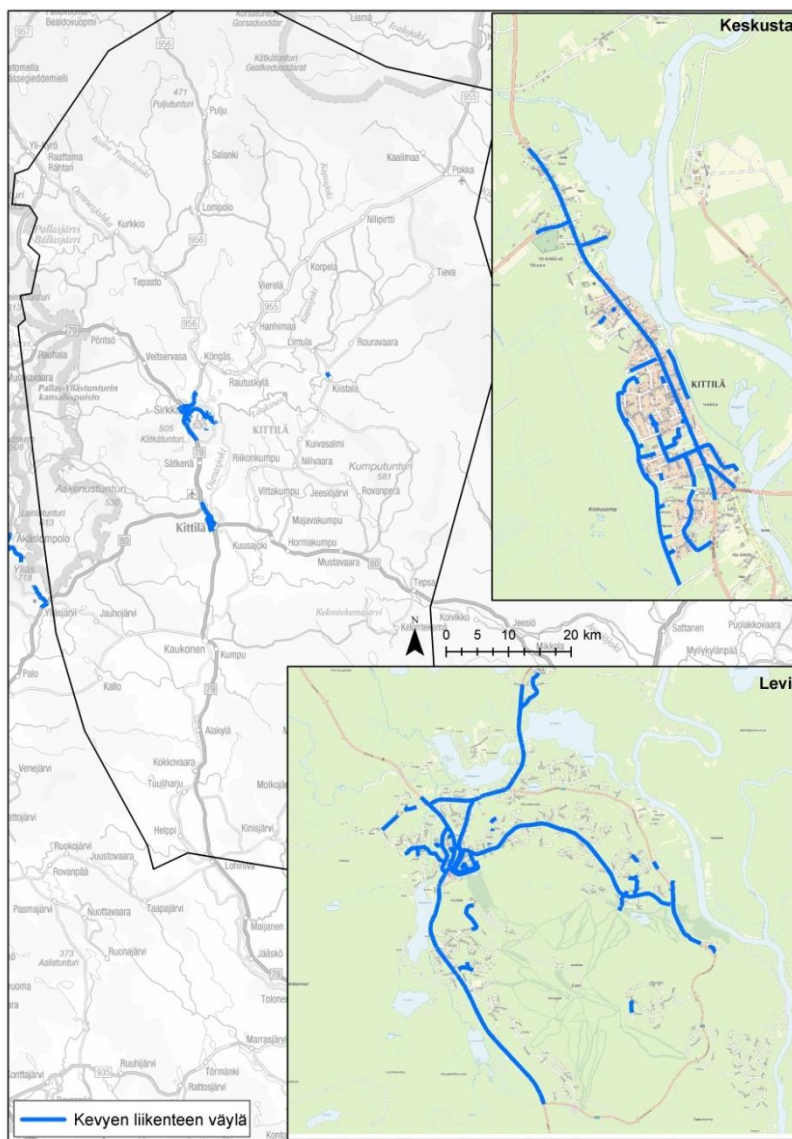
Kittilän tärkeimmät liikenneväylät ovat kunnan läpi kulkeva kantatie 79 (Rovaniemi-Muonio), joka kulkee sekä keskustan että Sirkkan kylän halki, jossa sijaitsee Levin matkailukeskus. Kantatie 80 (Kolari-Sodankylä) kulkee myös keskustaajaman halki. Muita suurempia ELY-keskuksen ylläpitämiä maanteita Könkästä

Inariin menevä me 955, Sirkasta Hettaan kulkeva mt 956, Kaukosesta Ylläsjärven suuntaan menevä mt 939, Aaketustunturin pohjoispuolella kulkeva mt 9403, mm. Kiistalassa kulkeva mt 9552, Tepastosta Raattaman suuntaan menevä mt 9562 ja Levin matkailukeskuksen kiertävä mt 9555.

Keskustassa merkittäviä katuyhteyksiä ovat esimerkiksi Vanhatie, Sairaalandie, Koulutie ja Lukkarintie. Levillä merkittäviä yhteyksiä ovat alueen halki kulkeva kt 79 (Levintie), mt 956 (Ounasjoentie) ja mt 9555 (Levin ympäristie), Leviraitti, Hissitie-, Rakkavaaratie ja Tunturitie.

Kevyen liikenteen väylä kulkee keskustassa kantatien 79 varressa kantatien 80 (Sodankyläntie-Aakenuksentie) liittymien välillä. Aakenuksentiellä väylä kulkee Teollisuustien liittymään saakka. Lisäksi katuverkolla kevyen liikenteen väylä kulkee ainakin Koulutien ja Koulupolun varressa. Levillä kevyen liikenteen väylä on kantatie 79 varressa Levin ympäristien liittymästä aina Suvannoisentie liittymään saakka. Mt 956 (Ounasjoentie) varressa väylä kulkee kantatien liittymästä Akanjärventien liittymään saakka. Katuverkolla kevyen liikenteen väyliä Levillä on muun muassa Leviraitin, Hissitien ja Rakkavaarantien varrella. Haja-asutusalueella kevyen liikenteen väylä kulkee mt 9552 varressa lyhyen matkaa Kiistalan kylällä, muualla haja-asutusalueella kevyen liikenteen väyliä ei ole.

Tievalaistus on rakennettu keskustaajamassa ja Levin matkailukeskuksessa vilkkaimmille maanteille ja kaduille sekä haja-asutusalueilla vaarallisimpien tiejaksojen, koulujen sekä kylien yhteyteen.

Kuva 4. Nykyiset kevyen liikenteen väylät Kittilässä.

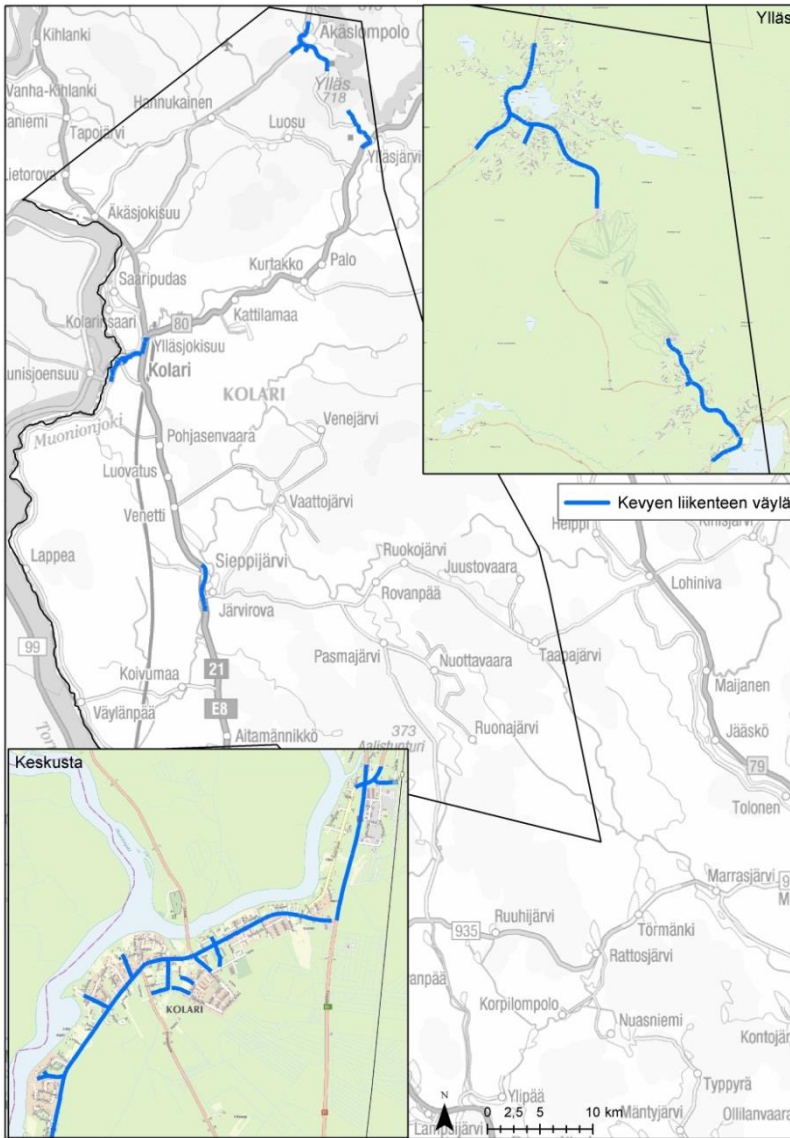
1.3.3 Kolari

Kolarin tärkeimmät liikenneväylät ovat kunnan läpi kulkeva valtatie 21 (Tornio-Kilpisjärvi), keskustaajamasta Kurtakon kautta Ylläsjärvelle ja sieltä edelleen Kittilään menevä kantatie 80 (Kolari-Sodankylä) sekä maantie 940 (Kolari-Äkäsjärvi), joka menee Äkäslompoloon. Muita suurempia ELY-keskuksen ylläpitämiä maanteitä muun muassa ovat Pasma- ja Ruokojärven suuntaan menevä mt 9361, Torniojoen varressa kulkeva mt 9381, Äkäsjokisuusta mm. Luosuun menevä mt 9404 ja Ylläksen maisematie mt 9401.

Keskustassa merkittäviä katu yhteyksiä ovat esimerkiksi keskustan läpi kulkeva Jokijalantie, Virkasaa-jontie, Heikkiläntie ja Siltatie. Ylläsjärvellä merkittäviä yhteyksiä ovat paitsi kylän halki kulkeva kantatie, myös muun muassa mt 9401 (Iso-Ylläksentie) ja Palovaarantie, Äkäslompolossa puolestaan merkittävimpä yhteyksiä ovat kylän halkaisevat maantiet 940 (Lompolontie/Tiurajärventie) ja 9401 (Tunturintie). Liikenteellisesti merkittävä tie Ylläksellä on Ylläsjärven ja Äkäslompolon kylät ja hiihtokeskukset yhdistävä Maisematie (mt 9401).

Keskustassa kevyen liikenteen väylä kulkee mt 943 (Jokijalantie) varressa Tullintien liittymästä valtatieen liittymään saakka. Valtatieen varressa väylä kulkee Jokijalantien ja Ylläsjoen sillan välillä. Ylläksen matkailukeskuksessa kevyen liikenteen väylä kulkee Äkäslompolossa mt 940 (Lompolontie/Tiurajärventie) varressa Kievarientie ja Ahventien välillä, ja mt 9401 varressa seututien liittymästä Röhkömukan liittymään saakka asti. Ylläsjärven puolella kevyen liikenteen väylä on kantatieen varressa Jänkänpaikantien ja Iso-Ylläksentien (mt 9392) välillä ja Iso-Ylläksentien varressa kantatieen liittymästä hiihtokeskukselle ja hotellialueelle saakka. Lisäksi kevyen liikenteen väylä kulkee Palovaarantien varressa. Sieppijärvellä kevyen liikenteen väylä kulkee valtatieen varressa kylän alueella. Muualla haja-asutusalueella kevyen liikenteen väyliä ei ole.

Tievalaistus on rakennettu keskustaajamassa ja Ylläksen matkailukeskuksessa vilkkaimmille maanteille ja kaduille sekä haja-asutusalueilla vaarallisimpien tiejaksojen, koulujen sekä kylien yhteyteen.

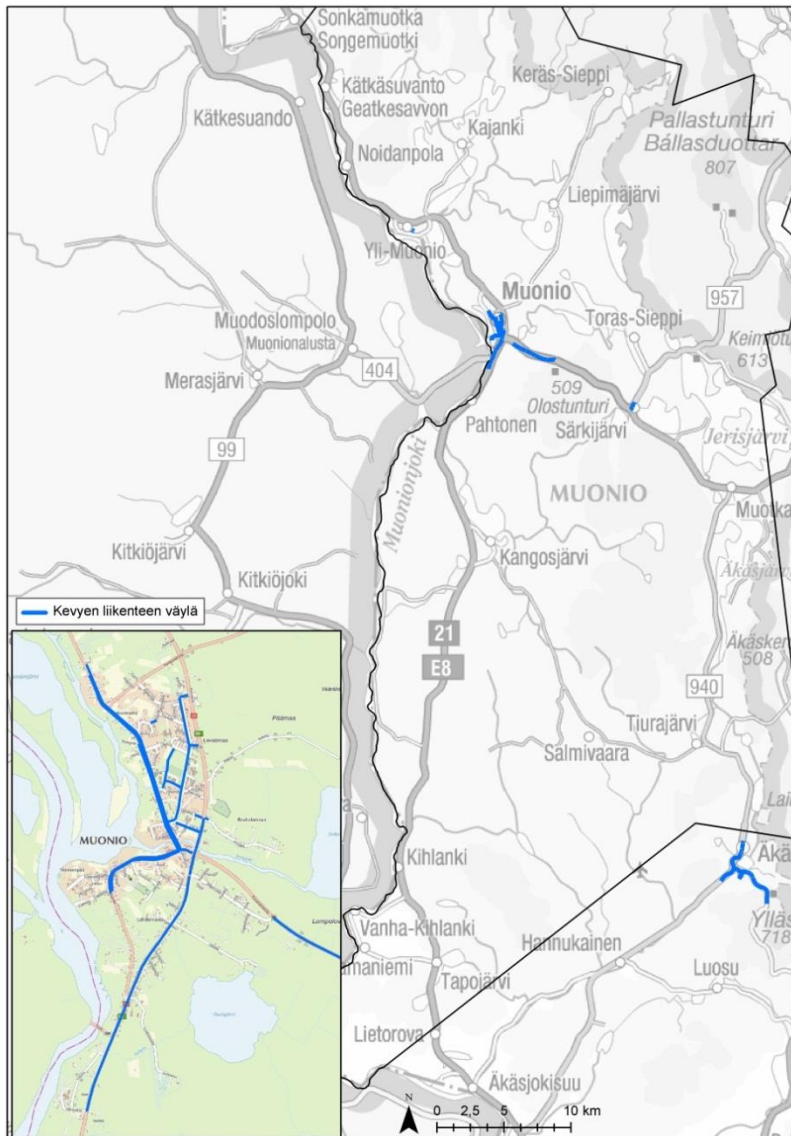
Kuva 5. Nykyiset kevyen liikenteen väylät Kolarissa.

1.3.4 Muonio

Muonion tärkeimmät liikenneväylät ovat kunnan läpi kulkeva valtatie 21 (Tornio-Kilpisjärvi) ja keskustaajamasta Kittilän suuntaan menevä kantatie 79 (Rovaniemi-Muonio). Muita suurempia ELY-keskuksen ylläpitämiä maanteitä ovat muun muassa Raattamaan menevä mt 957 ja Äkäslompolaan kulkeva mt 940. Keskustassa merkittäviä katuyhteyksiä ovat esimerkiksi Lahenrannantie, Puthaanrannantie, Pirkantie, Yrjö Konttie ja Ojustie.

Kevyen liikenteen verkko on keskustaajamassa varsin suppea. Kevyen liikenteen väylä on Lahenrannantien varressa Evakkotien liittymästä keskustan suuntaan valtatieen liittymään saakka sekä Puthaanrannantien varressa aina Putaanrannan pohjoispuolelle. Keskustan kohdalla valtatieen varrella kevyen liikenteen väylä kulkee Harrinivantieltä pohjoiseen Autiontien liittymään saakka ja kantatien 79 varressa Miljoonatien liittymästä Olokselle saakka. Muonioissa kevyen liikenteen väyliä ei ole juurikaan rakennettu haja-asutusalueelle. Ainoastaan Särkijärven kylällä ja Yli-Muonioissa on lyhyt kevyen liikenteen väylä.

Tievalaistus on rakennettu keskustaajamassa viikkaimmille maanteille ja kaduille sekä haja-asutusalueilla vaarallisimpien tiejaksojen, koulujen sekä kylien yhteyteen.

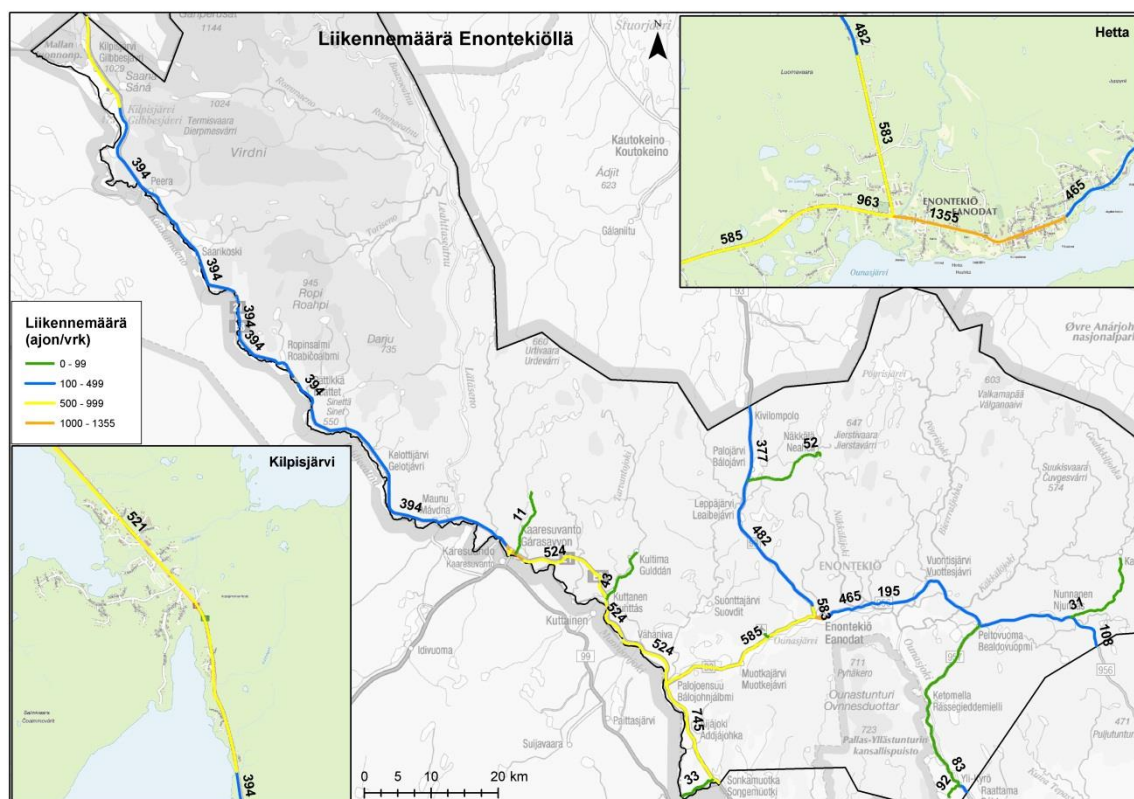

Kuva 6. Nykyiset keven liikenteen väylät Muuniossa.

1.4 Liikennemäärät

1.4.1 Enontekiö

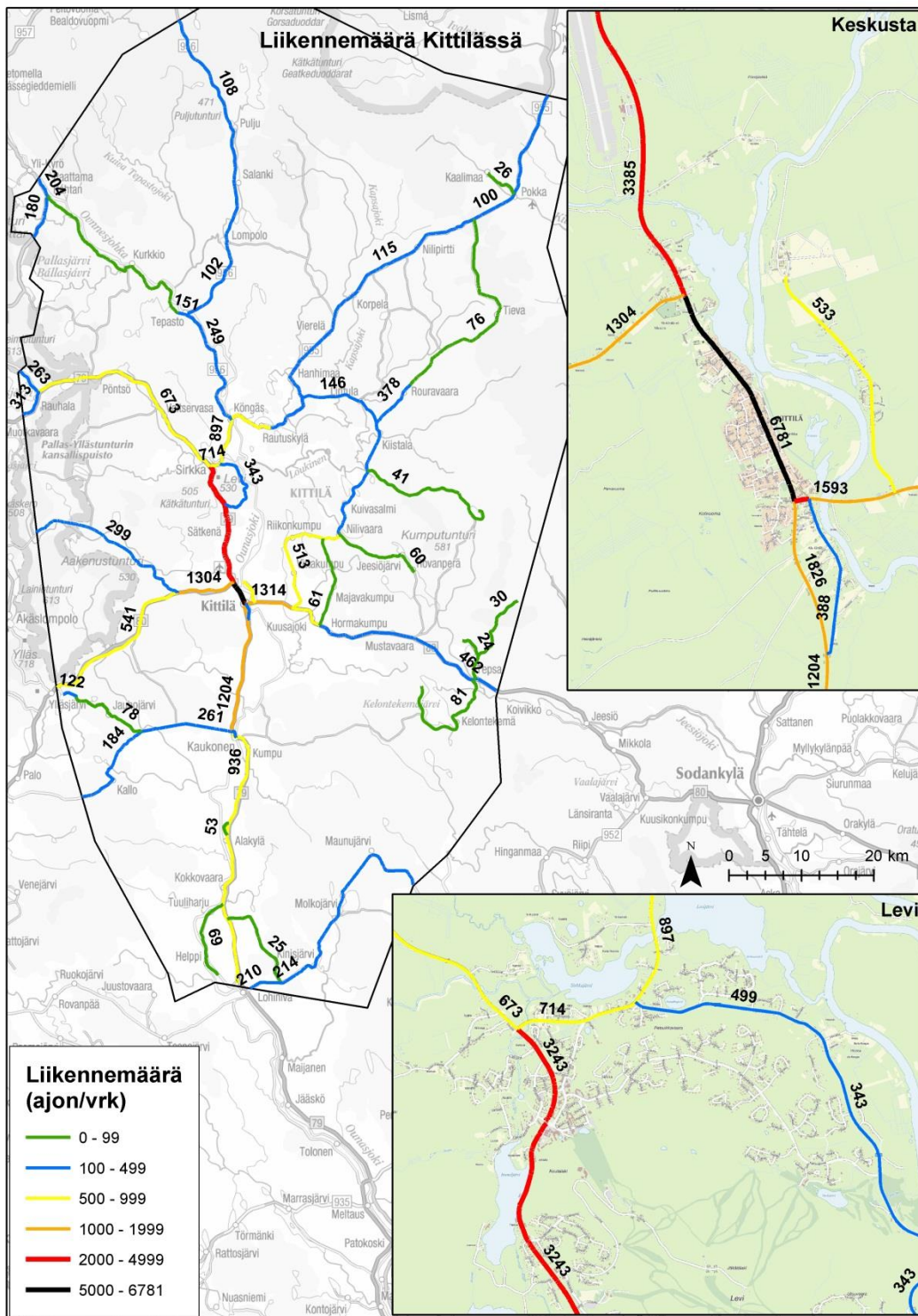
Suurin liikennemäärä Enontekiöllä on maantiellä 956 Hetan keskustan kohdalla, jossa keskimääräinen liikennemäärä noin 1 350 ajoneuvoa vuorokaudessa ja vt 21:lla Kaaresuvannon kohdalla, jossa kulkee keskimäärin noin 1 000 ajon/vrk. Seuraavaksi eniten liikennettä kulkee valtatiellä 21 Muonion kunnan rajan ja Kaaresuvannon välillä, kantatiellä 93 Palojoensuusta Hettaan ja valtatiellä 21 Kilpisjärveltä Norjan rajalle. Eniten raskasta liikennettä liikennöi valtatiellä 21 Kaaresuvannossa ja Palojoensuusta Muonion kuntarajalle (119 ajon/vrk). Katuverkon liikennemääristä ei ole tarkkaa tietoa.

Kuva 7. Maanteiden keskimääräiset liikennemäärät (ajon./vrk) vuonna 2012 Enontekiöllä.

1.4.2 Kittilä

Suurin liikennemäärä on kt 79:lla keskustan kohdalla, jossa keskimääräinen liikennemäärä on noin 6 800 ajoneuvoa vuorokaudessa. Keskustasta pohjoiseen Leville asti liikennemäärä on keskimäärin 3 250-3 390 ajon./vrk. Seuraavaksi eniten liikennettä kulkee kantatiellä 80 Ylläksen suuntaan (mt 9403 liittymään saakka) ja Sodankylän suuntaan (mt 9552 liittymään asti), keskimäärin 1 300 ajon./vrk sekä kantatiellä 79 keskustasta Kaukoseen saakka, 1 200-1 800 ajon./vrk. Raskasta liikennettä liikennöi eniten siellä, missä liikennemäärätkin ovat suurimpia, eli kantatiellä 79 keskustan kohdalla (284 ajon/vrk) ja keskustasta Leville (227 ajon/vrk).

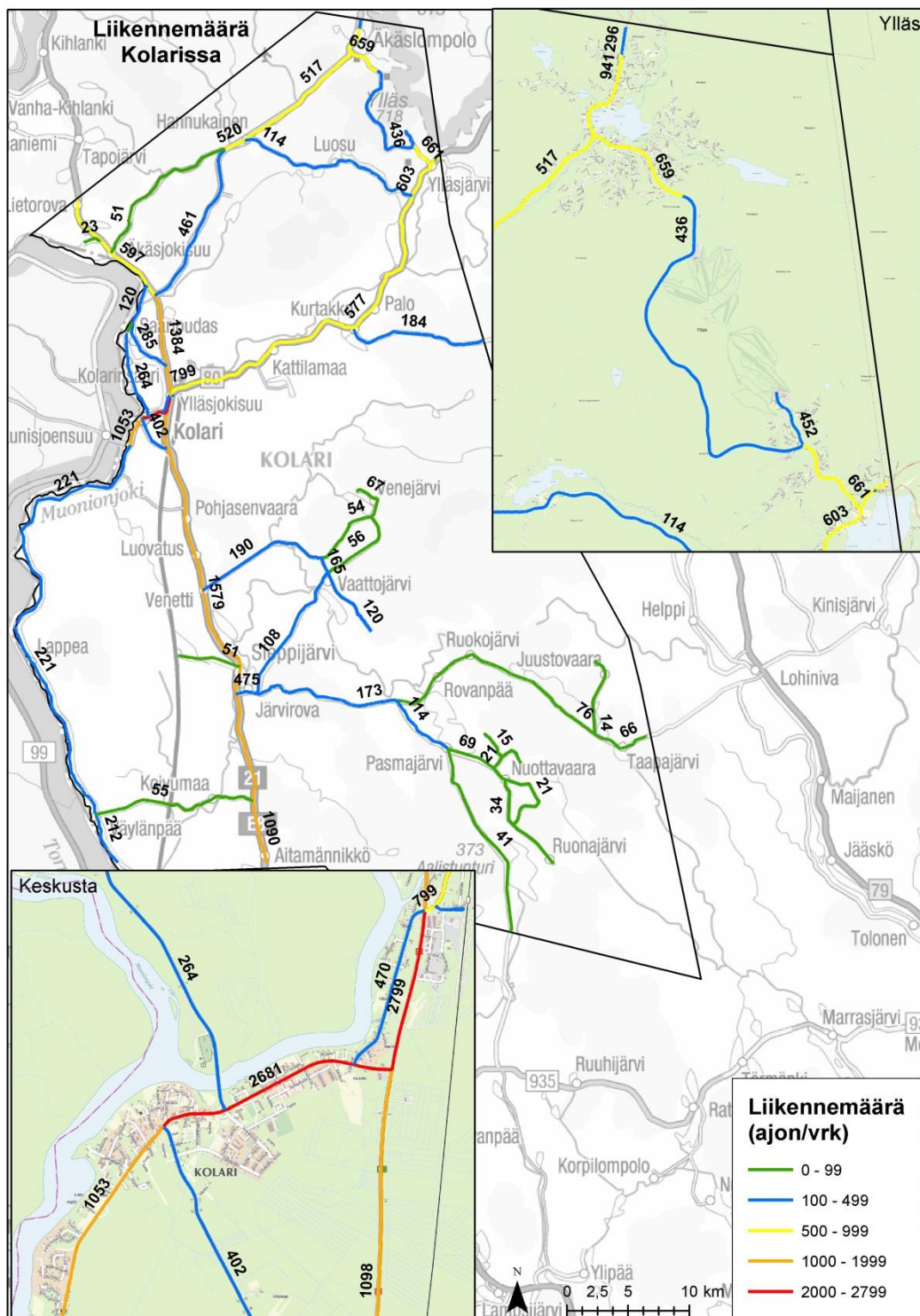

Kuva 8. Maanteiden keskimääräiset liikennemäärät (ajon./vrk) vuonna 2012 Kittilässä.

1.4.3 Kolari

Suurin liikennemäärä on vt 21:lla keskustan kohdalla Jokijalantien ja Kurtakontien välillä, jossa keskimääräinen liikennemäärä 2 926 ajoneuvoa vuorokaudessa sekä mt 943:lla (Jokijalantie) Virkasaaajontien ja valtatie liittymisen välillä, 2 914 ajon./vrk. Seuraavaksi eniten liikennettä kulkee keskustasta etelään ja pohjoiseen päin valtatiellä sekä Jokijalantiellä keskustasta Tullintien liittymään saakka, joilla kaikilla tieosuuksilla liikennemäärä ylittää 1 000 ajon./vrk. Eniten raskasta liikennettä liikennöi valtatiellä 21 keskustasta pohjois-

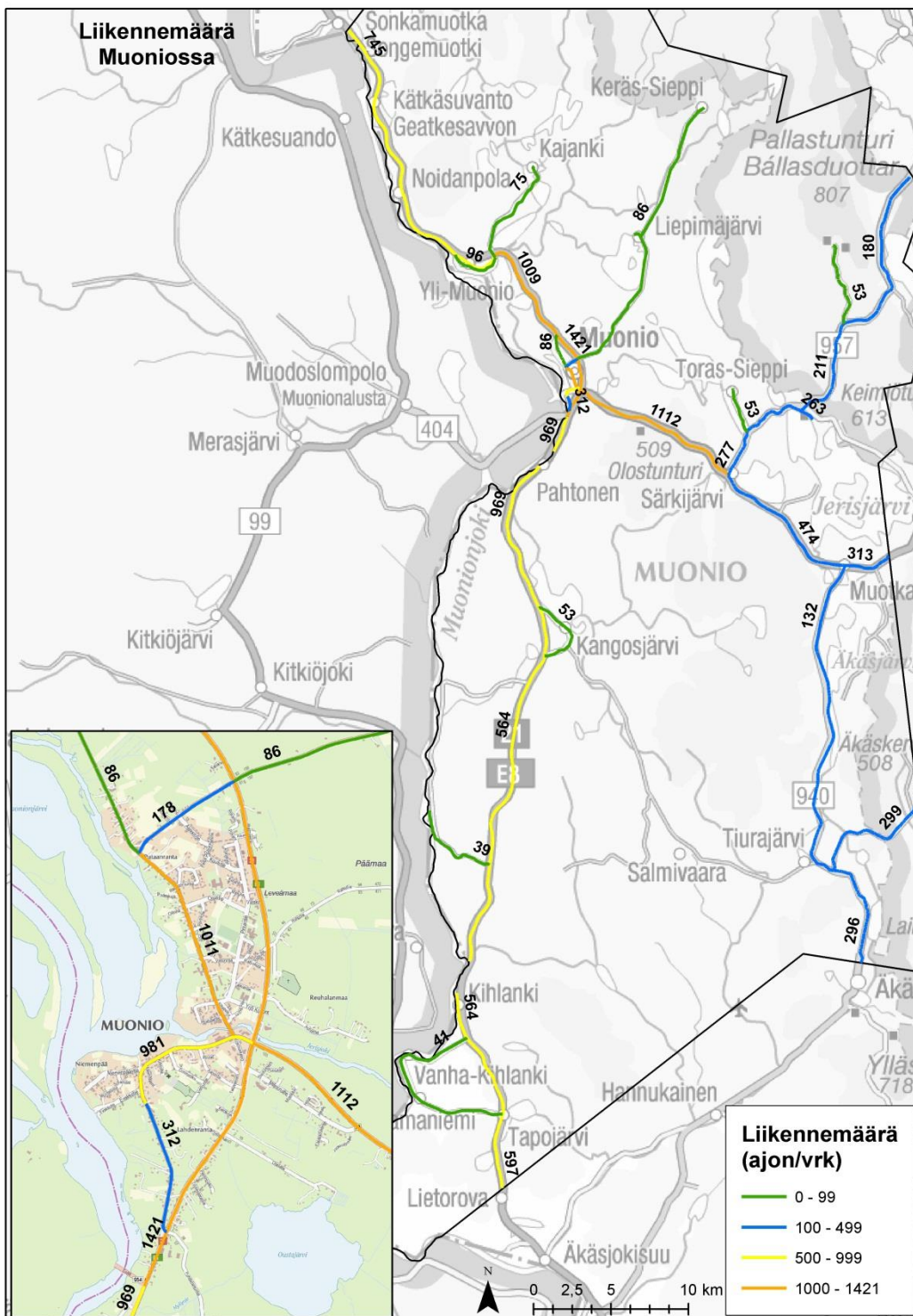
sen suuntaan mt 940 liittymään saakka, jossa raskaan liikenteen määrä vaihtelee keskimäärin 200–280 ajoneuvon välillä vuorokaudessa. Raskasta liikennettä kulkee paljon myös valtatieltä etelän suuntaan, keskimäärin 163 ajon./vrk. Katuverkon liikennemääristä ei ole tarkkaa tietoa.

Kuva 9. Maanteiden keskimääräiset liikennemäärät (ajon./vrk) vuonna 2012 Kolarissa.

1.4.4 Muonio

Suurin liikennemäärä on vt 21:lla keskustan kohdalla, jossa keskimääräinen liikennemäärä on noin 1 420 ajoneuvoa vuorokaudessa. Keskustasta pohjoiseen suuntaan valtatiellä 21 liikennemäärä on myös yli 1 000 ajoneuvoa/vrk Utkujärvelle saakka, samoin kuin kantatiellä 79 keskustasta Särkijärvelle saakka. Eniten raskasta liikennettä liikennöi valtatiellä 21 Tulltien ja Puthaanrannantien välillä (185 ajon/vrk). Katuverkon liikennemääristä ei ole tarkkaa tietoa.

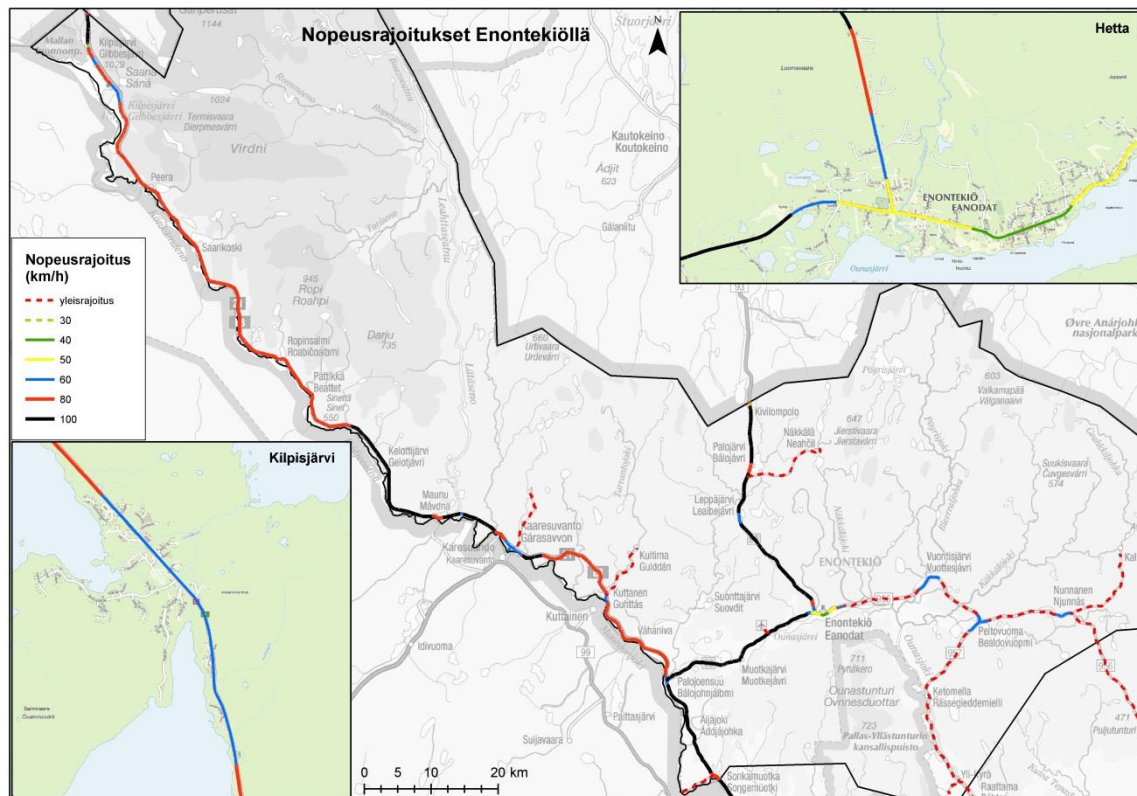

Kuva 10. Maanteiden keskimääräiset liikennemäärät (ajon./vrk) vuonna 2012 Muoniossa.

1.5 Nopeusrajoitukset

1.5.1 Enontekiö

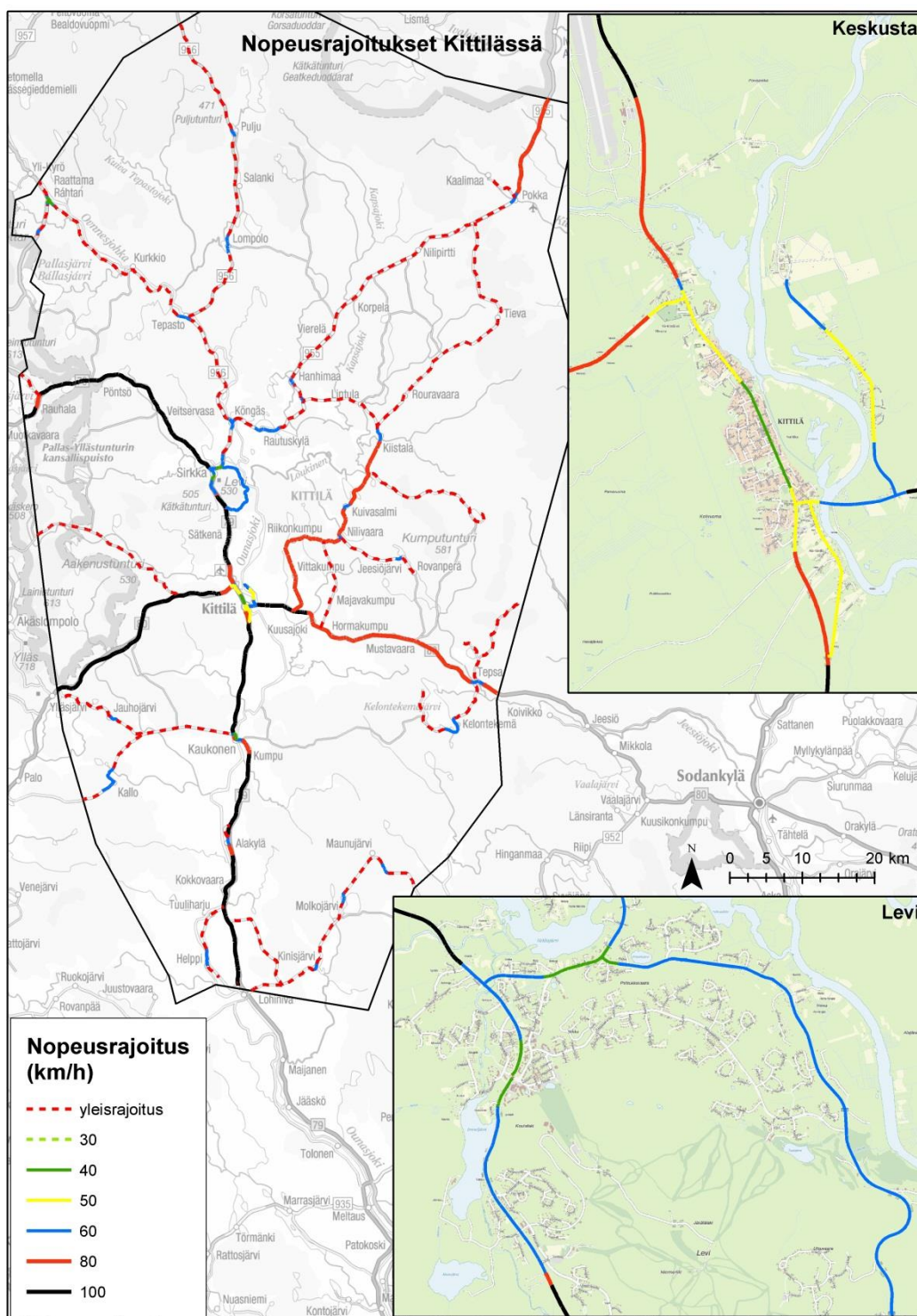
Hetassa maantieverkolla on 40 km/h tai 50 km/h nopeusrajoitus, jotka kattavat suurimman osan taajama-alueesta. Haja-asutusalueella on pääosin voimassa yleisrajoitus 80 km/h. Pääteillä (vt 21 ja kt 93) nopeusrajoitus on yleensä 80 tai 100 km/h. Kylien ja muiden asutustihentymien kohdalla nopeusrajoitus on alempi, yleensä 60 tai 80 km/h.

Kuva 11. Maanteiden nykyiset nopeusrajoitukset Enontekiöllä.

1.5.2 Kittilä

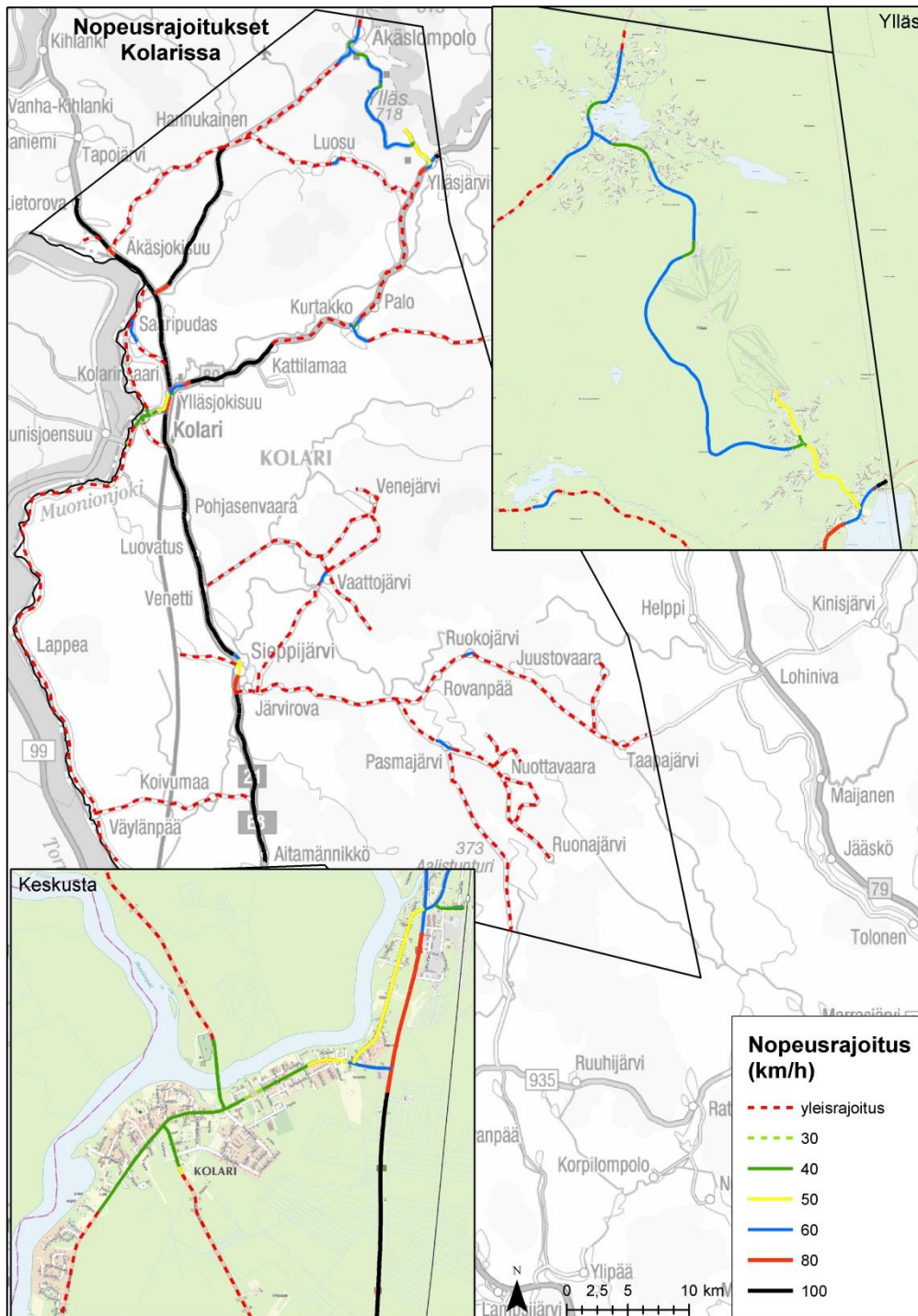
Kittilän keskustassa ja Levin matkailukeskuksessa maantieverkolla on 40–60 km/h nopeusrajoitus, jotka kattavat suurimman osan taajama-alueesta. Haja-asutusalueella on pääosin voimassa yleisrajoitus 80 km/h. Pääteillä (kt 79 ja kt 80) nopeusrajoitus on yleensä 80 tai 100 km/h. Kylien ja muiden asutustihentymien kohdalla nopeusrajoitus on alempi, yleensä 60 tai 80 km/h.

Kuva 12. Maanteiden nykyiset nopeusrajoitukset Kittilässä.

1.5.3 Kolari

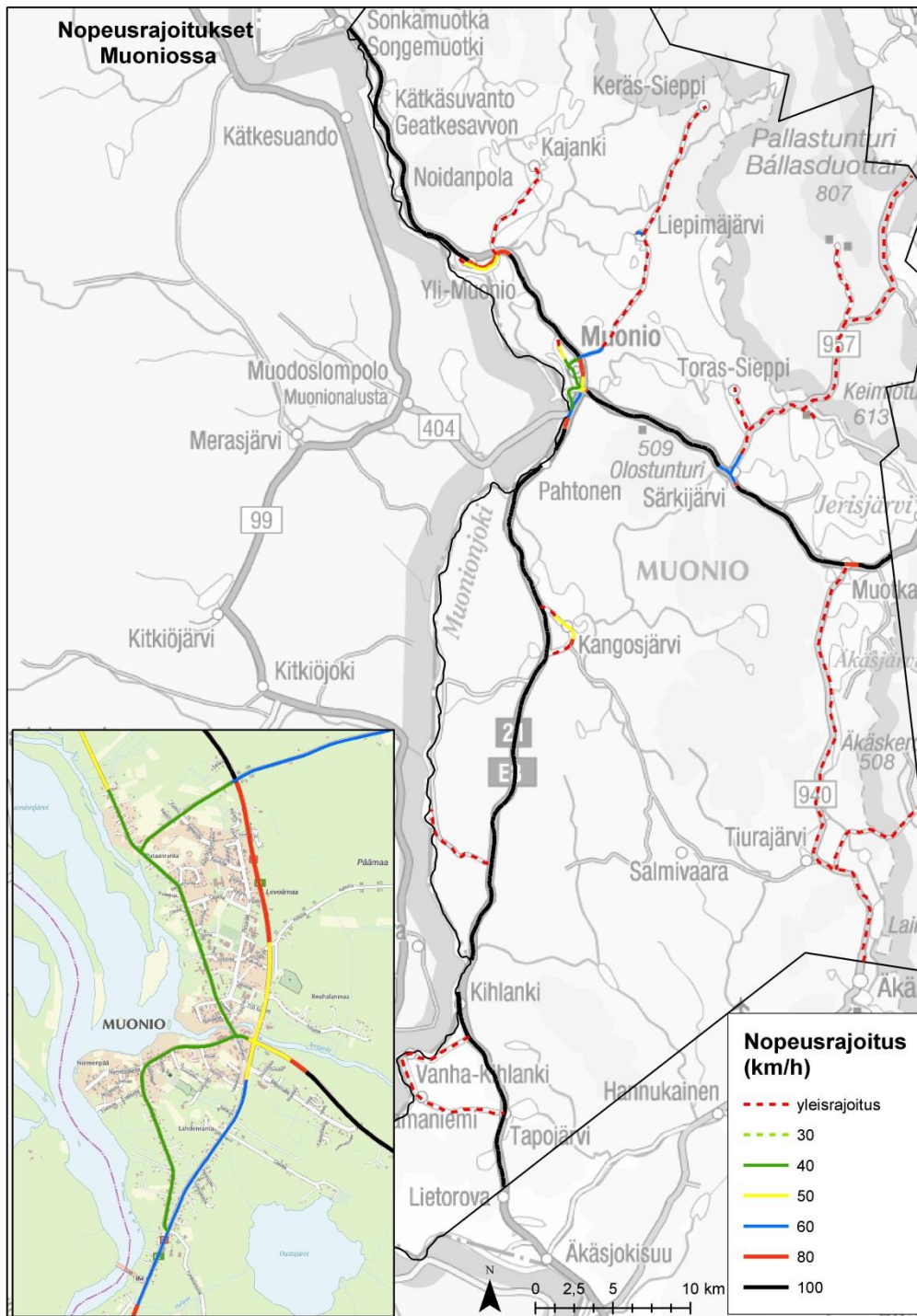
Kolarin keskustassa, Äkäslompolossa, Ylläsjärvellä ja Sieppijärvellä maantieverkolla on 40 km/h tai 50 km/h nopeusrajoitus. Haja-asutusalueella on pääosin voimassa yleisrajoitus 80 km/h. Pääteillä (vt 21, kt 86, mt 940) nopeusrajoitus on yleensä 80 tai 100 km/h. Kylien ja muiden asutustihentymien kohdalla nopeusrajoitus on alempi, yleensä 60 tai 80 km/h.

Kuva 13. Maanteiden nykyiset nopeusrajoitukset Kolarissa

1.5.4 Muonio

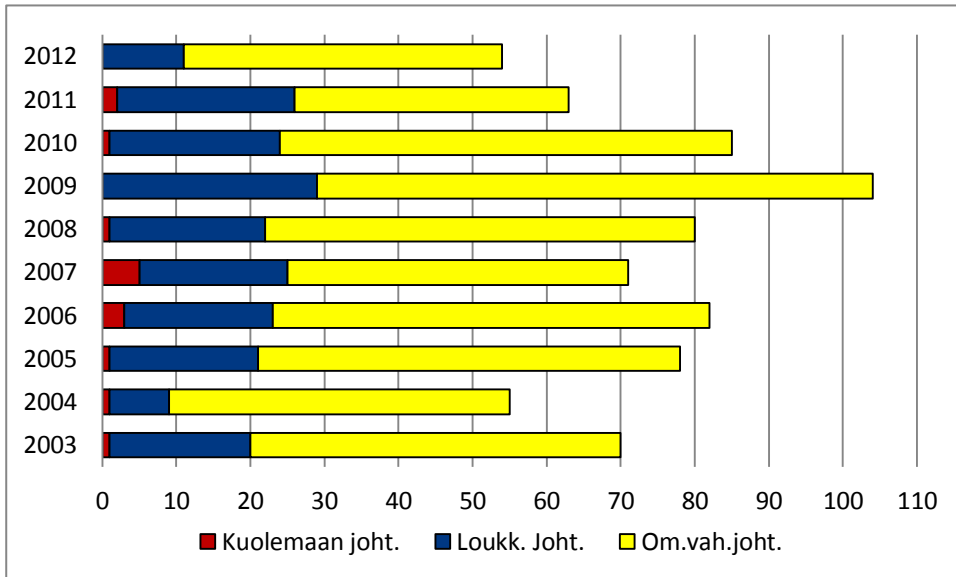
Muonion keskustassa maantieverkolla on 40 km/h tai 50 km/h nopeusrajoitus, jotka kattavat suurimman osan taajama-alueesta. Haja-asutusalueella on pääosin voimassa yleisrajoitus 80 km/h. Pääteillä (vt 21 ja kt 79) nopeusrajoitus on yleensä 100 km/h. Kylien ja muiden asutustihentymien kohdalla nopeusrajoitus on alempi, yleensä 60 tai 80 km/h.

Kuva 14. Maanteiden nykyiset nopeusrajoitukset Muoniassa.

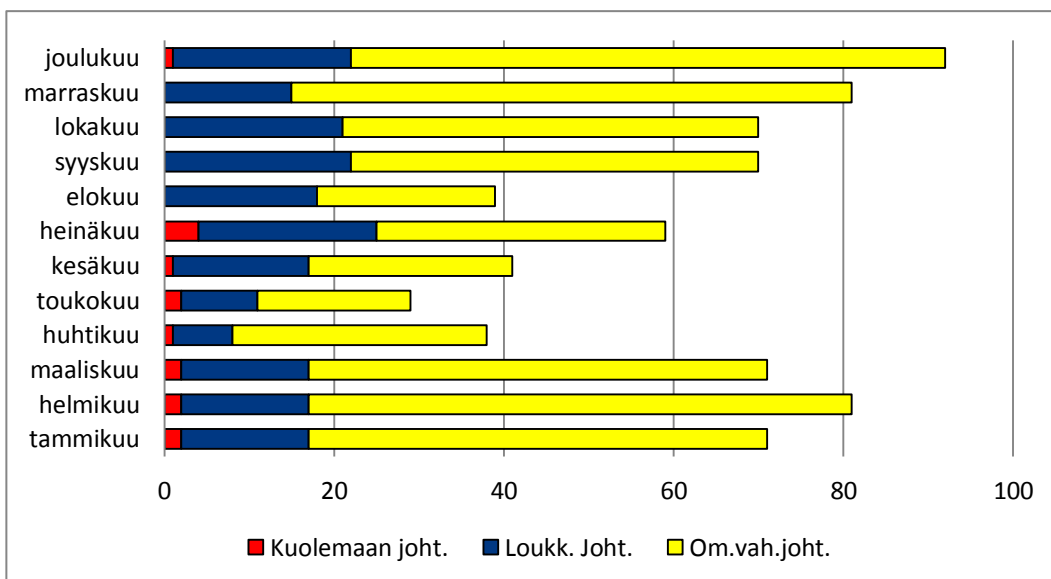
1.6 Liikenneonnettomuudet

Tunturi-Lapin seutukunnan tieliikenneonnettomuusaineisto vuosilta 2003–2012 perustuu ELY-keskuksesta saatuihin poliisin tietoon tulleisiin onnettomuuksiin. Aineistossa on mukana 742 liikenneonnettomuutta. Suurin osa onnettomuuksista (72 %) johti aineellisiin vahinkoihin (kuva 6). Henkilövahinkoja tapahtui kuitenkin kaikkiaan 210 onnettomuudessa, joista kuolemaan johti 15 onnettomuutta.

Kuva 15. Liikenneonnettomuudet Tunturi-Lapin seutukunnassa vuosina 2003–2012.

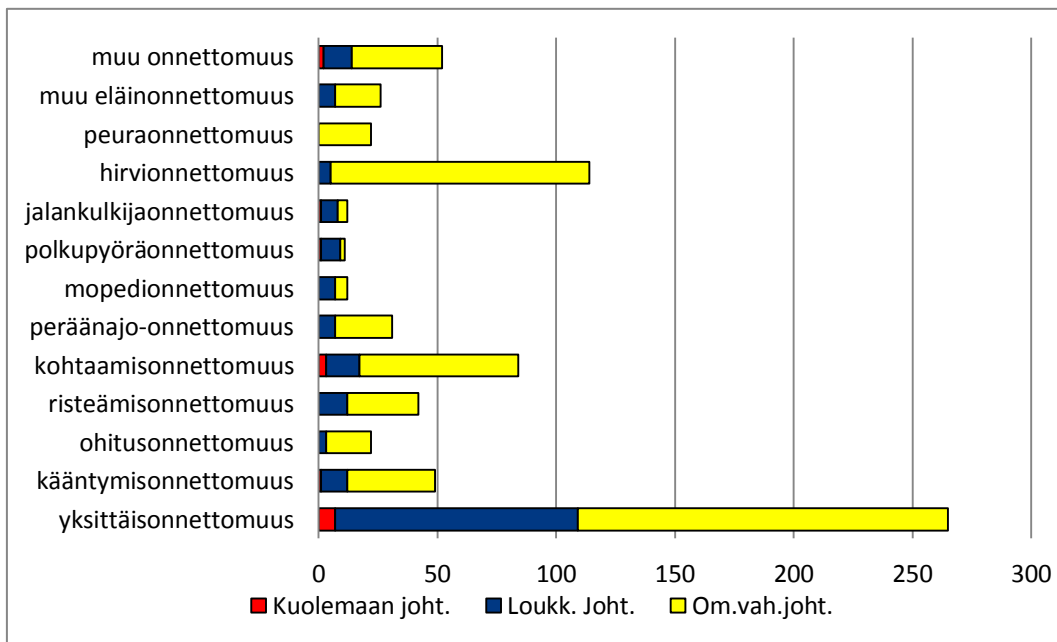
Onnettomuuksien määrä oli tarkasteltujaksolla suurimmillaan vuonna 2009, jolloin tapahtui 104 onnettomuutta, joista 29 johti loukkaantumiseen. 2009 vuona ei kumminkaan tapahtunut yhtään kuolemaan johtanutta onnettomuutta. Onnettomuuksien määrän kehitys on ollut positiivisesti pienenevä 2009 vuodesta lähtien. Eniten liikenneonnettomuuksia Tunturi-Lapin seutukunnassa tapahtui talvikuukausina ja varsinkin joulukuussa ja helmikuussa (kuva 7). Vähiten onnettomuuksia tapahtui toukokuussa. Kuolemaan johtaneet onnettomuudet tapahtuivat joulukuussa – heinäkuuhun sijoittuvalla jaksolla.

Kuva 16. Liikenneonnettomuudet Tunturi-Lapin seutukunnassa kuukausittain vuosina 2003–2012.

Suuria eroja eri viikonpäivien välillä ei ole. Eniten onnettomuuksia näyttäisi tapahtuvan torstaisin. Henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa tapahtuu vuorostaan eniten lauantaisin ja tiistaisin. Vuorokauden sisällä suurin piikki onnettomuuksien määrässä oli iltapäivän ruuhka-aikaan klo 16–18 aikana.. Seuraavaksi eniten onnettomuuksia tapahtui päivällä klo. 12-15 välillä. Vähiten onnettomuuksia tapahtui aamuyön tunteina.

Suurin osa onnettomuuksista oli yksittäisonnettomuuksia (36 %). Myös hirvionnettomuuksien osuus oli merkittävä (15 %) samoin kuin peräänajo-onnettomuuksien osuus (11 %). Kevyen liikenteen onnettomuuksia tapahtui 23 kappaletta (3 % kaikista onnettomuuksista). Näistä onnettomuuksista 73 % johti henkilövahinkoon.

Kuva 17. Liikenneonnettomuudet Tunturi-Lapin seutukunnassa vuosina 2003–2012 onnettomuusluokan mukaan.

Liikenneonnettomuuksien kustannuksia yhteiskunnalle voidaan karkeasti arvioida onnettomuuksien yksikkökustannusten perusteella. Tieliikenteen onnettomuuskustannukset määritetään onnettomuuksien yksikkökustannusten perusteella (lähde: Tieliikenteen ajokustannusten yksikköarvot 2010). Nykyisin liikenneonnettomuuksien yksikkökustannukset ovat kuolemaan johtaneissa onnettomuuksissa 2 364 000 €, loukkaantumiseen johtaneissa onnettomuuksissa 351 000 € ja omaisuusvahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa 2 950 €. Tunturi-Lapin seutukunnassa sattuneiden henkilövahinko-onnettomuuksien kustannukset yhteiskunnalle ovat olleet noin 10,5 miljoonaa euroa vuodessa, josta Tunturi-Lapin alueen kuntien osuus on ollut noin 1,8 miljoonaa euroa vuodessa. Kunnan osuus koostuu verotulojen ja työpanoksen menetyksestä, ai-neellisista vahingoista, sosiaalityöistä, mahdollisista invakuljetuksista, sairaanhoidosta ja kuntoutuksesta sekä eri viranhaltijoiden työpanoksesta.

Kuntakohtaiset onnettomuusanalyysit ovat esitetty raportin liitteinä. Niissä on määritelty mm. kunta-kohtaiset tunnusluvut, onnettomuuskustannukset sekä kuntien liikenneturvallisuuden parantamisen keskeisimmät haasteet.

Verratessa Tunturi-Lapin seutukunnan onnettomuustilannetta Lapissa sekä koko maassa tapahtuneisiin onnettomuuksiin on Enontekiön, Kittilän, Kolarin ja Muonion tunnusluvut huolestuttavan korkeat. Liikennevahinkojen kokonaismäärässä Kittilä, Kolari ja Muonio ovatkin maakunnan kärkiryhmissä. Tunturi-Lapin kunnissa tapahtuu henkilövahinkoja/100 autoa enemmän kuin Lapissa tai koko maassa keskimäärin. Myös henkilövahinko-onnettomuuksien uhrin/1000 asukasta kohden tilanne on sama. Kolme Tunturi-Lapin kunnasta onkin Lapin viiden heikoimman kunnan joukossa henkilövahinko-onnettomuudet autokan-

taan ja asukaslukuun suhteutettuna. Myös porokolareita, moottorikelkkaonnettomuuksia ja liikenneturvallisuu- den vaarantamisia tapahtuu Lapin kuntiin verrattaessa keskimääräistä enemmän. Vuorostaan alkoholi- onnettomuuksien määrä on Lapin keskitasoa.

Porokolarien määrät ovat kasvaneet vuodesta 2003 alkaen. Viime vuosina porokolareita on tapahtu- nut keskimäärin noin 4 000 kpl vuosittain. Porokolareita tapahtuu eniten marras-joulukuussa - yli kol- mannes koko vuoden onnettomuuksista. Syynä on talvi ja pimeä aika sekä liukkaudentorjuntapitoimen- piteet, jotka houkuttelevat poroja tielle. Pohjoisissa paliskunnissa kolareita sattuu runsaasti myös kesä- kuukausina, jolloin räkkä ajaa poroja tielle. Porokolareita sattuu eniten alkuillan tunteina, kolmen ja seit- semän välillä. Suurin osa porokolareista sattuu suomalaisille autoilijoille. Tunturi-Lapin alueella myös norjalaisille sattuu merkittävästi porokolareita. Ulkolaisten autoilijoiden ajamisessa porokolareissa jää usein aiheuttajatieta kirjaamatta. Tunturi-Lapin alueella pahin porokolari paliskunta on Muonion paliskunta, jossa on sattunut noin 300 porokolaria/vuosi. Porokolarien kannalta seudun pahimmat tiejaksot ovat vt 21 Muonion ja Kolarin välillä sekä kt 79 Alakylästä etelään päin.

1.7 Liikenneturvallisuuskysely

Tunturi-Lapin (Enontekiö, Kittilä, Kolari ja Muonio) liikenneturvallisuuskysely toteutettiin internetissä 18.1– 18.2.2013 välisenä aikana Webropolin ja Rambollin kehittämän karttapalautetyökalun avulla. Lisäksi kuntien kirjastoissa oli mahdollisuus vastata paperisella kyselylomakkeella. Konsultti tiedotti kyselystä sidosryhmiä sähköpostilla ja pyysi välittämään kyselylinkkiä myös muun muassa koulujen kautta vanhemmille. Kyselyn kohderyhmänä olivat asukkaat ja sidosryhmät. Internet-kyselyn linkki löytyi myös kuntien internet-sivuilta. Kyselyn käynnistymisestä ja etenemisestä tiedotettiin ainakin paikallislehdissä.

Tunturi-Lapin liikenneturvallisuuden kannalta ongelmallisia tai vaarallisia paikkoja, jotka eivät välttä- mättä vielä näy onnettomuustilastoissa. Lisäksi vastaajat saivat arvioida Tunturi-Lapin liikenneturvallisuu- den nykytilaa ja esittää parannusehdotuksia liikenneturvallisuuteen liittyen. Vastauksia kyselyyn saatiin 361 kappaletta, joista 349 internetin kautta ja 12 paperilomakkeella. Kuntakohtaiset onnettomuusanaly- sit ovat esitetty raportin liitteinä.

1.8 Maastoliikenne

Kuva 18. Maastoliikenne on tärkeä liikkumisen muoto Tunturi-Lapissa

Maastoliikenteen tilaa selvitettiin liikenneturvallisuuskyselyn yhteydessä. Siinä kävi ilmi, että moottorikelkalla tai mönkijällä ajavista reilu puolet käyttää kypärää aina liikkeessä kyseisellä tavalla, mutta kuitenkin noin 19 % käyttää kypärää vain joskus, harvemmin tai ei ollenkaan. Tunturi-Lapin alueella usea vastaaja koki ongelmana sen, että moottorikelkat ajavat jalkakäytävällä tai pyörätiellä, jossa ajaminen on kiellettyä sekä moottorikelkoilla kaahailun tai tempuilun.

Vastaajista lähes kolme neljästä on vähintään kohtalaisen tyytyväinen moottorikelkkareittien kuntoon ja noin 83 % moottorikelkkareittien kattavuuteen. Tyytymättömämpiä maastoliikenteen osalta ollaan moottorikelkkareittien ja teiden risteämiskohtiin, mutta niihinkin 74 % vastaajista on vähintään kohtalaisen tyytyväinen. Vastauksissa oli paljon alueellisia eroja, joita on käsitelty kuntakohtaisissa liiteaineistoissa tarkemmin.

Kyselyssä tuli esille myös lukuisia yksittäisiä hiihtoladun ja kelkkareitin puutteellisesti merkittyjä kohtia. Nämä kohteet löytyvät myös liitteenä olevista kuntakohtaisista analyyseistä. Kittilän turvallisuussuunnitelmassa ja reittiverkostolla on pelastustoiminta huomioitu reittimerkein. Reittiverkostolla on kilometrin välein keltainen pelastuskoodimerkki. Koko reittiverkostolle on määritetty pelastuskoodit. Pelastusmerkin tietojen perusteella pelastushenkilökunta löytää paikalle helpommin.

Maastoliikenne Tunturi-Lapissa on paljon muutakin kuin pelkästään moottorikelkkailu. Hiihto, koiravaljakot ja mönkijät mm. kuuluvat Tunturi-Lapin maastoliikenteeseen. Näiden liikkumismuotojen turvallisuus on huomioitu kuntien turvallisuustyössä.

1.9 Erikoiskuljetusreitit

Suurten erikoiskuljetusten tavoitetieverkko (SEKV) sijoittuu yleensä päätieverkolle, jolla on paineita liikenneturvallisuuden parantamiseen mm. keskikaide ratkaisulla. Voimassa oleva SEKV päättyy tällä hetkellä Rovaniemellä. Liikennevirasto on laajentamassa SEKV:n verkkoa lähitulevaisuudessa, jolloin myös yhteysväli Rovaniemi – Kittilä ja Kittilä - Kolari sekä osa yhteysvälistä Kolari – Äkäslompola kuuluvat suurten erikoiskuljetusten tavoitetieverkkoon.

Lapissa kaivokset aiheuttavat eniten erikoiskuljetustarpeita. Kuljetuksia on varsinkin kaivosten rakennustöiden aikana runsaasti, jonka jälkeen määrä vähenee arviolta noin 4 kpl/kk/kaivos. Nykyisin SEKV:n mitoitusvaatimukset eivät monin paikoin täyty olemassa olevalla tieverkolla. Erikoiskuljetusten käyttämien reittien ongelmat kartoitettiin suunnittelualueella puhelin- ja sähköpostihaastatteluin. Ongelmia kartoitettiin erikoiskuljetusten lupa-asiantuntijalta Jaakko Mattilalta, erikoiskuljetusten asiantuntijalta Kaisu Laitiselta ja viideltä erikoiskuljetustoimijalta.

Erikoiskuljetusreitit vaativat liikenneympäristön suunnittelu- ja toteutusvaiheessa erityistä huomiota. Jos virallista erikoiskuljetusreititsuunnitelmaa ei ole olemassa, on suuri riski, että kuljetusluvan saanut reitti ei välttämättä sovellu ylisuuriin kuljetuksiin rakenteellisten kiinteiden esteiden tai erittäin vaikeasti avarrettavien kulkuväylien vuoksi. Tunturilapin alueella pahin ongelma on siltojen kantavuus- tai leveyspuutteet. Näitä ovat mm. Rovaniemi – Kittilä välillä Molkojoen ja Kaukosen silloilla sekä kt 79 Lainiojan sillalla. Lisäksi ennen Leviä kantatien ylittää moottorikelkkareitin ja ladun ylikulkusilta rajoittaa korkeiden kuljetusten läpi pääsyä Levin suuntaan. Mt 9391 on mäkinen ja kapea, vastaantulevan liikenteen kohtaaminen voi olla erikoiskuljetuksille hankalaa. Lisäksi tiellä on kantavuuspuutteita. Yhteysväliä Kolari – Hannukainen on muutama pitkä mäki, jotka tuovat haasteita varsinkin talvisaikaan kuljetuksiin.

1.10 Esteettömyys

Rakennus tai liikkumisympäristö on esteetön silloin, kun se on sopiva kaikille liikkujille. Esteettömyys on laaja kokonaisuus, johon sisältyy liikkumisympäristön lisäksi palvelujen saatavuus, välineiden käytettävyys, tiedon ymmärrettävyys ja mahdollisuus osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon. Esteettömyys on osa kansalaisten perusoikeuksia. Taajamien keskustoissa on yleisesti havaittu julkisten ja yleisten rakennusten rajoittavan tai haittaavan vapaata liikkumista esim. rollaattorilla, lasten vaunujen kanssa tai pyörätuolilla. Yleisenä huomiona voidaan todeta, että maanteiden ja katujen liittymissä olevissa suojatiesaarekkeissa puuttuu monesti matala reunakiveys, mikä tekee saarekkeen ja ajokaistojen välisen rajapinnan erittäin vaikeasti havaittavaksi näkövammaiselle. Toiseksi se, että hyvin moneen keskustan liikkeissä puuttuu luista tai ovien kynnykset ovat korkeat. Lisäksi pitkäköissä luiskissa tulee olla lisäksi käsijohteet luiskan molemmin puolin kahdella korkeudella.

Asukaskyselyn mukaan noin 40 % piti Tunturi-Lapin kuntien keskustoja esteettömyyden näkökulmasta melko hyvänä tai erittäin hyvänä. Noin viidenneksen mielestä esteettömyyden tila Tunturi-Lapin seutukunnan keskustoissa ei ole huono eikä hyvä. Yleisesti Tunturi-Lapin kuntien keskustoissa esteettömyyttä koettiin tuovan korkeat reunakivet ja talvisin lumipenkat ja talvikunnossapito. Lisäksi mainittiin, ettei esteettömyyden eteen ole oikeasti tehty toimenpiteitä.

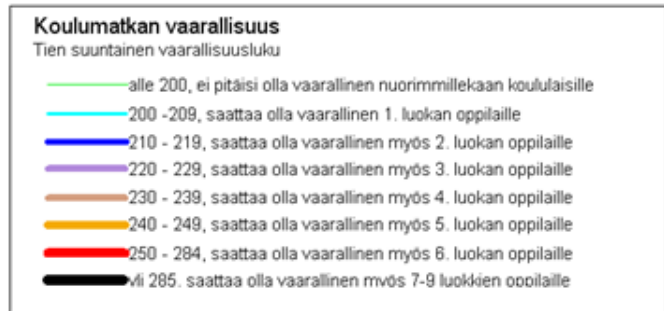
1.11 Koulumatkojen turvallisuus

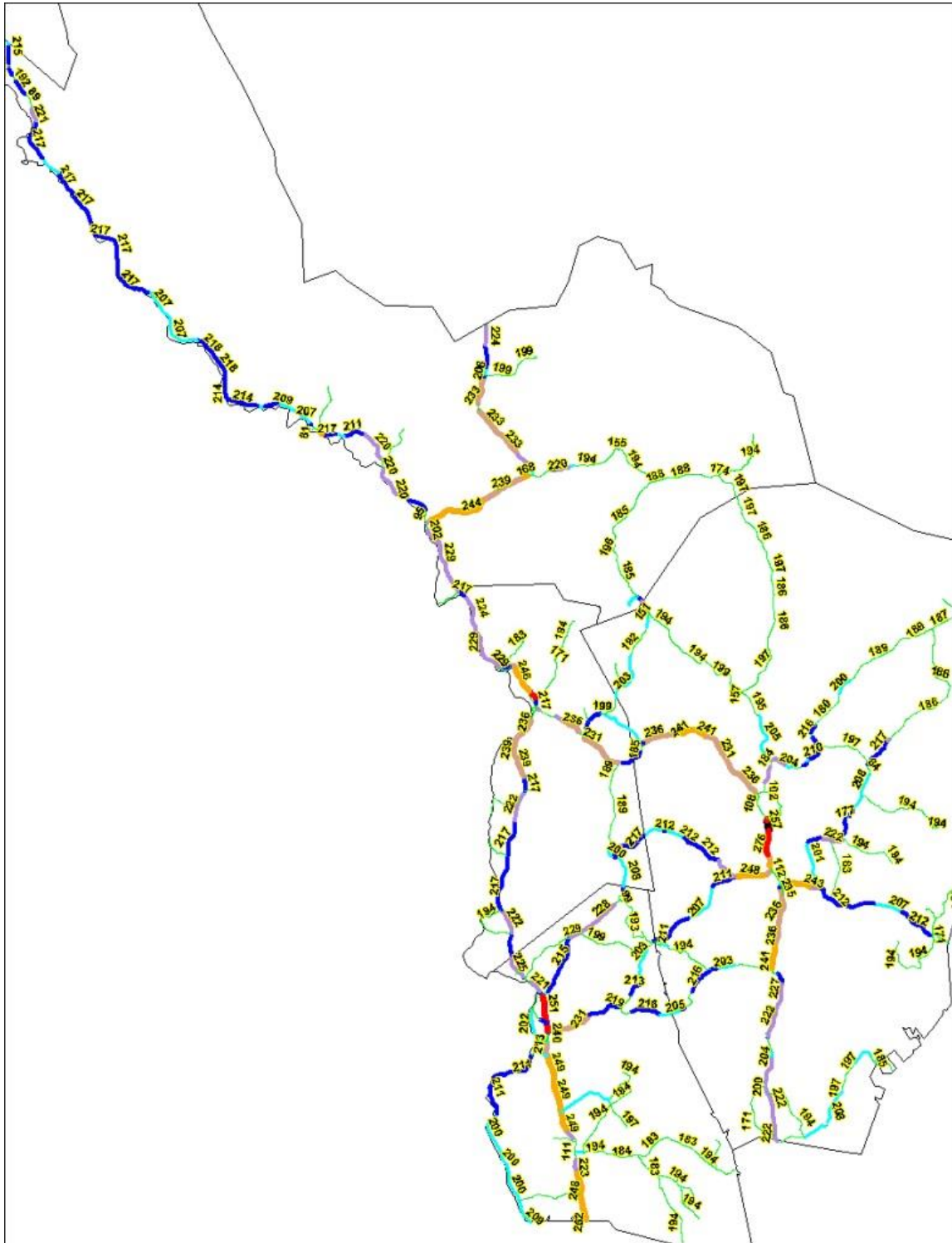
Jalan ja pyörällä tehtävien koulumatkojen liikenneturvallisuutta voidaan arvioida niin sanotulla Koululiitumenetelmällä (kuva 14). Menetelmä laskee tien ja liikenteen ominaisuustietojen perusteella tieosuuksittain indeksiluvun eli riskiluvun, joka kuvaa tieosuuden vaarallisuutta. Laskelman lähtöaineisto poimitaan ELY-keskuksen tierekisteristä ja se huomioi muun muassa liikennemäärät, nopeusrajoitukset, tien leveyden, valaistuksen ja kevyen liikenteen väylät. Mitä korkeampi riskiluku on, sitä vaarallisempaan tieosuutta voidaan pitää.

Menetelmä huomioi vain tien ja liikenteen ominaisuuksia, ei koululaisten kykyä selviytyä liikenteessä, eikä koulumatkan pelottavuutta esimerkiksi petojen takia. Menetelmän avulla pystytään määrittämään tieosuuksien keskinäinen järjestys vaarallisuuden suhteen. Näin eri alueilla asuvat koululaiset voidaan asettaa tasavertaiseen asemaan ratkaistaessa koulukuljetuksia. Hankkeen ohjausryhmä on antanut suositukset riskilukujen raja-arvoista, jota korkeammilla arvoilla tulisi harkita koulukuljetuksia (taulukko 1).

Taulukko 1. Suositukset Koululiitun riskilukujen raja-arvoiksi.

Luokka-asteet	Raja-arvosuositus
1 lk	200
2 lk	210
3 lk	220
4 lk	230
5 lk	240
6 lk	250
7-9 lk	285

Kuva 19. Tunturi-Lapin Koululiitu-laskelman tulokset.

1.12 Aloitteet ja maastokäynnit

Suunnittelun taustaksi on käyty läpi kuntaan ja ELY-keskukseen tulleet liikenneturvallisuusaloitteet viimeisten vuosien ajalta. Konsultti on käynyt tutustumassa maastossa niin taajamien kuin haja-alueidenkin ongelmakohteisiin, muun muassa kaikkiin kouluympäristöihin on tutustuttu. Maastokäyntien, aloitteiden, onnettomuusanalyysien ja kyselyn tulosten perusteella on pohdittu, kuinka ongelmalliseksi koettuja tai havaittuja paikkoja voitaisiin parantaa.

2 Tavoitteet

Liikenneturvallisuusasiain neuvottelukunta on laatinut valtakunnallisen liikenneturvallisuussuunnitelman ”Tavoitteet todeksi”. Suunnitelma on valmistunut alkuvuodesta 2012. Suunnitelmassa on esitetty pitkän ajan liikenneturvallisuusvisio:

Tieliikennejärjestelmä on suunniteltava siten, ettei kenenkään tarvitse kuolla eikä loukkaantua vakavasti liikenteessä. Liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteena on luoda edellytykset liikennejärjestelmän jatkuvalle kehittämiselle siten, että vuonna 2020 päästään alle 135 liikennekuoleman ja 5 700 loukkaantuneen vuosimäärään alle.

Lapin maakunnassa toteutetaan valtakunnallisen suunnitelman ohella Lapin liikenneturvallisuussuunnitelmaa 2011-2014. Painopistealueita ovat:

- Ajokunto
- Liikennekäyttäytyminen
- Taajamien liikenneturvallisuus
- Maanteiden liikenneturvallisuus
- Maastoajoneuvoliikenne
- Barentsin alueen yhteistyö

Liikenneviraston oman liikenneturvallisuuspolitiikan keskeinen sisältö:

- sitoutuminen yhteiskunnan asettamaan liikenneturvallisuuden parantamistavoitteeseen ja sen edistäminen käytettävissä olevilla resursseilla
- suunnitella ja toteuttaa tehokkaita toimia tieverkon liikenneturvallisuusongelmien ratkaisemiseksi ja liikennekuolemien vähentämiseksi yhteistyössä muiden tahojen kanssa
- kehittää turvallisuutta edistäviä menettelyjä ja arvioida jatkuvasti toimintansa liikenneturvallisuusvaikutuksia.

Liikenneturvallisuustyön tavoitteet Tunturi-Lapissa ovat:

- henkilövahinko-onnettomuuksien määrän vähentäminen
- liikenneosaamisen ja -tietouden lisääminen kaikissa ikäryhmissä
- liikenneympäristön turvallisuuden ja viihtyisyyden lisääminen
- miellyttävien liikennekokemusten lisääminen (liikkumista eri kulkumuodoilla eivät rajoittaisi liikenneympäristön esteet, liikenneympäristöstä tai muista liikkujista aiheutuvat pelot ja että liikennesääntöjen mukaan liikkuminen olisi turvallista yleisillä alueilla.)

Näiden tavoitteiden pohjalta keskitytään lähivuosien aikana seuraaviin tehtäviin:

- huomion kiinnittäminen ajonopeuksiin erityisesti taajama-alueilla ja kyläympäristöissä
- onnettomuusalttiiden liittymien turvallisuuden parantaminen
- turvallisen ja sujuvan matkailuliikenteen edellytyksien parantaminen
- eläinonnettomuuksien vähentäminen
- kesäajan liikenneturvallisuuden parantaminen
- maastoajoneuvoliikenteen turvallisuuden parantaminen

3 Liikenneturvallisuustyön organisointi

3.1 Liikenneturvallisuustyön organisointi

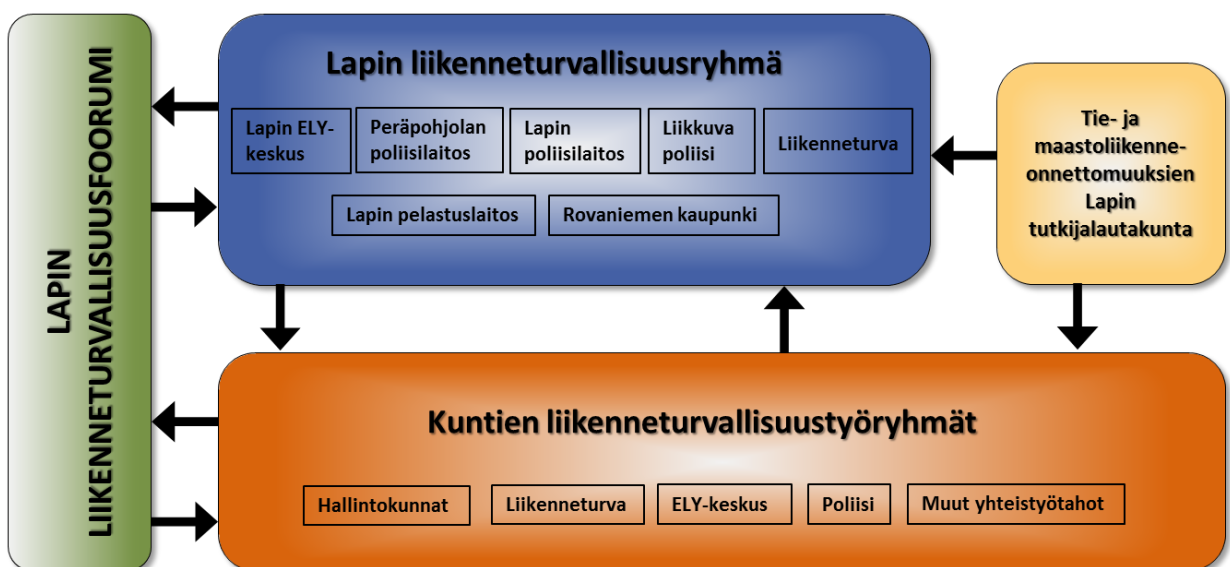
Liikenneturvallisuustyön suunnitelman taustana ovat olleet liikenneturvallisuustilanne ja aiemmat kokemukset. Suunnitelman laatimisessa tukena ovat olleet kuntien liikenneturvallisuusryhmien kokemukset sekä liikenneturvallisuustyön kysely. Laaditussa suunnitelmassa on esitetty malli liikenneturvallisuusryhmän toiminnasta ja organisoinnista sekä esitetty pohja yhden vuoden toiminnan suunnitelmaksi.

Liikenneturvallisuustyö seudulla on ollut vaihtelevaa, kuntien välillä on eroja ja kuntienkin toiminnassa on ollut vuosittaisia eroja Kittilän ja Kolarien kuntien ryhmät ovat toimineet pisimpään ja ryhmien työskentely on vakiintunut. Enontekiön ja Muonion liikenneturvallisuusryhmät on koottu laadittavan suunnitelman aikana ja ryhmät ovat kokoontuneet kaksi kertaa suunnitteluprosessin aikana.

3.1.1 Yhteistyön organisointi

Toimivat liikenneturvallisuusryhmät on vahvistettu vuoden 2013 aikana. Kunnalliset liikenneturvallisuusryhmät toimivat joko itsenäisinä hallintokuntien yhteistyöhön perustuvina työryhminä tai kunnanhallituksen nimeäminä työryhminä, jotka raportoivat työstään kunnanhallituksille ja tuovat liikenneturvallisuuskysymykset käsitteilyyn. Liikenneturvallisuusryhmä vastaa tulevaisuudessa tehtävästä liikenneturvallisuustyöstä. Liikenneturvallisuusryhmässä on edustus kaikista hallintokunnista sekä tarvittavista sidosryhmistä. Ryhmien esitetyt kokoonpanot on esitetty taulukossa. Ryhmän tueksi on laadittu suunnitelma työn kulusta.

Kuntien liikenneturvallisuustyö on osa laajempaa kokonaisuutta. Lapissa työtä ohjaa Lapin liikenneturvallisuusryhmä, joka käsittelee liikenneturvallisuustilannetta ja kunnista tulevaa palautetta sekä asettaa tavoitteet tehtävälle työlle. Lapin liikenneturvallisuusfoorumi on keskustelukanava, joka kokoaa kaikki Lapissa liikenneturvallisuustyötä tekevät yhteen ja tekee esityksen tehtävästä liikenneturvallisuustyöstä. Kuntien ryhmät puolestaan seuraavat liikenneturvallisuustilannetta ja palautetta oman kunnan alueelta ja välittävät esityksiä Lapin liikenneturvallisuusryhmälle. Kuntien ryhmät ovat taso, jossa parhaiten pystytään kuntalaiset tavoittamaan ja saamaan vaikuttavuutta tehtävään työhön.

Kuva. 20 Lapin liikenneturvallisuustyön organisointimalli

Kuntien liikenneturvallisuusryhmien kokoonpano poikkeaa toisistaan. Tämä on seudun liikenneturvallisuustyölle rikkaus, sillä se tuo työhön erilaisia näkökulmia. Kokoonpano on hyvä rakentaa aktiivisten toimijoiden ryhmän varaan. Perustana on hyvä huolehtia, että kaikissa kunnissa on liikenneturvallisuustyössä mukana teknisen toimen, koulutoimen, iäkäspuolen ja alle kouluikäisten edustus. Lapin liikenneturvallisuusryhmässä olisi hyvä olla 1 edustaja / kunta sekä tälle varaedustaja.

Taulukko 2. Liikenneturvallisuusryhmän kokoonpanot kunnissa

	Enontekiö	Kittilä	Kolari	Muonio
Alle kouluikäiset	Taina Ketola	Kaija Takala	Raili Laajala	Reetta Liukkonen
Kouluikäiset	Laila Palkinen	Lauri Kinnunen	Janne Ylinampa	Martti Kantola
		Eeva Viinamäki-Mäkinen		
		Mauri Tammela		
Kuljetukset			Rainer Vuontisjärvi	
Nuoret	Heikki Järvistö	Sanna Seppälä	Eeva-Liisa Lompolojärvi	Kimmo Pölkki
Vapaa-aika		Pekka Eriksson		
Perusturva		Tuulikki Louet-Lehtoniemi		Tiina Pieskä
Iäkkäät	Annikki Kallioniemi	Katja Hietanen	Anri Marjamaa	Pirkko Kuru
Tekninen	Kalevi Keskitalo	Jari Kinnunen	Kullervo Lauri	Mauri Kivelä
	Kimmo Lämsä			
Pelastuslaitos	Pohto Kirkkala	Jorma Ojala	Esa Tapojärvi	Pekka Väliheikki
Matkailu/Yrittäjät	Pasi Ikonen	Maija Palosaari	Tapio Niittyrinta	Harri Hakkarainen
Poliisi	Riikka Laitkorpi	Kalevi Hirvonen	Hannu Oja	Olavi Airaksinen
ELY	Esa Kaitala	Esa Kaitala	Esa Kaitala	Esa Kaitala
	Merja Lämsä	Merja Lämsä	Merja Lämsä	Merja Lämsä
Liikenneturva	Petri Niska	Petri Niska	Petri Niska	Petri Niska

3.1.2 Puheenjohtajan ja liikenneturvallisuusryhmän tehtävät

Liikenneturvallisuustyön tarkoitus ei ole, että muutaman hengen ryhmä yksin tekee kaiken liikenneturvallisuustyön. Ryhmän tehtävä on koordinoita työtä ja edelleen delegoida työtä tehtäväksi eri yksiköissä. Liikenneturvallisuustyö on nivottavissa helposti osaksi jokapäiväistä työtä. Koulu-, päivähoito- ja teknisellä puolella liikenneturvallisuustyö edesauttaa oman työn tekemistä. Liikenneturvallisuustoimija pystyy merkittäväällä panoksella tukemaan ryhmien puheenjohtajien toimintaa. Oma tehtäväkenttensä on ryhmän puheenjohtajalla, sihteerillä (toimija) ja hallintokuntien edustajilla.

Puheenjohtajan (yhdyshenkilön) tehtäviä liikenneturvallisuustyössä ovat:

- Toimia liikenneturvallisuusryhmän puheenjohtajana
- Toimia yhdyshenkilönä ja välittää tietoa liikenneturvallisuusryhmän sekä alueellisen (Lapin) liikenneturvallisuusryhmien välillä
- Toimia hallintokuntaedustajien tukihenkilönä

Sihteerin / liikenneturvallisuustoimijan tehtäviä liikenneturvallisuustyössä:

- Kokouksien valmistelu tehtävät sekä kutsut ja muistiot
- Tiedottaa kunnan liikenneturvallisuustyöstä sisäisesti ja ulkoisesti
- Toimia liikenneturvallisuustyön tukihenkilönä
- Koordinoida tapahtumapäivien järjestelyissä
- Koulutus ja materiaalihankintojen tukeminen
- Seurannasta vastaaminen

Hallintokuntien edustajien tehtäviä liikenneturvallisuustyössä ovat:

- Osallistua hallintokuntansa edustajana liikenneturvallisuusryhmän kokouksiin
- Välittää tietoa (sisäiset tapaamiset, sähköposti) liikenneturvallisuusryhmän ja oman hallintokunnan välillä työn seurannasta, koulutuksesta, tapahtumista
- Vastata hallintokunnan liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelmasta yhdessä toimijan kanssa
- Varata tarvittavat resurssit oman hallintokunnan liikenneturvallisuustyölle

3.1.3 Liikenneturvallisuustoimijan rooli

Kuntien liikenneturvallisuusryhmien tukena ja koordinaattorina toimii ulkopuolinen henkilö, ns. liikenneturvallisuustoimijan roolissa. Toimija pystyy tarjoamaan alueellisesti yhteisiä palveluita kunnille, mutta toiminnassa mukana olevat kunnat voivat myös sopia tarpeiden mukaan räätälöidyistä palveluista. Toimijan työkuvaan kuuluu kuntien liikenneturvallisuustyön tukeminen.. Toimija on koordinaattorin kaltainen tietopankki ja työn ylläpitäjä tukemassa kuormitettua kuntaorganisaatiota.

Kun kunnat varaavat rahoitusta vuosittaiseen liikenneturvallisuustoimijatyöhön, olisi samanaikaisesti hyvä varata rahoitusta myös liikenneturvallisuustyötä varten. Tällä rahoituksella pystyttäisiin toteuttamaan esim. 1-2 liikennekilpailua / vuosi, varmistettaisiin tapahtumapäivien toteutuminen sekä pystyttäisiin tehostamaan seudulla tehtävää liikenneturvallisuuskoulutusta.

Liikenneturvallisuustoimija pystyy tehokkaimmin koordinoimaan 10-20 kunnan aluetta. Tiedotuksen, tapahtumien, koulutuksen organisointi tehostuu ja toisaalta työn seuraamiseen kuuluva työpanos pystytään optimoimaan.

3.2 Työn sisältö

3.2.1 Yleistä

Liikenneturvallisuusryhmän työ ohjaa kunnan liikenneturvallisuustyötä. Liikenneturvallisuusryhmän toiminnan on hyvä noudattaa tiettyä vuosirytmää, jossa eri tehtäville on varattu sijansa vuosikierrossa. Kuntien on hyvä kokoontua 2-3 kertaa vuodessa. Tärkein kokousajankohta on alkuvuosi, jolloin pystytään tekemään tuoreeltaan katsaus menneeseen ja voidaan sen perusteella suunnitella alkaneen vuoden liikenneturvallisuustyö. 2. tärkein kokousajankohta on syys (syys-lokakuu), jolloin voidaan vaikuttaa mm. kunnan budjettivalmisteluun. Tässä kokouksessa on hyvä käydä läpi liikenneympäristön parantamistarpeet. Muut kokoukset tukevat näitä ajankohtia ja mahdollistavat esimerkiksi tapahtumien tarkemman suunnittelun ja aloitteiden tarkemman käsittelyn.

Varahenkilöt olisivat tärkeitä työn jatkuvuuden kannalta, sillä yhden kokouksen missaaminen voi tietää vuoden taukoa jonkin sektorin osallistumiseen. Sen sijaan jäsenten vaihtuvuus ei ole itseisarvo. Liikenneturvallisuustyö vaatiikin työstä kiinnostuneita ja siihen sitoutuneita henkilöitä jolloin pysyvyys voidaan nähdä etuna.

3.2.1 Vuositeemat

Liikenneturvallisuusryhmän tärkeä työkalu ovat vuositeemat. Teemojen valinnalla keskitetään myös liikenneturvallisuusryhmän voimavaroja yhteen tärkeään teemaan kerrallaan. Tulevina vuosina teema valitaan aina edellisen syksyn aikana ja samalla vahvistetaan ohjelma, miten kyseinen teema liikenneturvallisuustyössä otetaan huomioon. Toimintamallin kuvauksessa tämä voimavarojen kohdentaminen ja teeman valinta tapahtuu vuoden viimeisessä kokouksessa marraskuulla. Vuosien 2014-2016 liikenneturvallisuustyön teemat ovat:

- 2014 Eläinonnettomuuksien vähentäminen
- 2015 Matkailuliikenteen turvallisuuden parantaminen

- 2016 Turvallisiin ajonopeuksiin vaikuttaminen

3.2.2 Vuotuinen liikenneturvallisuustyöryhmän toimintasuunnitelma

Liikenneturvallisuusryhmän ensisijainen tehtävä on välittää tietoa eri hallintokuntien välillä ja päättäjien suuntaan, sekä keskittää liikenneturvallisuustyötä yhdessä tarpeelliseksi todetuille kohderyhmille. Tämän takia liikenneturvallisuusryhmän tulee kokoontua jatkossa säännöllisesti tarpeen mukaan, mutta kuitenkin vähintään 2-3 kertaa vuodessa (toimintasuunnitelman esitys 2 kertaa).

Tärkeää on, että liikenneturvallisuusryhmä pyrkii etenemään työssään pienin askelin ja toteuttamaan niitä toimia, joihin resurssit riittävät. Ryhmän oma toimintasuunnitelma sekä hallintokuntien toimintasuunnitelmat toimivat tämän työn apuvälineenä. Toimintasuunnitelmista on helposti nähtävissä lähivuosille suunnitellut koulutus-, valistus- ja tiedotustyön teemat ja tavoitteet, toimenpiteet, toiminnan ajoitus, yhteistyötahot, vastuuhenkilöt sekä seurantamenetelmät. Toimintasuunnitelmia päivitetään tarpeen mukaan. Liikenneturvallisuusryhmän vuotuinen toimintasuunnitelma puolestaan valmistellaan vuoden viimeisessä kokouksessa, työstetään kokouksien välillä ja vahvistetaan vuoden ensimmäisessä kokouksessa.

Taulukko 3. Toimintasuunnitelma

KOHDERYHMÄ	TOIMINTA	VASTUU	AJOITUS
Liikennekasvatusmateriaali	Yksiköt käyvät läpi käytettävissä olevan liikennekasvatusmateriaalin sekä koulustarpeet	Yksiköiden johtajat (koulunjohtajat, päiväkotien johtajat ym.)	Syksyn 2014 aikana
Liikenneturvallisuusryhmä	Ryhmä kokoontuu vuoden aikana 2 kertaa suunnittelee ja seuraa sekä tiedottaa liikenneturvallisuustyöstä	Lt-ryhmän puheenjohtaja	Vuosi 2014
Liikenneturvallisuusosaaminen hallintokunnissa	<ul style="list-style-type: none"> • Liikenneturvallisuustyötä tekeville suunnattu koulutustapahtuma • Liikenneturvallisuuskoulutuksen ja materiaalin kartoitus hallintokunnissa 	Lt-ryhmä yhdessä lt-toimijan kanssa	Kevät 2014
Liikenneturvallisuusteema esim. eläinonnettomuudet	Valitaan teema marraskuussa ja ideoidaan tulevan vuoden teemaan liittyvä työ	Liikenneturvallisuusryhmä	Vuosittain syksyn kokouksessa
Kaikki kuntalaiset	Hallintokunnat toteuttavat laadittua liikenneturvallisuuksuunnitelmaa omaan toimintatapansa mukaisesti	Kaikki yksiköt	Vuosi 2014
Kaikki kuntalaiset	Liikenneturvallisuusryhmä seuraa liikenneturvallisuustilannetta ja kuntalaisilta tulevaa palautetta sekä ohjaa omaa toimintaansa palautteen mukaisesti	Liikenneturvallisuusryhmä	Vuosi 2014

3.2.3 Hallintokuntien toimintasuunnitelmat

Työn yhteydessä on Enontekiön ja Muonion kunnille koottu liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma. Suunnitelmaan on koettu keskeiset toiminnot eri ikäisten liikenneturvallisuustyöstä. Kaikki kootut toimenpiteet ovat esitettyjen toiveiden mukaisia ja ne edistävät osaltaan liikenneturvallisuutta. Kuntien liikenneturvallisuusryhmien on hyvä käydä läpi suunnitelma ja sopia suunnitelman toteutuksesta oman organisaationsa ja resurssiensa mukaisesti. Suunnitelmassa on kuvattu toimintatapoja eri hallintokuntien liikenneturvallisuustyölle. Eri hallintokuntien toimintasuunnitelmissa on kuvattu ne toimenpiteet, jotka toistuvat liikennekasvatus-työssä vuosittain. Toimenpiteitä voi lisätä ja poistaa aina tarpeen mukaan. Toimenpiteiden rinnalle liikenneturvallisuusryhmä miettii vuosittain vaihtuvien teemojen mukaisia toimenpiteitä.

3.3 Toteutus ja seuranta

Liikenneturvallisuustavoitteiden saavuttaminen vaatii eri tekijöiden seuraamista. Liikenneturvallisuustyön jatkuvan koordinoinnin ja järjestelmällisen seurannan apuvälineeksi on tässä työssä määritelty mittareita. Mittareiden avulla voidaan muodostaa käsitys liikenneturvallisuustyön edistymisestä ja ryhtyä tarvittaviin jatkotoimenpiteisiin. Mittareiden tarkoituksena on oman työn kehittäminen liikenneturvallisuuskehityksen perusteella. Tämä palvelee kaikkia liikenneturvallisuustyötä tekeviä henkilöitä, sillä mittarit kuvaavat pelkistetysti liikenneturvallisuustyön edistymistä ja sen tavoitteita. Mittareiden täytyy olla kuitenkin helposti saatavissa eikä työhön käytettävien resurssien pidä kuluu puhtaasti tilastotietojen etsimiseen. Kyselyn perusteella tärkeimpiä seurattavia teemoja ovat onnettomuustilastot, poliisin tilastot ja liikennekasvatustyön toteutumisen. Liikenneturvallisuustyössä seurattavia, helposti saatavilla olevia mittareita ovat:

- Onnettomuudet (Liikenneturvan tilastokatsaus ja poliisin tietoon tulleet onnettomuudet).
- Liikennerikkomukset (poliisin tilastoista seurataan sovittavia liikennerikkomuksia).
- Kunnan liikenneturvallisuusryhmän tapaamiset ja niissä käsitellyt aiheet (sihteri kirjaa muistioon).
- Koulutustilaisuudet ja asiantuntijavierailujen –poliisi, Liikenneturva, ym – määrä ja tavoitavuus (toimenpidelistoihin seurantasarake toimijan ylläpitämänä).
- Liikenneturvallisuussuunnitelman liikenneympäristön toimintasuunnitelman toteutuminen (suunnitelmalistan ylläpito)

Lapin liikenneturvallisuusryhmä asettaa omalle työnsä tavoitteet ja seurattavat mittarit. Ryhmä voi tarvittaessa velvoittaa kuntien ryhmiä seuraamaan ja raportoimaan tekemästään työstään. Nämä mittarit ja tavoitteet asetetaan alueellisen liikenneturvallisuussuunnitelman laatimisen yhteydessä.

Kuva 21. Käytännön liikenneturvallisuustyötä Kittilässä

4 Toimenpide-esitykset

4.2 Tie- ja katuverkon jäsentely

Tunturi-Lapin seutukunnan taajama sekä matkailukeskusten alueelle laadittiin hierarkiset tie- ja katuverkon jäsentelyt, joiden avulla väylät luokitellaan pää- ja kokoojaväyliin suhteessa ympäröivään maankäyttöön. Yleensä keskustoissa pääväylästä muodostaa maantieverkko. Kokoojaväylät muodostuvat pääosin läpikulkua tai maankäyttöä palvelevista pääkaduista.

4.2.1 Enontekiö

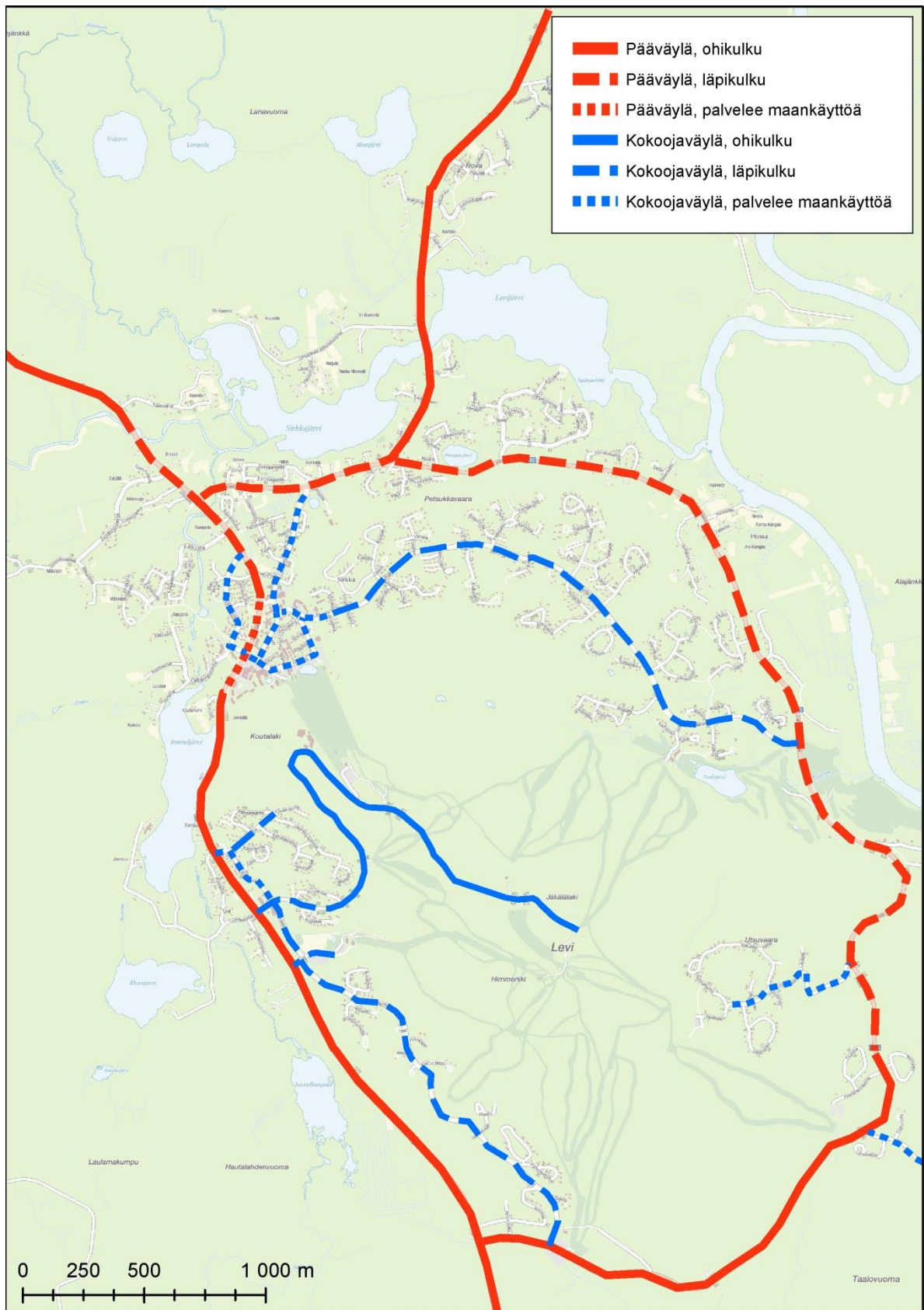

Kuva 22. Tie- ja katuverkon jäsentely Enontekiön keskustassa

4.2.2 Kittilä

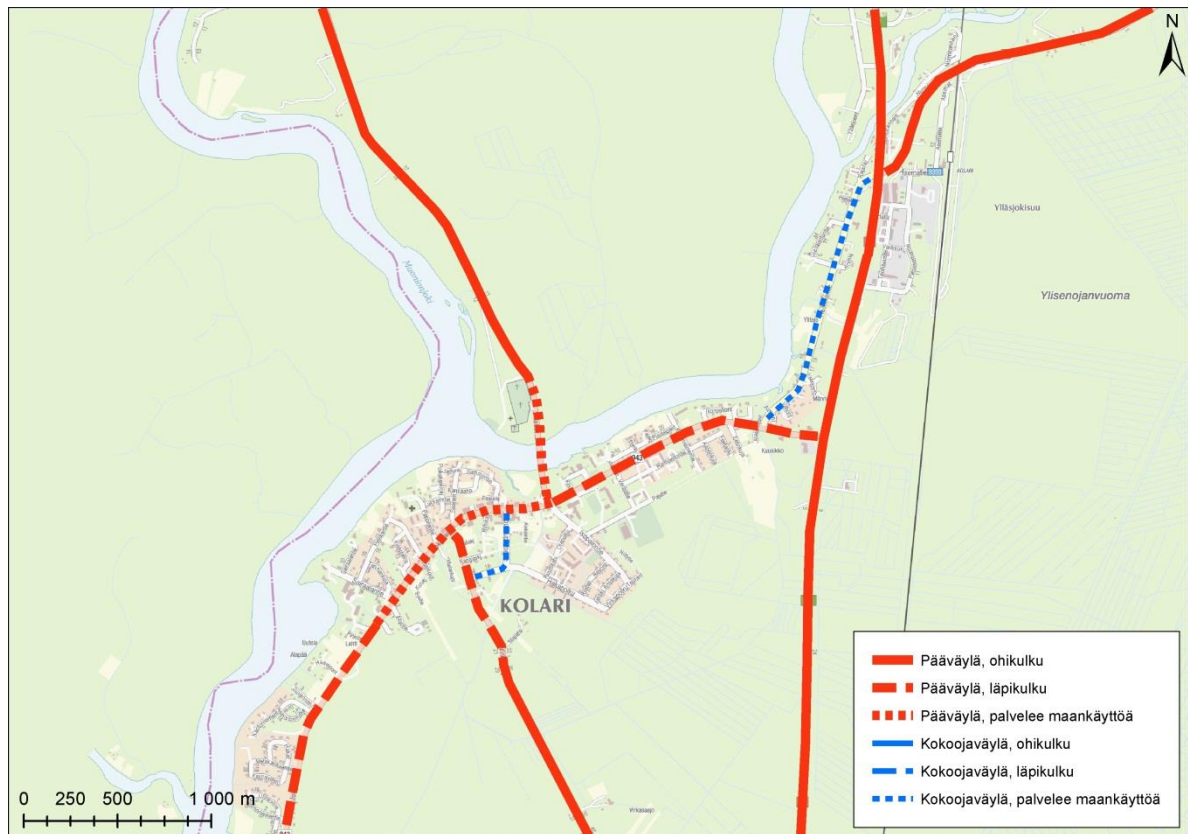

Kuva 23. Tie- ja katuverkon jäsentely Kittilän keskustassa

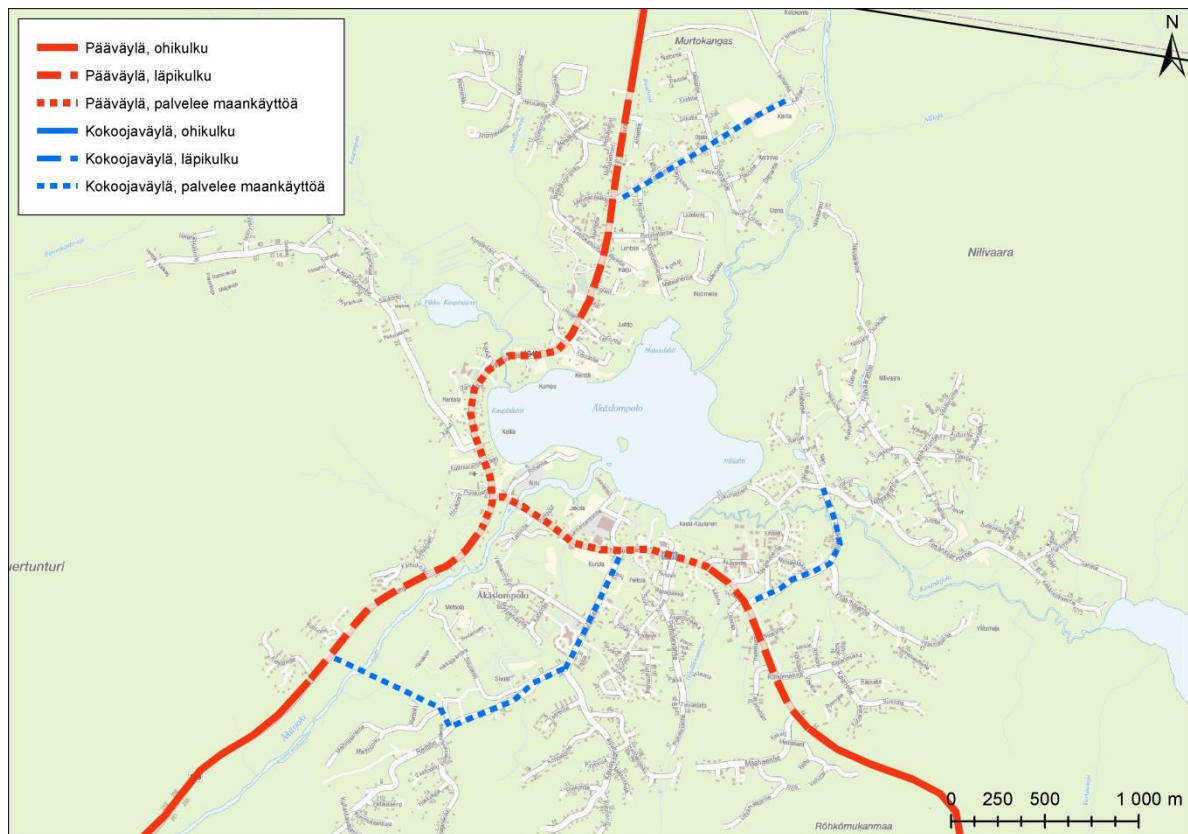

Kuva 24. Tie- ja katuverkon jäsentely Levillä

4.2.3 Kolari

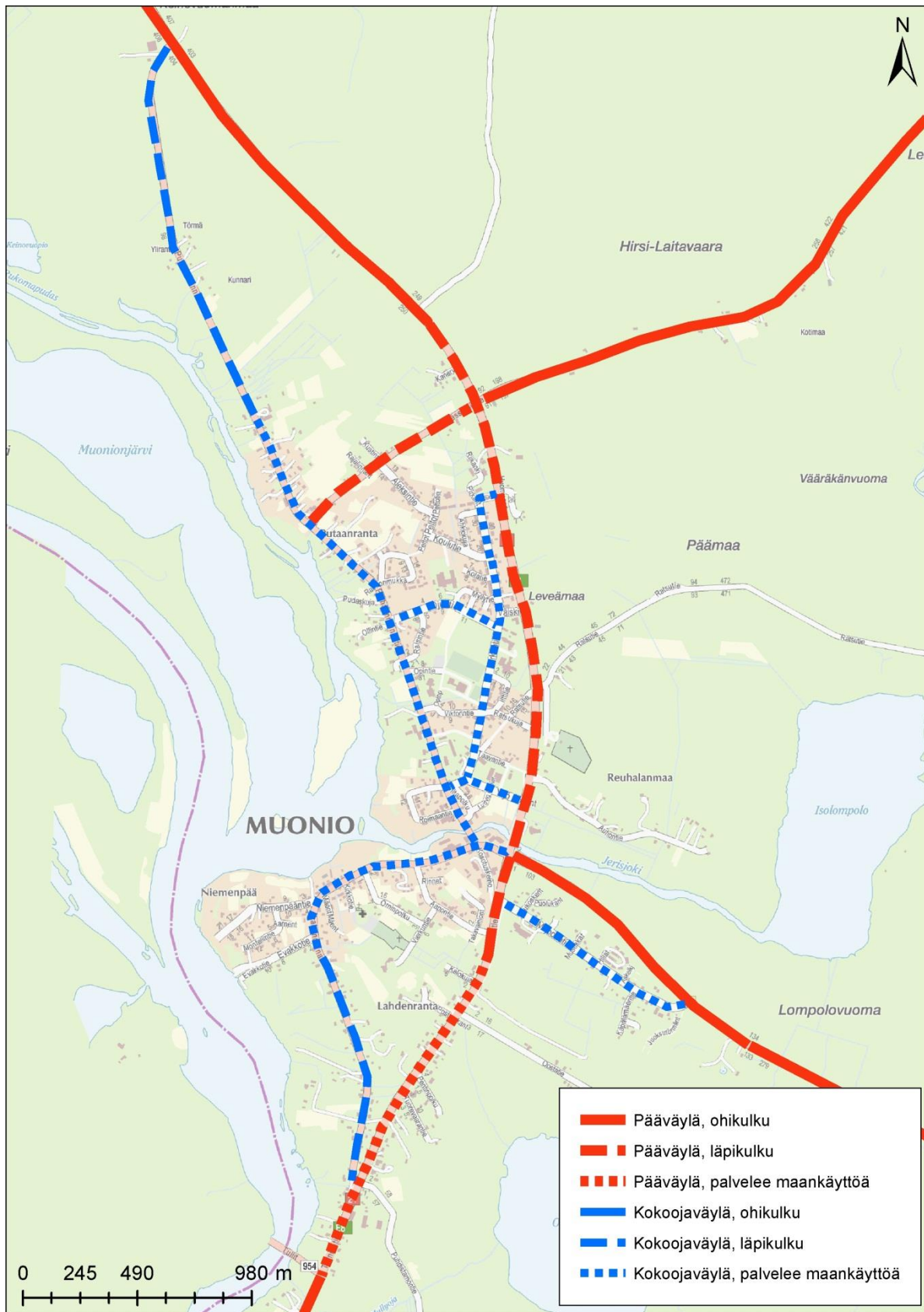

Kuva 25. Tie- ja katuverkon jäsentely Kolarin keskustassa

Kuva 26. Tie- ja katuverkon jäsentely Äkäslompolossa

4.2.4 Muonio

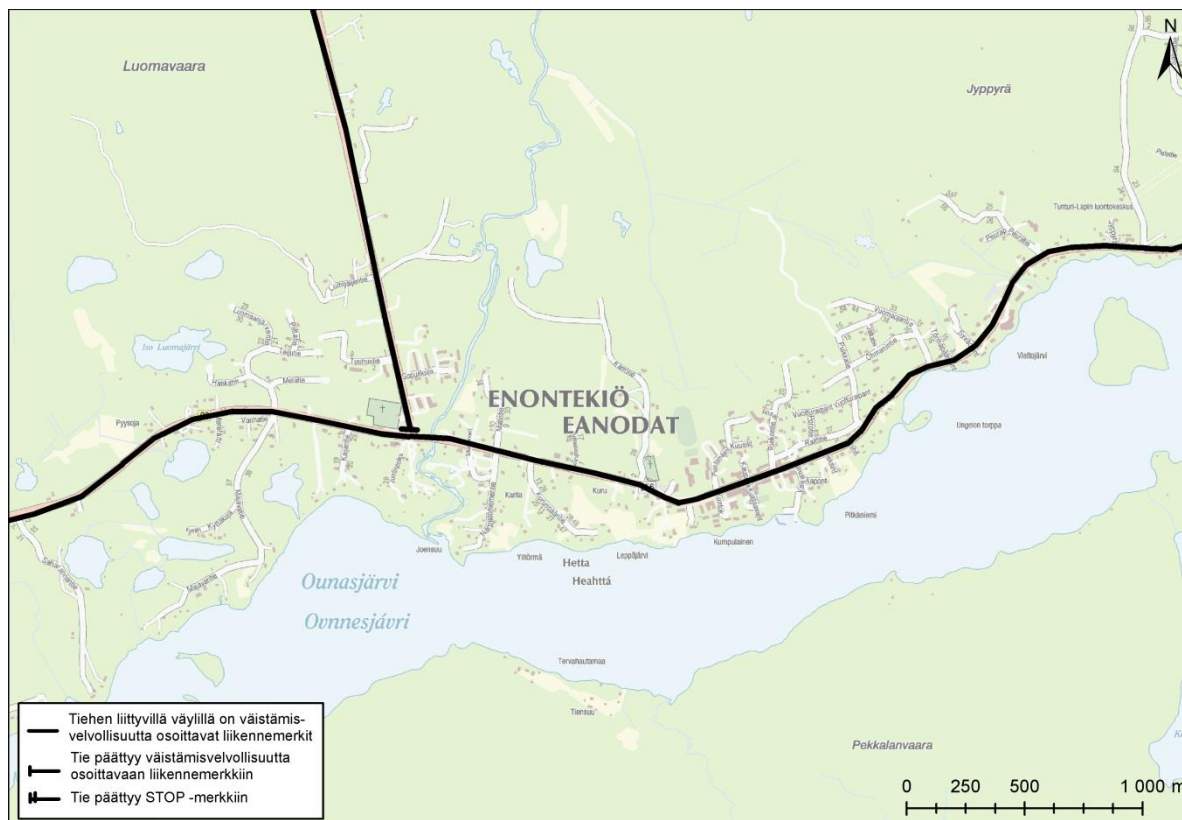
Kuva 27. Tie- ja katuverkon jäsentely Muonion keskustassa

4.3 Väistämisvelvollisuudet

Väistämisvelvollisuusjärjestelmä on tarkistettu keskusta-alueita tie- ja katuverkon hierarkioiden pohjalta yhdessä nopeusrajoitusjärjestelmien kanssa. Molemmissa järjestelmissä esitetyt ratkaisut tukevat toisiaan.

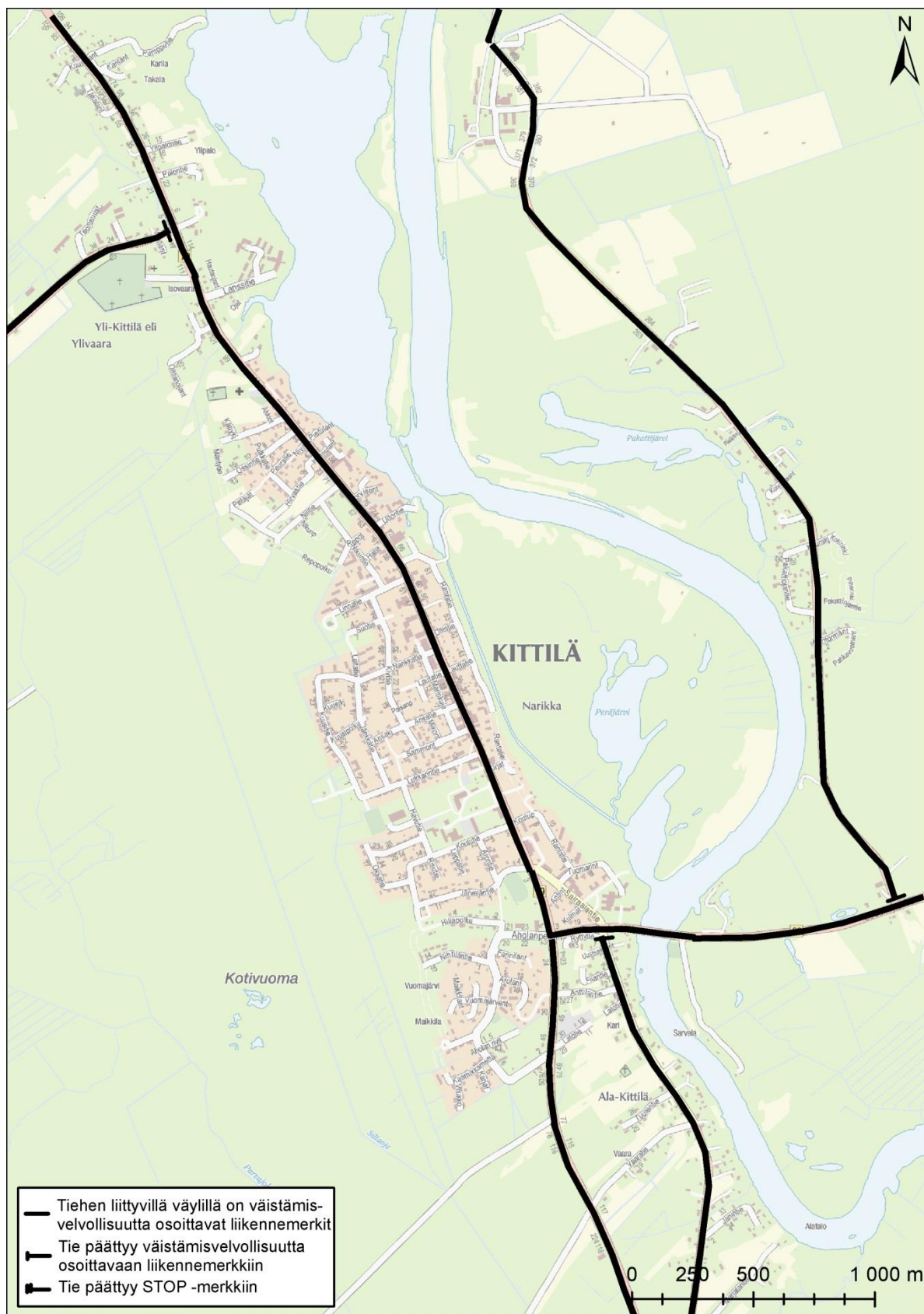
Yleisenä periaatteena on, että 40 km/h nopeusrajoitusalueella olevat liittymät ovat keskenään tasarvoisia. Tämä on osa ”töyssytöntä” liikenteen rauhoittamisperiaatetta. Alueellisen 40 km/h sisällä on muutamia väyliä, joihin liittyvillä väylillä on perusteltua säilyttää väistämisvelvollisuus mm. väylän pituuden tai jatkuvuuden perusteella.

4.3.1 Enontekiö

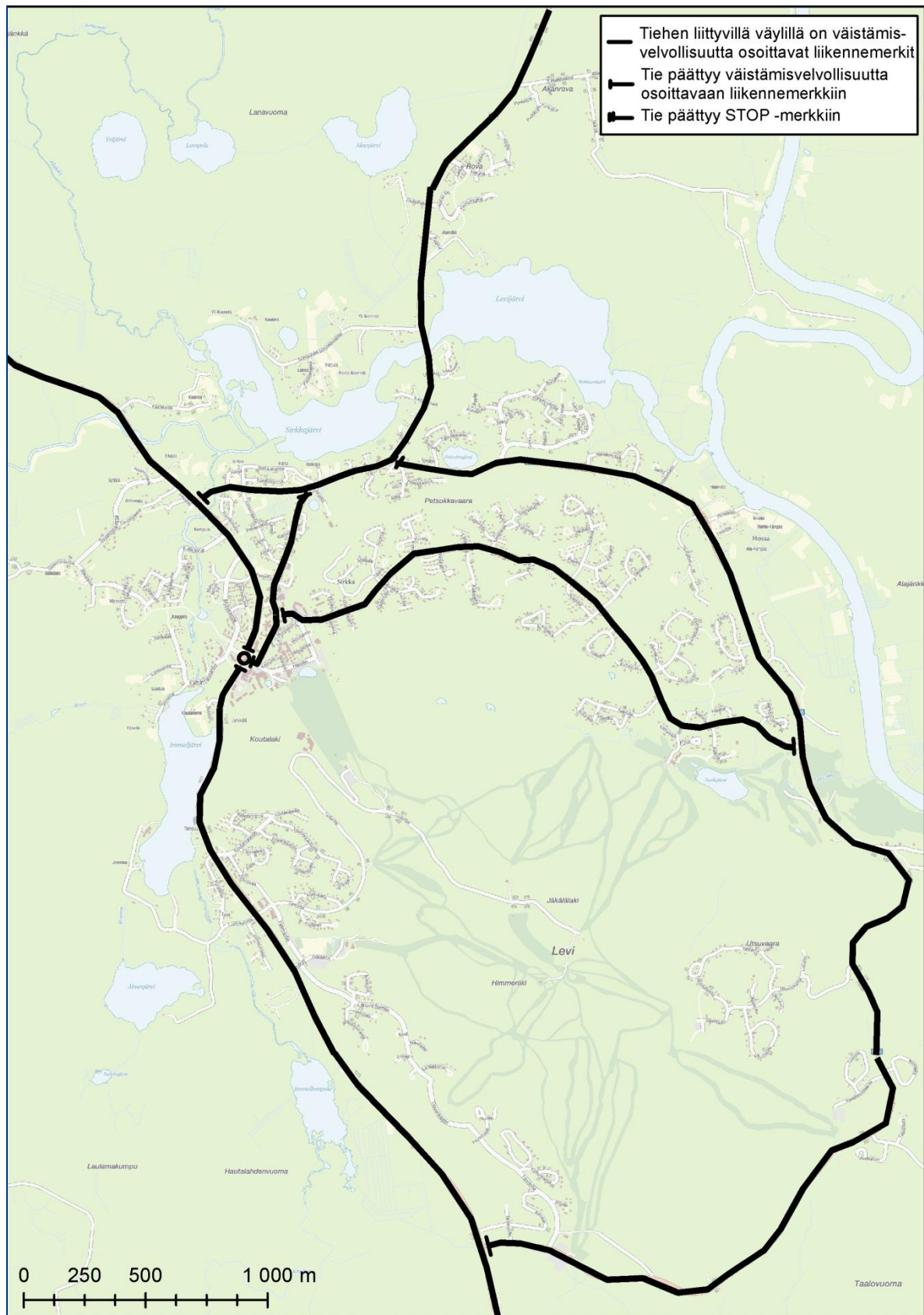

Kuva 28. Väistämisvelvollisuudet Enontekiön keskustassa (ei muutoksia nykytilanteeseen)

4.3.2 Kittilä

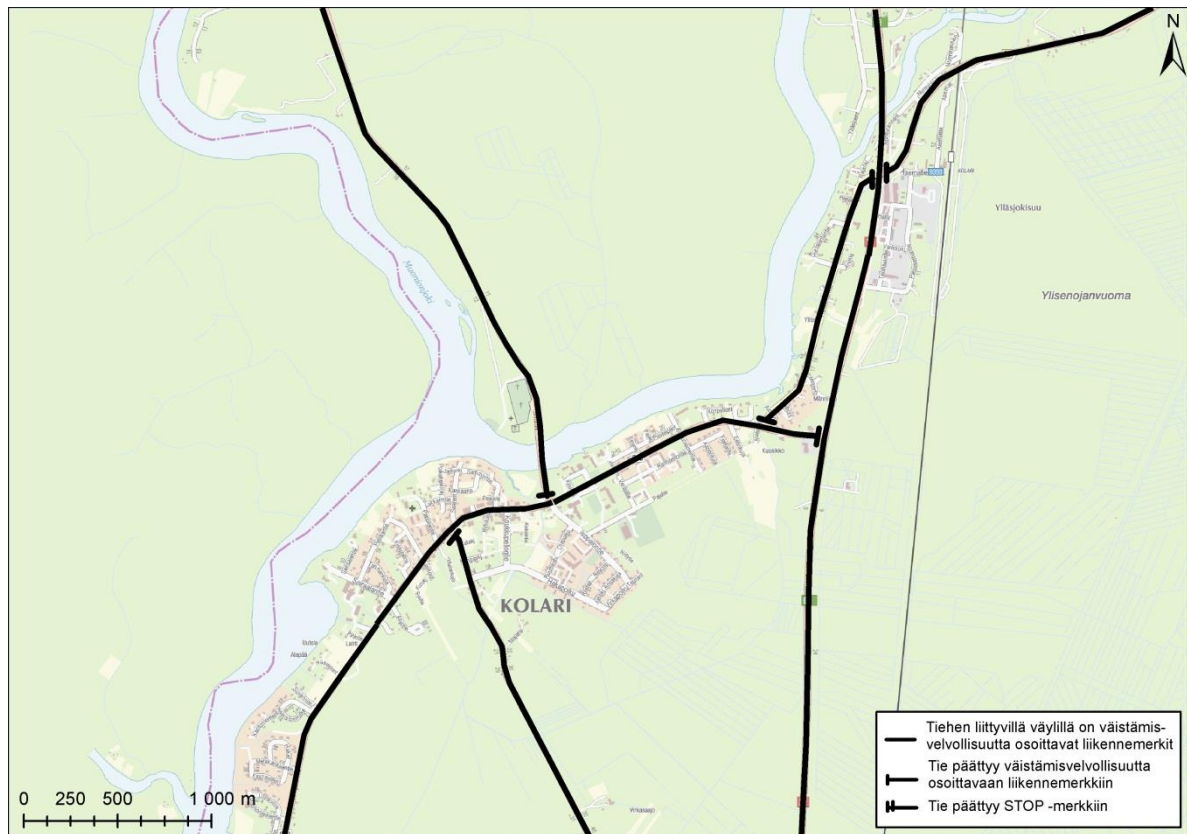

Kuva 29. Väistämismääräykset Kittilän keskustassa (ei muutoksia nykytilanteeseen)

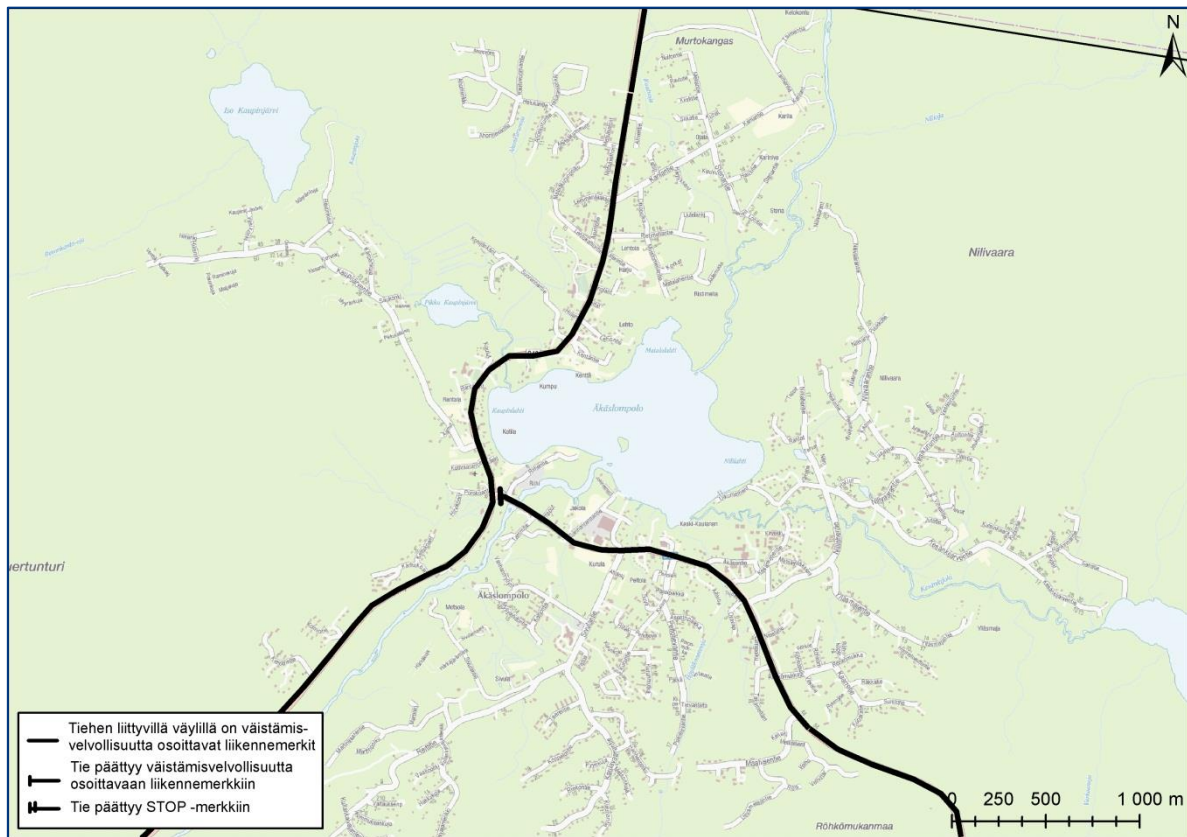

Kuva 30. Väistämismvelvollisuudet Levillä (ei muutoksia nykytilanteeseen)

4.3.3 Kolari

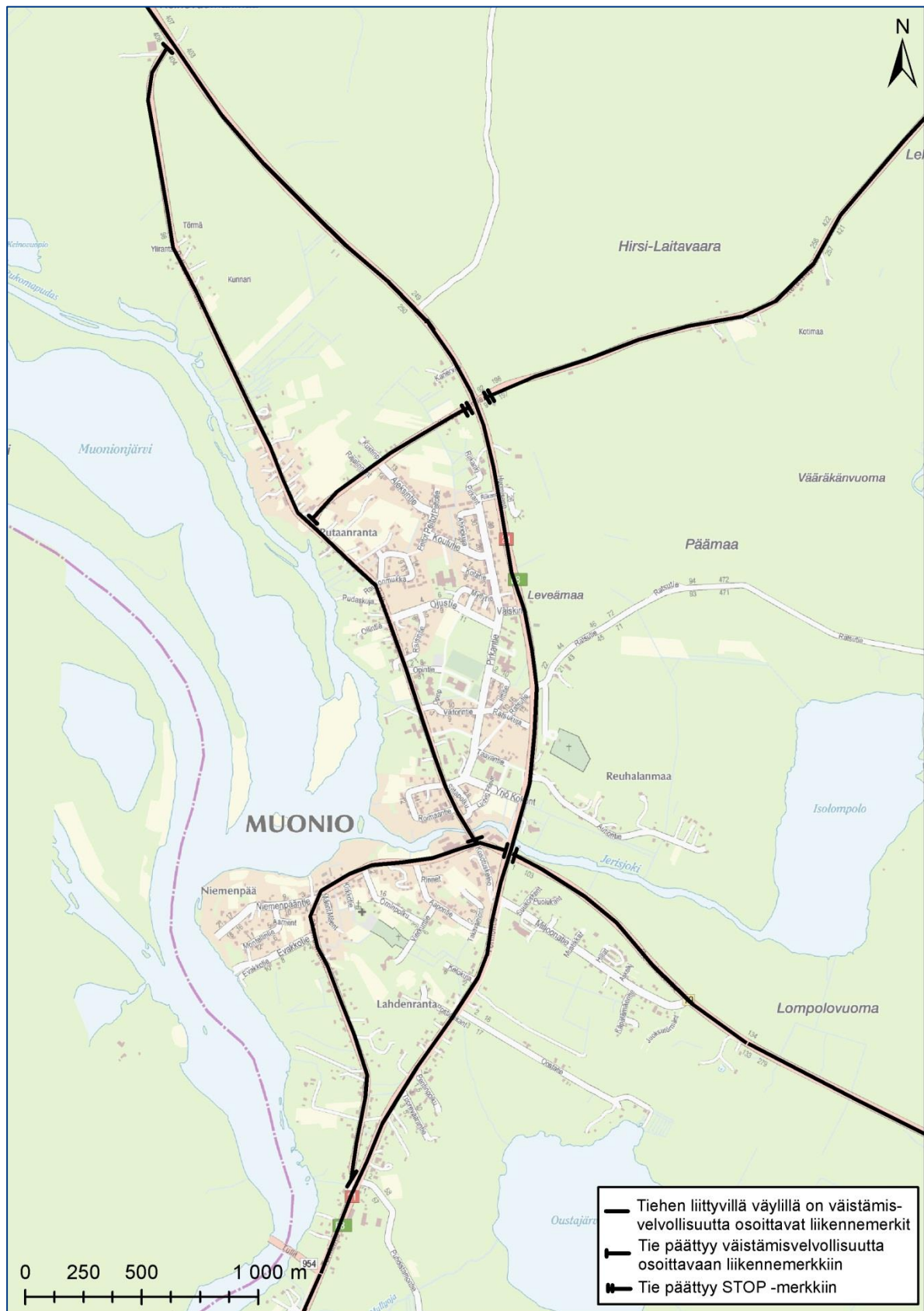

Kuva 31. Väistämisvelvollisuudet Kolarin keskustassa (ei muutoksia nykytilanteeseen)

Kuva 32. Väistämisvelvollisuudet Äkäslompolossa (ei muutoksia nykytilanteeseen)

4.3.4 Muonio

Kuva 33. Väistämisvelvollisuudet Muonion keskustassa (ei muutoksia nykytilanteeseen)

4.4 Nopeusrajoitukset ja liikenteen ohjaus

Tunturi-Lapin keskustaajamien ja matkailukeskusten alueen nopeusrajoitusjärjestelmät säilyvät pääperiaatteiltaan ennallaan. Keskusta ja asuinalueet pysyvät alueellisena 40 km/h piirissä. Koulujen ympäristöihin esitetään tiiviillä aluerajausperiaatteella alueellista 30 km/h nopeusrajoitusta. Alueellisen 30 km/h nopeusrajoituksen etuja ovat mm. korkea huomioarvo poikkeuksellisesta liikenneympäristöstä ja se, ettei alueella olevista hidasteista tarvitse erikseen varoittaa liikennemerkein tai osoittaa muilla liikenteenohjauslaitteilla.

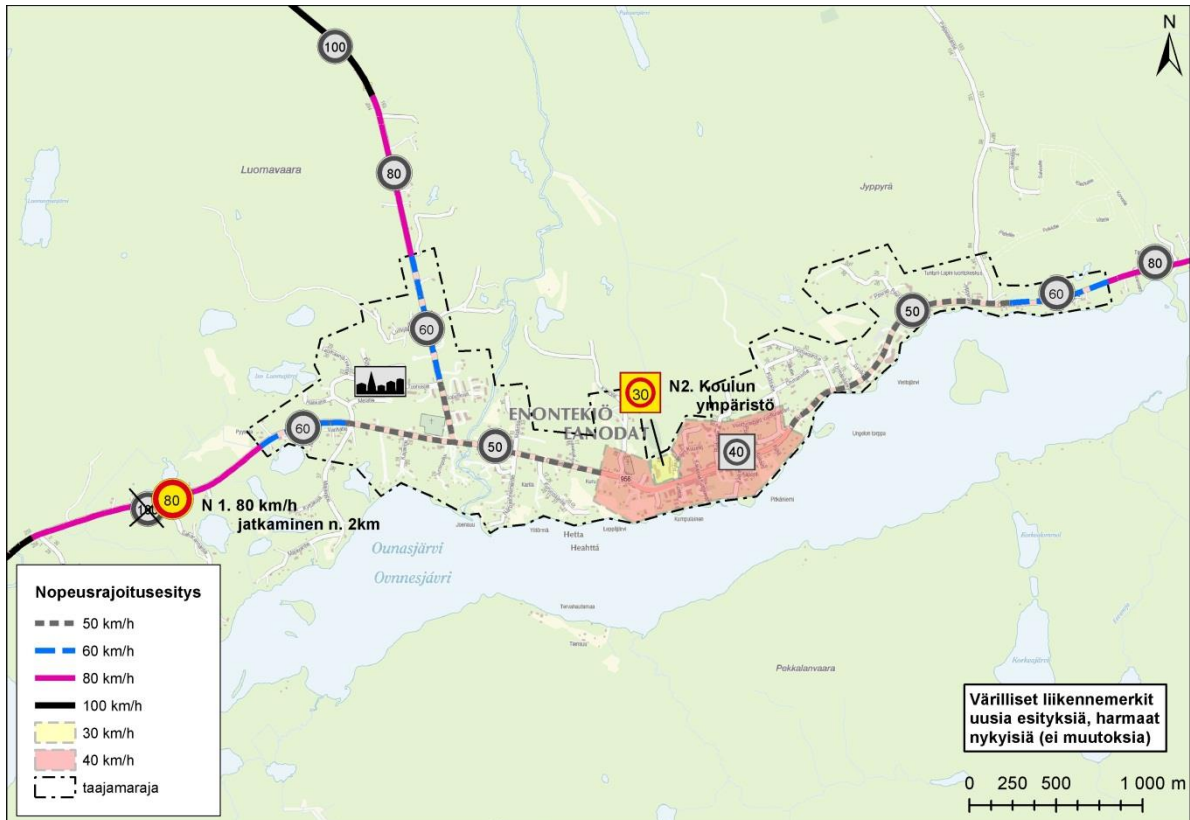
Kuva 34. Esimerkki havainnollisesta kouluympäristön alemman nopeusrajoituksen merkitsemisestä. Kuva Kannuksesta. Lapsista varoitettava liikennemerkki pitäisi sijoittaa nopeusrajoitusmerkin yläpuolelle.

Liikennemerkkien asettamisessa kadun tai tien varteen on oltava johdonmukainen ja noudatettava tarkoin annettuja ohjeistuksia ja periaatteita. Esimerkiksi taajama- ja nopeusrajoitusalueiden merkitsemisessä on huolehdittava, että se on aukotonta eli alueelle ei pääse mistään suunnasta kulkematta ao. rajoitusmerkin kautta. Myös aluerajoitusten päättyminen on merkittävä aukottomasti. Tunturi-Lapin kunnissa ei tässä suhteessa ole isoja ongelmia.

Paikannimikilven sijainti antaa tärkeän ensivaikutelman saapumisesta paikkakunnalle ja mahdollisesti taajamajaksolle. Ensiviitteen saaminen taajamasta tieympäristöllisesti oikeassa kohdassa on tärkeää pitkien etäisyyksien Lapissa, jossa ajotapahtuma haja-alueella ei välttämättä tarjoa herätteitä niin paljoa kuin muualla Suomessa. Tunturi-Lapin alueella esitetään muutamia paikannimikilpiä lisättäväksi pääväylästä varrelle.

4.4.1 Enontekiö

Enontekiöissä nopeusrajoitusmuutostarpeet sijoittuvat kuntakeskukseen. Hetaan esitetään koulun ympäristöön tiivistä alue 30 km/h nopeusrajoitusta sekä Hetantielle (mt 93) 80 km/h nopeusrajoituksen jatkamista noin kaksi kilometriä.

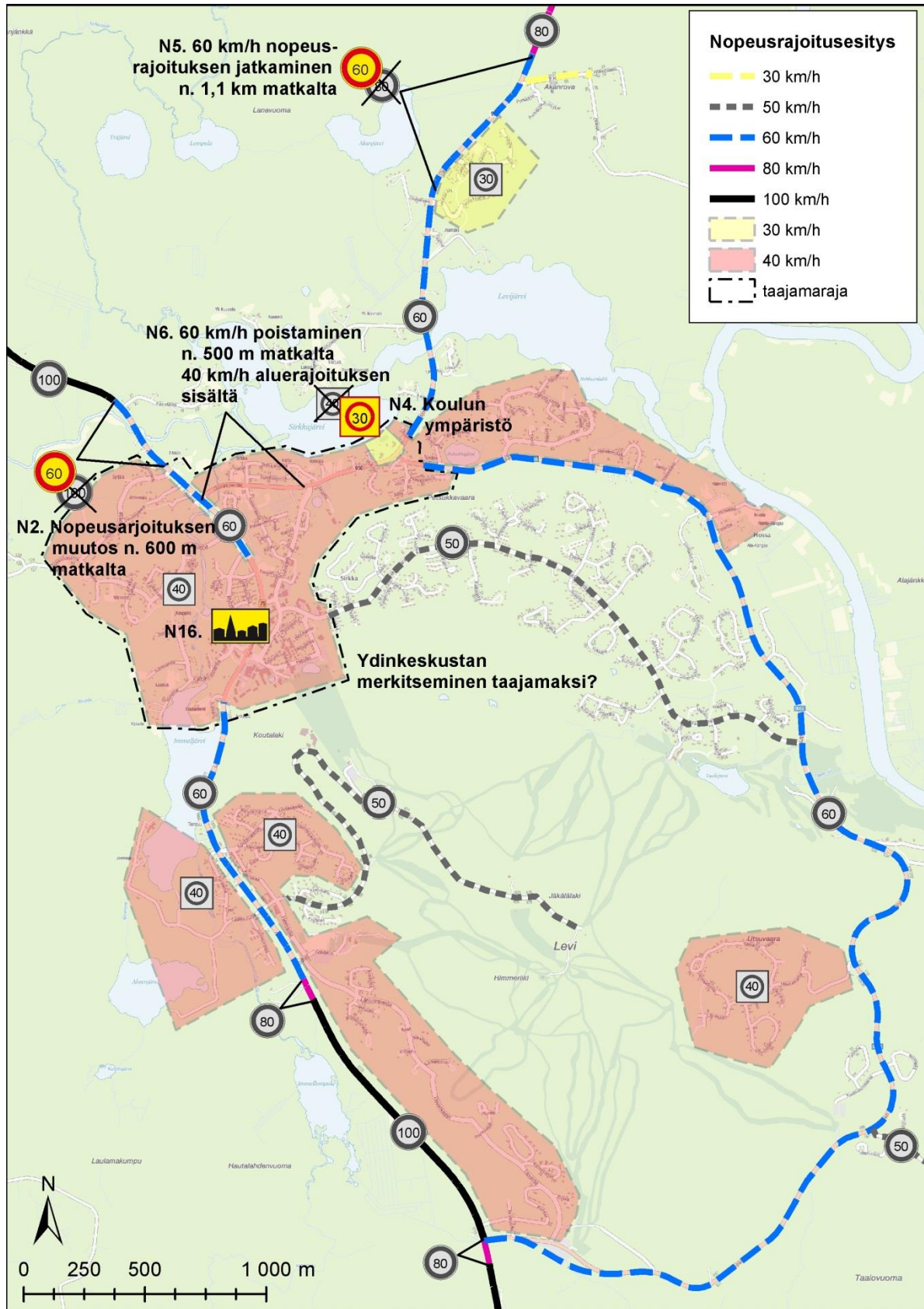

Kuva 35. Nopeusrajoitusesitykset Enontekiön keskustassa

4.4.2 Kittilä

Kittilän nopeusrajoitusmuutostarpeet sijoittuvat kuntakeskukseen ja Levin ympäristöön. Kittilän koulun ympäristöön esitetään tiivistä alue 30 km/h nopeusrajoitusta niin keskustataajamaan ja Leville. Alue 40 km/h nopeusrajoitus esitetään laajennettavaksi kartan mukaisille alueille. Asuinalueiden yhtenäisen nopeusrajoituskäytännön takia Mäntytien ja Peuratien tuntumassa olevan asuinalueen nopeusrajoitusta nostetaan alue 40 km/h nopeusrajoitukseksi. Pakintieltä (mt 1987) lasketaan 60 km/h nopeusrajoitus 50 km/h nopeusrajoitukseksi tien alku ja loppuosasta. Levintieltä (mt 79) ja Aakenuksentieltä (mt 80) lasketaan 80 km/h nopeusrajoitus 60 km/h nopeusrajoitukseksi yhteensä noin 1,5 kilometrin matkalta.

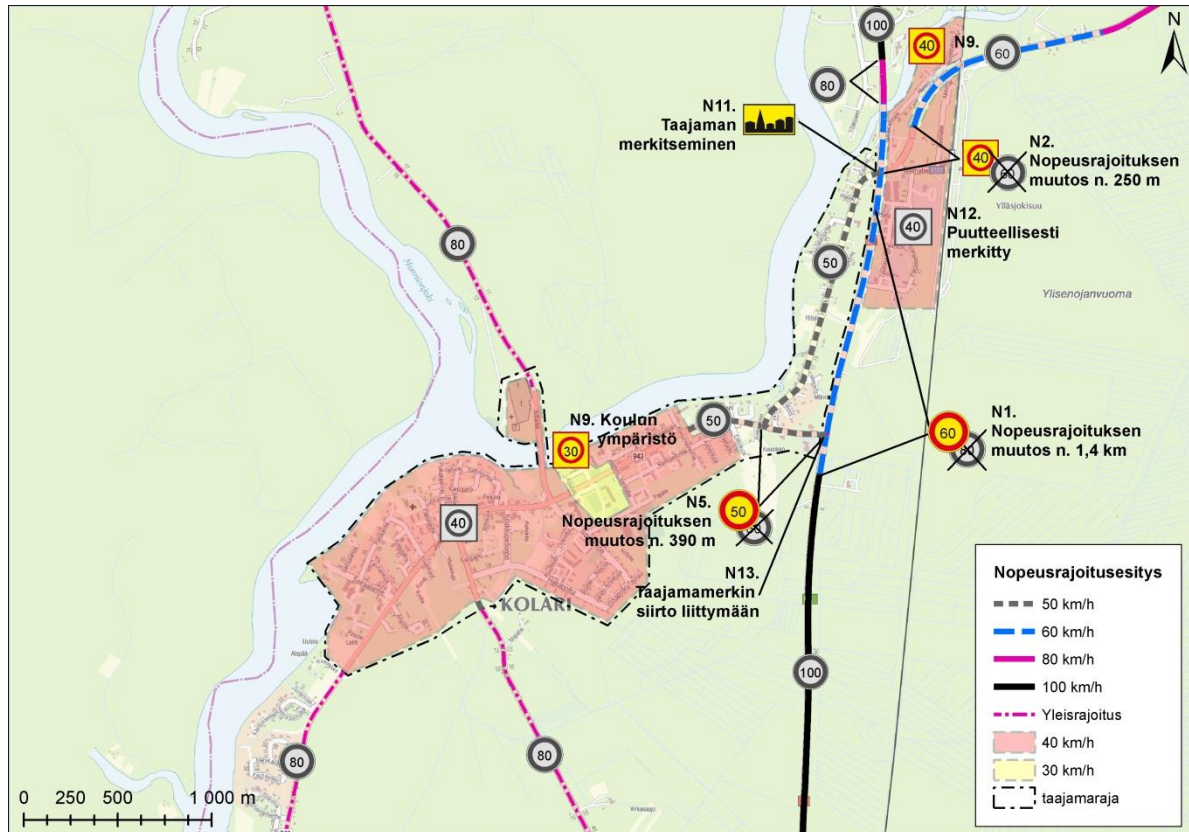
Levillä esitetään keskusta-alueen merkitsemistä taajamaksi. Lisäksi Ounasjoentieltä (mt 956) poistetaan 60 km/h nopeusrajoitus alue 40 km/h nopeusrajoituksen sisältä, Ounasjoentiellä alennetaan myös 80 km/h nopeusrajoitus 60 km/h nopeusrajoitukseksi noin 4,7 kilometrin matkalta ja Muoniontieltä (mt 79) 100 km/h nopeusrajoitus 60 km/h nopeusrajoitukseksi vajaan kilometrin matkalta.

Kuva 37. Nopeusrajoitusesitykset Äkäslompolossa

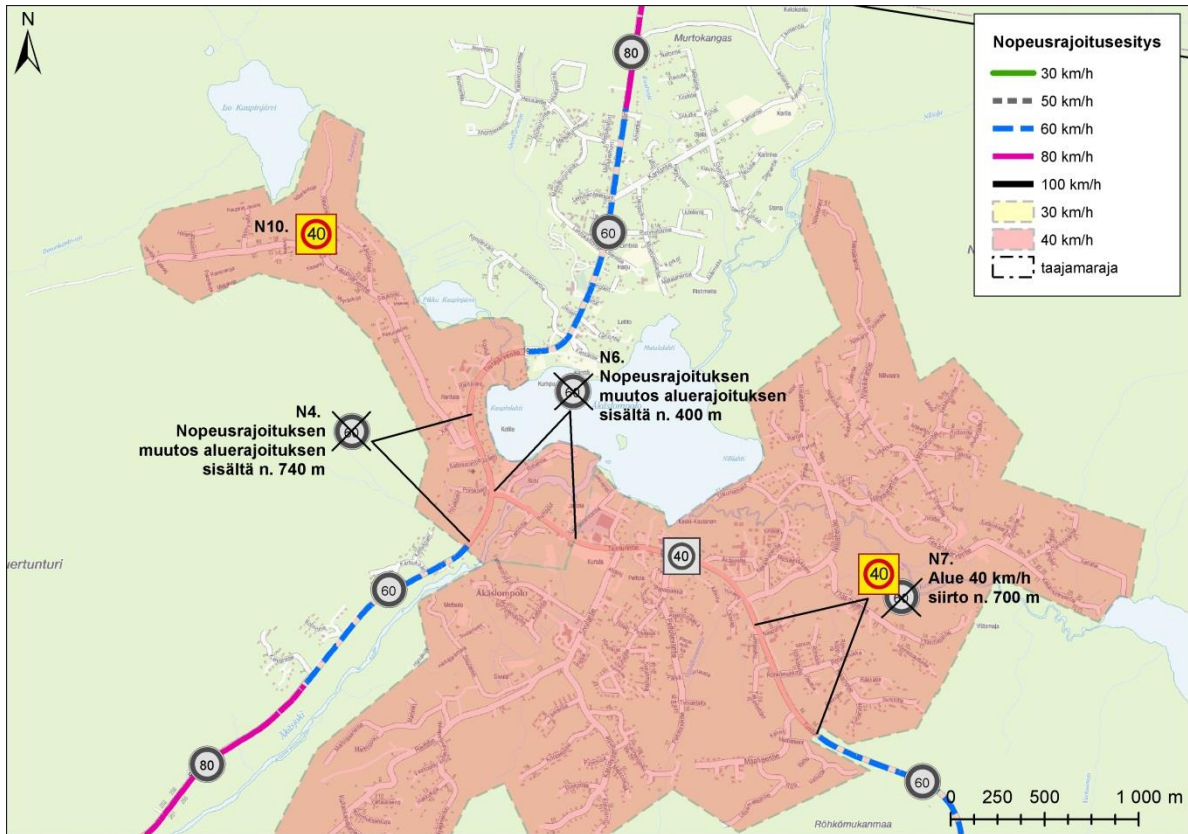
4.4.3 Kolari

Kolarin nopeusrajoitusmuutostarpeet sijoittuvat kuntakeskukseen, Äkäslompolon ja Ylläsjärven alueille. Kolarin kuntakeskukseen esitetään koulun ympäristöön tiivistä alue 30 km/h nopeusrajoitusta. Kuntakeskuksessa laajennetaan alue 40 km/h nopeusrajoitusta Kuratkontielle (mt 80) sekä sen etelä- ja pohjoispuolelle. Jokijalantiellä poistetaan 60 km/h nopeusrajoitus noin 0,3 km matkalta. Alueelle jää voimaan taajaman yleisrajoitus. Muonion- (mt 21) ja Pellontiellä (mt 21) alennetaan 80 km/h nopeusrajoitusta 60 km/h nopeusrajoitukseen noin neljän kilometrin matkalta. Nopeusrajoitusmuutosten lisäksi Heikkiläntielle tielle pitää asettaa taajamamerkki.

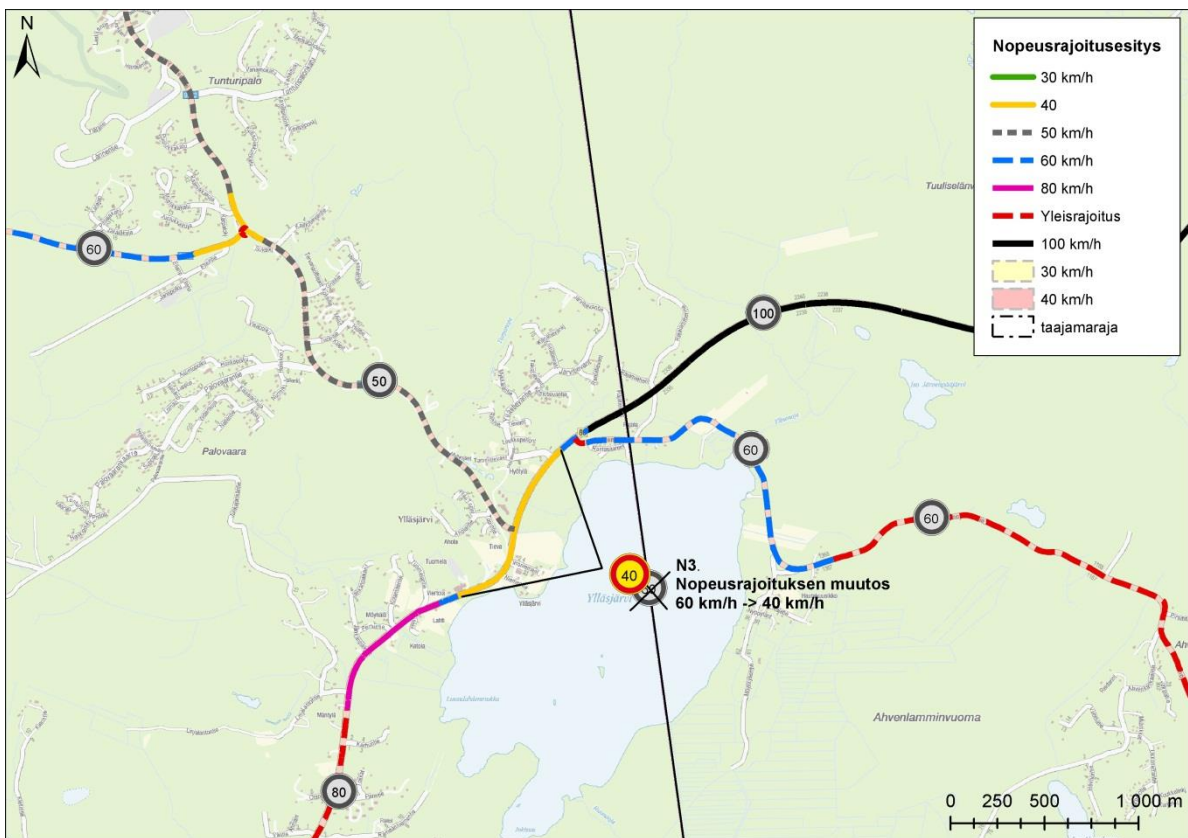

Kuva 38. Nopeusrajoitusesitykset Kolarin keskustassa

Äkäslompolossa tullaan laajentamaan alue 40 km/h nopeusrajoitusalueutta Kauppijärventien alueella ja Tunturitien (mt 9401) läheisyydessä. Alue 40 km/h laajennetaan koskemaan myös maantieverkkoa. Tämän takia Tunturi- (mt 9401), Lampolan- (mt 940) ja Tiurajärventieltä (mt 940) poistetaan 60 km/h nopeusrajoitus laajenneen alue 40 km/h nopeusrajoitusalueen sisältä. Ylläsjärvellä alennetaan Ylläsjärventien (mt 80) 60 km/h nopeusrajoitusta 40 km/h nopeusrajoitukseen.

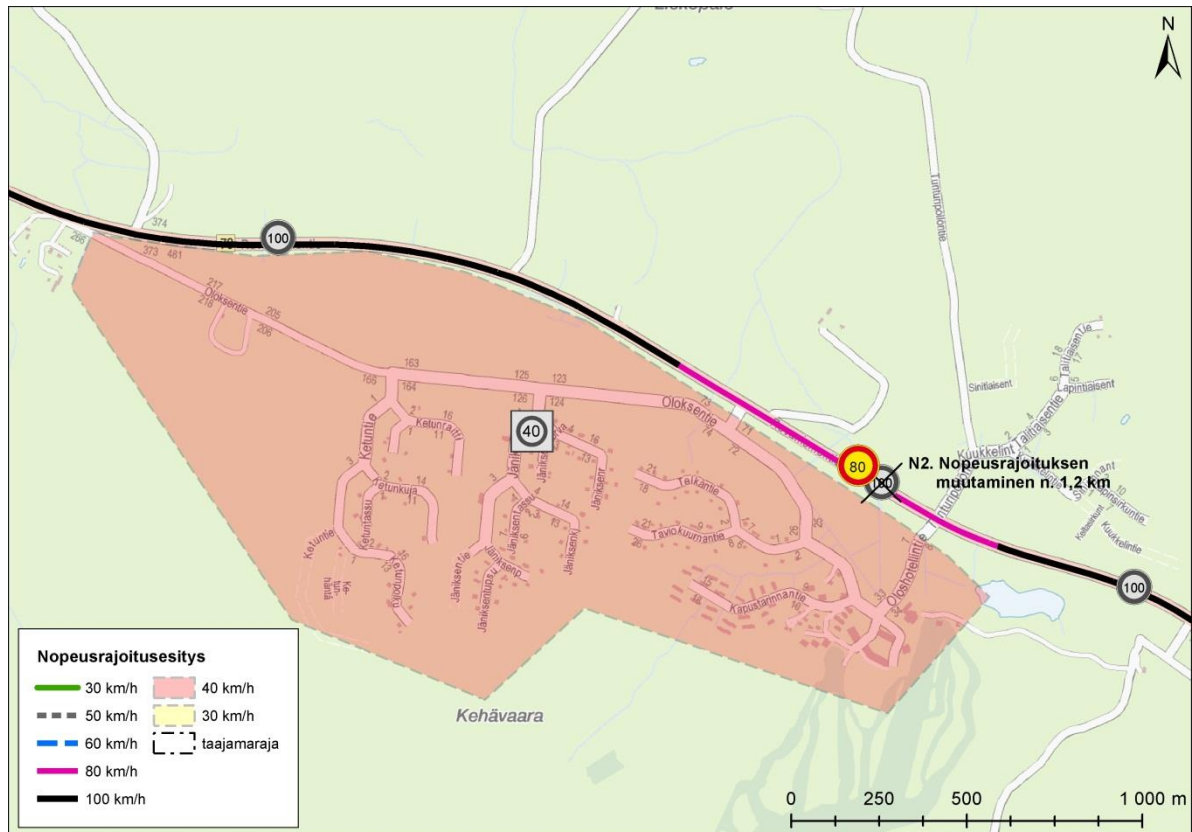
Kuva 39. Nopeusrajoitusesitykset Äkäslompolossa

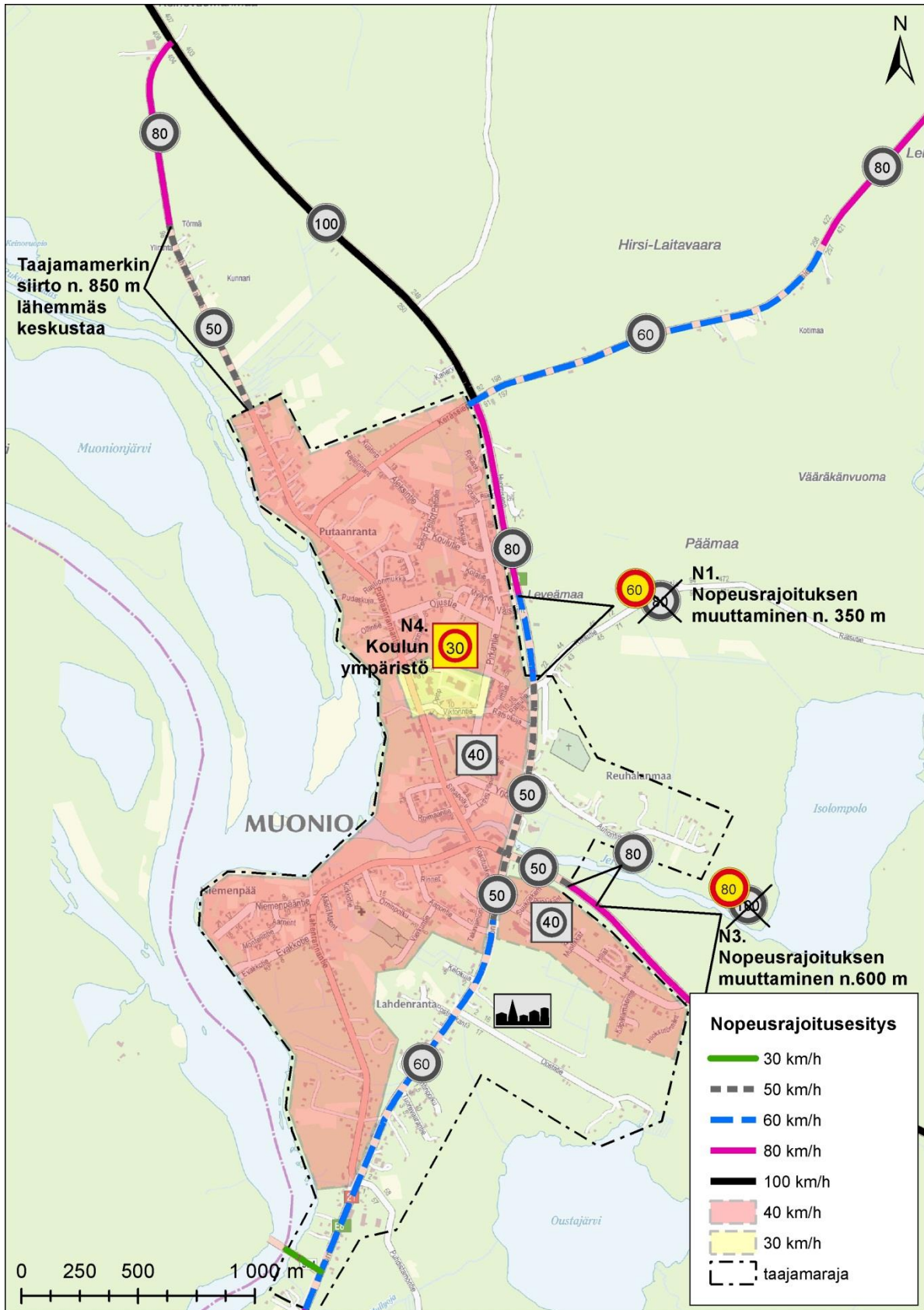
Kuva 40. Nopeusrajoitusesitykset Ylläsjärvellä

4.4.4 Muonio

Muoniossa nopeusrajoitusmuutostarpeet sijoittuvat kuntakeskukseen ja Oloksen alueelle. Muonion kunta-keskukseen esitetään koulun ympäristöön tiivistä alue 30 km/h nopeusrajoitusta sekä Kilpisjärventielle (mt 21) 80 km/h nopeusrajoituksen alentamista 60 km/h nopeusrajoitukseksi noin kilometrin matkalta. Muonion keskustaajamassa sekä Oloksella lasketaan Rovaniementien (mt 79) 100 km/h nopeusrajoitusta 80 km/h nopeusrajoitukseksi yhteensä noin 6,4 kilometrin matkalta.

Kuva 41. Nopeusrajoitusesitykset Oloksella

Kuva 42. Nopeusrajoitusesitykset Muonion keskustassa

4.5 Toimenpiteet

Tunturi-Lapin keskustaajamissa sekä matkailukeskuksissa nykyistä kevyen liikenteen väylästä täydennetään siten, että kulkijoille syntyy aitoja liikenneturvallisia vaihtoehtoisia kulkureittejä eri taajamaosien sisällä ja välillä sekä peruskouluihin. Laaja ja kattava kevyen liikenteen verkko houkuttaa useammin valitsemaan yleisen hyvinvoinnin kannalta edullisemmän kulkumuodon.

Hidasteita ja saarekkeita esitetään rakennettavaksi keskustojen eri tulosuunnille ilmoittamaan saapumisesta taajamaympäristöön. Saarekeratkaisuja voidaan toteuttaa myös pienellä sivusiirtymällä, jolloin saadaan myös ajonopeuksia hieman hidastava vaikutus. Hidasteet suositellaan toteutettavaksi loivapiirteinä töyssyinä. Loivapiirteisestä töyssystä on esitetty periaatepiirros liitteessä. Loivapiirteisellä töyssyllä minimoidaan melu- ja värinävaikutuksia sekä parannetaan yleisesti rakenteellisten hidasteiden hyväksyntää myös raskaan ajoneuvoliikenteen kuljettajien keskuudessa.

Kuva 43. Esimerkki suojatiesaarekkeesta, johon on muotoiltu pienehkö sivusiirtymä. Kuva Kolarin keskustaajamasta.

Kuva 44. Esimerkki uudentyyppisestä loivapiirteisestä töyssystä. Kuvassa Kempeleessä oleva tie, jolla on 40 km/h nopeusrajoitus.

4.5.1 Enontekiö

Keskeisimmät rakenteelliset muutostarpeet kohdentuvat Enontekiössä Hettan, Kaaresuvannon ja Kilpisjärven läpi meneviin maanteihin. Valtaosa toimenpiteistä parantavat kevyen liikenteen turvallisuutta pää- ja sivusuunnan suojatiesaarekkein, hidaste töyssyjen ja uusien kevyen liikenteen yhteyksien avulla.

Hetassa toimenpiteet keskittyvät kevyen liikenteen olosuhteita parantaviin toimenpiteisiin. Lisäksi mt 93 esitetään levennettäväksi 1,5 m tai 1,0 metrillä. Tämä toimenpide parantaa kevyen liikenteen turvallisuutta kun pientareet levenevät 0,5 – 0,75 metriä puoleltansa. Lisäksi Hettaan esitetään kahta suojatien merkitsemiskohdetta.

Kaaresuvannossa esitetään kevyen liikenteen turvallisuutta edistävien toimenpiteiden lisäksi tien oikaisua koulun kohdalla, väistötilaa valtatie 21 ja mt 959 liittymään sekä huoltoaseman piha-alueen jäsentelyä. Huoltoaseman liittymäalueella täytyy mm. kevyen liikenteen väylän havaittavuutta parantaa.

Kilpisjärvellä kevyen liikenteen turvallisuutta parantavien toimenpiteiden lisäksi esitetään valtatie 21 leventämistä sekä turhien liittymien poistamista valtatieltä. Alueen turvallisuutta ja viihtyisyyttä parantaa myös moottorikelkkareitin siirto vt 21 varresta asutuksen pohjoispuolelle.

Valaistusta esitetään aloitteiden ja asiantuntija-arvion pohjalta jatkettavaksi Hetassa kahdessa kohteessa mt 93 (Hetantiellä sekä Ruijantie), Kaaresuvannossa vt 21 ja Kilpisjärvellä kahdessa kohteessa, jotka sijoittuvat katuverkolle.

Haja-alueella valtatie 21 turvallisuutta parannetaan reunapaaluin tai taustamerkein, jotka asennetaan jyrkkiin mutkaosuuksiin. Lisäksi poistetaan kaksi turvallisuutta heikentävää suojatietä.

Kuva 45. Kapealla tiellä tapahtuu suistumisonnettomuuksia

4.5.2 Kittilä

Keskeisimmät rakenteelliset muutostarpeet kohdentuvat Kittilässä keskustaajaman, Levin, Alakylän ja Kaukosen läpi meneviin maanteihin. Valtaosa toimenpiteistä parantavat kevyen liikenteen turvallisuutta pää- ja sivusuunnan suojatiesaarekkein, hidaste töyssyjen ja uusien kevyen liikenteen yhteyksien avulla.

Kittilän keskustaajamassa toimenpiteet keskittyvät kevyen liikenteen olosuhteita parantaviin toimenpiteisiin. Lisäksi alueelle esitetään liittymäalueiden parantamista mm. kanavointien tai kiertoliittymän avulla. Taajama-alueelta poistetaan myös ylimääräisiä liittymiä maantieverkolta, esitetään rakennettavaksi pysäkkipari sekä moottorikelkkojen pysäköintialue.

Kuva 46. Kittilässä iso osa toimenpiteistä keskittyy kuntakeskukseen kantatielle 79

Levillä kevyen liikenteen turvallisuutta parantavien toimenpiteiden lisäksi esitetään linja-autopysäkeitä Levin ympäristielle (mt 9555) sekä kahta valaistuskohdetta mt 79 ja Kääntäntielle.

Alakylässä uuden kevyen liikenteen väylän ja suojatie saarekkeen lisäksi esitetään mt 79 leventämistä 1,5 metrillä. Tämä toimenpide parantaa kevyen liikenteen turvallisuutta kun pientareet levenevät 0,75 metriä puoleltansa.

Kittilän alueen suurimpia toimenpiteistä ovat Levillä Rakkavaarantien saneeraus, Levin ympäristien perusparannus, Kaukosen kylän kohdalla mt 79 tie- ja siltajärjestelyt sekä Könkään kylältä lähtevän mt 955 Köngäs – Hahimaa yhteysvälin perusparannus, jotka osaltaan vaikuttavat alueiden liikenneturvallisuuteen.

Könkään kylän alueelle esitetään tien perusparannushankkeen lisäksi kevyen liikenteen olosuhteita parantavia toimenpiteitä sekä kahta valaistuskohdetta. Valaistus sijaitsevat Könkäällä mt 955 ja mt 956 varrella. Mt. 955 sijaitsevalla sillalla keskitetään tiemerkinnot sillan kannella toispuoleisesti.

4.5.3 Kolari

Keskeisimmät rakenteelliset muutostarpeet kohdentuvat Kolarissa keskustaajaman, Äkäslompolon, Ylläsjärven ja Sieppijärven läpi meneviin maanteihin. Valtaosa toimenpiteistä parantavat kevyen liikenteen turvallisuutta pää- ja sivusuunnan suojatiesaarekkein, hidaste töyssyjen ja uusien kevyen liikenteen yhteyksien avulla.

Kolarin keskustaajamassa lähes kaikki toimenpiteet keskittyvät kevyen liikenteen olosuhteita parantamiseen. Lisäksi alueelle esitetään muutamaa pysäköintialueita koskevaa toimenpidettä sekä taajama-merkin lisäämistä.

Kuva 47. Routa aiheuttaa ongelmia tieverkolle kolarin keskustassa

Äkäslompolon alueelle esitetään kevyen liikenteen turvallisuutta parantavien toimenpiteiden lisäksi merkittäviä tie- ja katuverkon perusparannus sekä uuden väylästön rakentamistoimenpiteitä, jotka sisältävät mm. liittymäalueiden kanavoiteja ja väistöiloja. Lisäksi alueelle esitetään mm. linja-autopysäkeitä, pysäköinti-alueiden kehittämistoimenpiteitä sekä ylimääräisen liittymien katkaisemista.

Ylläsjärvellä kevyen liikenteen turvallisuutta parantavien toimenpiteiden lisäksi esitetään väistöilaa mt 80 ja mt 9392 liittymään, näkemäleikkausta mt 9392, katuyhteyttä Palovaarantieltä Junkajänkantielle sekä linja-auto pysäkkiparia mt 9392. Ylläsjärven alueella sijaitsee kaksi pysäköintialueen kehittämistä koskevaa toimenpidettä. Valaistusta esitetään aloitteiden ja asiantuntija-arvion pohjalta jatkettavaksi Ylläsjärvellä kolmessa kohteessa, joista kaksi sijaitsee mt 80 (Ylläksentie) ja yksi mt 9392 (Iso-Ylläksentie).

Sieppijärvellä kevyen liikenteen turvallisuutta parantavien toimenpiteiden lisäksi esitetään automaattista nopeudenvälvontaa, taajamaportteja, ja sivusuunnan tulppasaarekettä sekä väistöilaa valtatie 21 ja mt 9361 liittymään.

Kurtakon kylän kohdalla mt 80 esitetään parannettavaksi. Suunnitelmassa on esitetty kaksi eri toteutusvaihtoehtoa. Tien uusi linjaus päätetään myöhemmän suunnittelutyön yhteydessä.

Haja-alueella maanteiden turvallisuutta parannetaan reunapaaluin, liittymäalueen valaistuksen sekä liikennemerkki lisäyksiin.

4.5.4 Muonio

Keskeisimmät rakenteelliset muutostarpeet kohdentuvat Muonion keskustaajaman läpi meneviin maanteihin sekä Särkijärven ja Oloksen ohittaviin maanteihin. Valtaosa toimenpiteistä parantavat kevyen liikenteen turvallisuutta pää- ja sivusuunnan suojatiesaarekkein, hidaste töyssyjen ja uusien kevyen liikenteen yhteyksien avulla.

Kolarin keskustaajamassa lähes kaikki toimenpiteet keskittyvät kevyen liikenteen olosuhteita parantamiseen. Lisäksi alueelle esitetään liittymäalueiden parantamistoimenpiteitä. Näitä ovat mm. väistöila, kierto liittymä, liittymän siirrot, näkemien parantaminen, liittymien uudelleen muotoileminen ja liittymien

poistaminen ajoneuvoliikenteen käytöstä. Muonion keskustaajamasta lähtevä mt 80 (Rovaniementie) esitetään valaistuksen jatkamista.

Kuva 48. Muonion taajamatien liikennettä olisi tarpeen rauhoittaa

Oloksen alueelle esitetään valaistusta mt 79 sekä Oloshotellintielle. Lisäksi kahteen mt 79 sijaitsevaan Oloksele menevään liittymään parannetaan opastusta ja rakennetaan sivusuunnan tulppasaarekkeet sekä väistötilat.

Särkijärvelle esitetään suojatien poistamista sekä linja-autopysäkkiparia. Vuorostaan Yli-Muoniossa poistetaan liittymä alikulun kohdalta ja Liepimäjärvelle esitetään pysäkkiparia.

4.6 Koulujen ympäristöt

Koulujen kohdilla on käytetty koko Tunturi-Lapin alueella yleensä lapsia-varoitusmerkkiä, jonka yhteydessä on haja-asutusalueella voimassa joko 50 tai 60 km/h -nopeusrajoitus. Varoitus- ja rajoitusmerkit pitää poistaa tai peittää koulujen kesälomien ajaksi.

Kuva 49. Eniten toimenpiteitä on esitetty Kaukosen koulun piha-alueelle

Koulujen ympäristöissä esitetään seuraavia toimenpiteitä:

- Enontekiön Hetan, Kaaresuvannon ja Peltovuoman koulut
 - ei ole toimenpide tarpeita
- Enontekiön Kilpisjärven koulu
 - liittymään pitää lisätä lapsia -varoitusmerkki
 - Asiakaspysäköinnin paikat pitäisi osoittaa lähemmäksi sisäänkäyntiä. Tällöin opettajien lämpöpaikat siirtyisivät nykyisten asiakaspysäköinnin paikoille.
- Kittilän yläkoulu, Lukkarin, Raattaman, Alakylän ja Sirkan koulut
 - ei ole toimenpide tarpeita
- Kittilän Kaukosen koulu
 - Urheilukentän ympärille aita
 - Jätteen siirto lähemmäs liittymäaluetta
 - Piha-alueelle ajokielto
 - Pihatien katkaisu
- Kolarin peruskoulu, Äkäslompolon ja Sieppijärven koulut
 - ei toimenpide tarpeita
- Kolarin Kurtakon koulu
 - Pyörätelineitä lisää
 - Jätteen siirto lähemmäs liittymäaluetta
- Kolarin Vaattojärven koulu
 - Jätteen siirto lähemmäs liittymäaluetta

- Muonion yhtenäiskoulu
 - Koulun saattoliikennejärjestelyiden kehittäminen Viktorintietä
 - Puomin asettaminen Opintien ja Opinpolun välille

4.7 Reittien risteämisyjärjestelyt

Kelkkareittien ylityskohtat merkittään reittimerkein (kelkkareitti ja STOP-merkki) sekä punaisin aidoin, jotka muodostavat reittiin mutkia juuri ennen tien ylityskohtaa. Kelkkareitti- ja STOP-merkkejä asennetaan jokaiseen ylityskohtaan neljä kappaletta neljään pystytyspylvääseen, jotka voidaan lisäksi varustaa sinisellä heijastavalla nauhalla. Pystytyspylväät sijoitetaan tien pientareelta noin 2-3 metrin etäisyydelle, jolloin ne ovat havaittavissa myös autoilijoille. Tarkemmat ohjeet ylityskohtan merkitsemisestä saa ohjekortista Tietoa tiensuunnitteluun (TTS) nro 82, Liikennevirasto.

Taulukko 4. Moottorikelkkareittien risteämiskohteiden toimenpiteet

Kunta	Välillä	Kohde	Määrä
Kittilä	Kt 79 Muoniontie	Levinjoen pohjoispuolella Viittarovan kohdalla	Yksi risteys
Kittilä	Mt 956 Ounasjoentie	Akarovan pohjoispuolella	Yksi risteys
Kittilä	Kt 80 Ylläksentie	Lainion kohdalla (Äijäkänkuusikko)	Yksi risteys
Kolari	Kurtakko – Ylläsjärvi	Palo	Yksi risteys
Kolari	Kurtakko - Kallo	Kylä	Yksi risteys
Kolari	Kolari – Saaripudas	Kylä	Yksi risteys
Kolari	Kolari	Kylä	Yksi risteys
Kolari	Kolari – Teuravuoma	Teuravuomantie	Yksi risteys
Kolari	Kolari – Pohjasenvaara	Pohjoisenvaaran pohj. puoli	Yksi risteys
Kolari	Venetti - Vaattojärvi	Aihkirova	Yksi risteys
Kolari	Vaattojärvi – Venejärvi	Koko väli	Neljä risteystä
Kolari	Pasmajärvi	Kylä	Kaksi risteystä
Kolari	Nuottavaara – Ruonajärvi	Kylä ja Ruonajärventie	Kaksi risteystä
Kolari	Pellontie – Väylävarrentie	Koivumaan kylä	Yksi risteys
Kolari	Väyläverrentie - Kallioniemi	Kallioniemi	Yksi risteys

4.8 Liikenteen valvonta

Yhtenä liikenneturvallisuuden ongelmana Tunturi-Lapin alueella on nostettu esiin ajonopeudet. Alueella on useita valta- ja kantateiden varrella sijaitsevaa kylää, joissa on koettu ongelmana läpiajavan liikenteen kovat ajonopeudet. Yhtenä toimenpiteenä ajonopeuksien hillitsemiseksi tulee käyttää näkyvää nopeuden valvontaa. Poliisi keskittyy omassa työssään nopeusvalvontaan, päihteiden ja turvalaitteiden käytön valvontaan sekä riskikuljettajiin. Poliisin tehtävänä on puuttua myös muuhun liikennesääntöjen vastaiseen käyttäytymiseen. Poliisi käyttää toimintansa suuntaamisessa hyödykseen valtakunnallisia, alueellisia ja paikallisia onnettomuustietoja, liikennekäyttäytymisen seurantatietoja ja mahdollisuuksien mukaan alueen asukkaiden odotuksia. Ajonopeuksiin pystytään vaikuttamaan myös automaattisella nopeusvalvonnalla. Automaattisen nopeusvalvonnan keinoja ovat kameravalvontatolpat sekä siirrettävä kameravalvonta-auto. Jos kameravalvontaa ollaan lisäämässä, olisivat kaikki esitetyt kohteet mahdollisia automaattiselle valvonnalle.

Tämän suunnitelman laatimisen aikana esiin nostettuja, toivottuja kohteita aiempaa näkyvämmälle valvonnalle ovat:

Enontekiöllä

- Karesuvanto

- Kilpisjärvi

Kittilässä

- Alakylä
- Rauhala
- Kittilän ja Levin väli

Kolarissa

- Sieppijärvi
- Ylläsjärvi

Muoniossa

- Särkijärvi
- Muonion keskusta

4.9 Erikoiskuljetusreitit

Tunturi-Lapin alueen erikoiskuljetusreittien ongelmakohteet sekä mahdollinen parantamisehdotus on esitetty taulukossa 5.. Yleisesti ottaen olisi syytä kartoittaa erikoiskuljetuksiin soveltuvat maantiet, kadut ja sillat Lapin kaikille kaivosalueille johtavien liikenneväylien osalta, laatia parantamisesitykset niihin ja hyväksyttävä ne kelpoisuuden täytyttyään osaksi virallisia erikoiskuljetusreittejä.

Taulukko 5. Erikoiskuljetusreittien ongelmat ja parannusehdotukset Tunturi-Lapin alueella

Ongelmakohte	Kuvaus	Parannusehdotus
Sillat, jossa kaiteet < 7 m	Kaiteiden välinen vapaa-aukko alle 7 m.	Siltojen levennykset
Ilmakaapelit	Sähkö- ja puhelinjohdot alle 7 m:ssä	Kaapelien nosto tai vaihto maakaapeleiksi.
Reunakivet	Terävät reunakivet	Reunakivet pitäisi pyöristää niin, että niiden yli pystytään tarvittaessa ajamaan.
mt 79 Molkojoen silta	Heikko kantavuus	Kantavuuspuutteiden korjaaminen
mt 79	Heikko kantavuus	Kantavuuspuutteiden korjaaminen
mt 955 Köngäs - Hanhimaa	Heikko kantavuus	Kantavuuspuutteiden korjaaminen
Levin ladun ylikulkusilta	Korkeus puute	Vaihtoehtoinen reitti
mt 9391	Geometria ja kantavuus puutteita	Tien perusparannus
välillä Kolari – Hannukainen	Suuria pituuskaltevuuksia	Tien perusparannus
vt 21 ja mt 79 liittymä	Geometria puutteita	Tasausviivan nosto

4.10 Yhteenveto

Toimenpideohjelman hankkeet on esitetty tavoitteellisessa toteuttamisjärjestyksessä seuraavissa taulukoissa. Toimenpideohjelman laadinnassa on otettu huomioon liikennemäärät, liikenneonnettomuudet, kyselyn tulokset ja muu palaute, maastokäyntien aikana havaitut liikenneturvallisuuspuutteet sekä taloudelliset realiteetit. Taulukon toimenpiteet ovat työryhmän esityksiä, joiden toteutuminen riippuu kunnan ja ELY-keskuksen rahoitusmahdollisuuksista. Toimenpideohjelmassa esitetty järjestys todennäköisesti muuttuu sitä enemmän mitä myöhäisemmässä vaiheessa toteutettaviin hankkeisiin edetään. Taulukossa esitetyt hankkeiden kustannukset ovat arvioituja keskimääräisiä kustannuksia.

Taulukoissa on esitetty maanteiden osalta Tarva-laskelmassa käytetty toimenpide ja sillä saadut laskennalliset henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien vähenemiset. Tarva-laskelmassa ohjelmaa arvioi toimenpiteen vaikutusta tiekohtaan viime vuosien onnettomuuksien, tie- ja liikenneolosuhteiden

sekä kullekin toimenpiteelle määritellyn keskimääräisen vaikutuksen perusteella. Tuloksena saadaan laskennallinen henkilövahinko-onnettomuuksien vuosittainen vähenemä (heva-vähenemä).

4.10.1 Enontekiö

Enontekiöön esitettyjen toimenpiteiden kokonaiskustannusarvio on noin 1,2 miljoonaa euroa, josta kunnan osuus on noin 26 000 euroa. Toimenpiteistä kiireellisimmät ovat:

- Kaaresuvannon kylän kohdan kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen
- Kilpisjärven kylän kohdan kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen

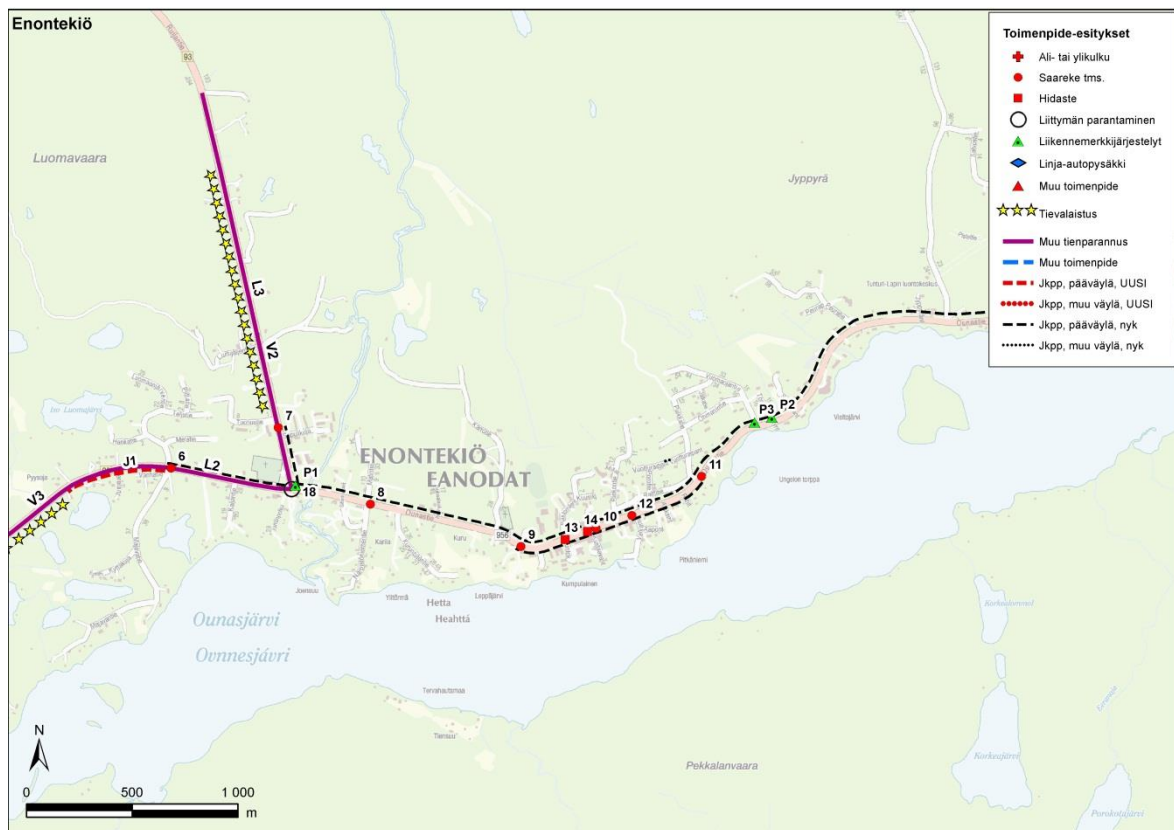

Kuva 50. Taajamajakson liikenteen rauhoittaminen on toimenpidetä kokonaisuutena

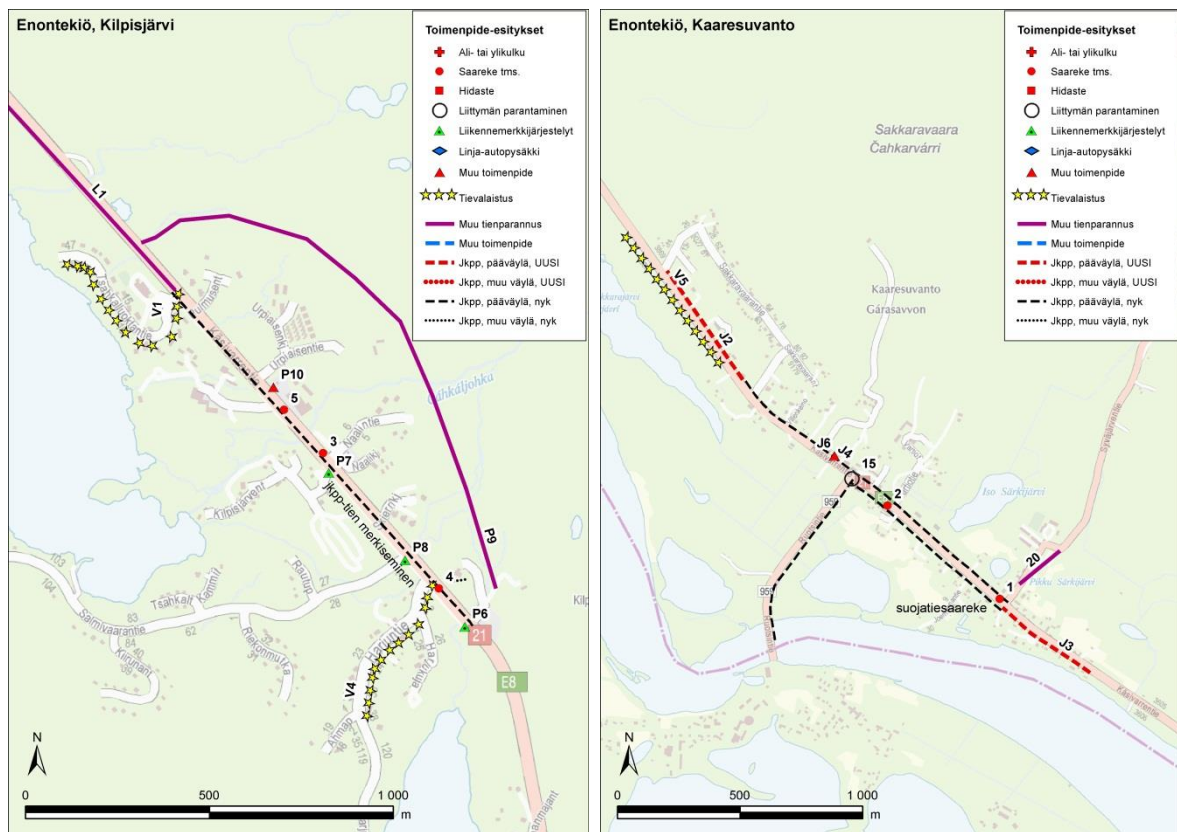
Enontekiön henkilövahinko-onnettomuuksien vuosittainen vähenemä on esitetyillä toimenpiteillä 0,076 eli noin yksi henkilövahinkoon johtanut onnettomuus vähemmän 13 vuoden aikana.

Nro.	Sijainti	Kohdekuvaus	Toimenpiteen kuvaus	Tienro	Aosa	Aet	Losa	Let	Määrä	Yks.	Kust. arvio	Kliir. ik	Heva vähenemä	Tarva	Tot. vaihe	Tmp. Tyyp.	Väylä-omisteja
P1	Enontekiö, Hetta	Hetan tien ja Rujantien liittymä	Kevyen liikenteen väylän merkittäminen JK+pp-ille	0	0	0	0	0	1	kpl	0,2	1	0,00000	0	1	5	Kunta
P2	Enontekiö, Hetta	Ounastien ja Tormänpääntien liittymä	Suojatien merkittäminen	0	0	0	0	0	2	kpl	0,4	1	0,00000	0	1	5	Kunta
P3	Enontekiö, Hetta	Ounastien ja Vuomaajantien liittymä	Suojatien merkittäminen	0	0	0	0	0	2	kpl	0,4	1	0,00000	0	1	5	Kunta
P4	Enontekiö, Iittovaara	Käsiyarventie	Ulkoarteiseen reunapaalut	21	229	0	229	223	223	m	0,1	1	0,00043	607	1	4	ELY
P5	Enontekiö, Iittovaara	Käsiyarventie	Ulkoarteiseen reunapaalut	21	229	903	229	1297	394	m	0,2	1	0,00076	607	1	4	ELY
P6	Enontekiö, Kilpisjärvi	Käsiyarventie	Kevyen liikenteen väylän merkittäminen JK+pp-ille	0	0	0	0	0	1	kpl	0,2	1	0,00000	0	1	5	Kunta
P7	Enontekiö, Kilpisjärvi	Käsiyarventien ja Kilpisjärventien liittymä	Kevyen liikenteen väylän merkittäminen JK+pp-ille	0	0	0	0	0	1	kpl	0,2	1	0,00000	0	1	5	Kunta
P8	Enontekiö, Kilpisjärvi	Käsiyarventien ja Salmivaarantien liittymä	Kevyen liikenteen väylän merkittäminen JK+pp-ille	0	0	0	0	0	1	kpl	0,2	1	0,00000	0	1	5	Kunta
P9	Enontekiö, Kilpisjärvi	Käsiyarventie	Moottorikelkkareitin siirto	0	0	0	0	0	1591	m	0,3	1	0,00000	0	1	4	Kunta
P10	Enontekiö, Kilpisjärvi	Käsiyarventien ja kaupan liittymä	Ylimääräisen kaupan liittymän katkaisu	21	237	665			1	kpl	5,0	1	0,00051	223	1	7	ELY
P11	Enontekiö, Kuttanen	Käsiyarventie	Mutkaiselle osuudelle ulkoarteisiin reunapaalut	21	211	6783	211	8564	1781	m	0,8	1	0,00471	607	1	4	ELY
P12	Enontekiö, Kuttanen	Käsiyarventien ja Kultimantien liittymä	Suojatien poistaminen	21	212	1269			2	kpl	0,4	1	0,00049	287	1	7	ELY
P13	Enontekiö, Palojoensuu	Käsiyarventie ja Hetantie	Suojatien poistaminen	93	1	42			1	kpl	5,0	1	0,00027	287	1	7	ELY
P14	Enontekiö, Kuttanen	Käsiyarventie	Taustamerkit	21	212	3389	212	3708	319	m	0,1	1	0,00086	607	1	4	ELY
P15	Enontekiö, Maunu	Käsiyarventie	Mutkaiselle osuudelle ulkoarteisiin reunapaalut	21	218	3176	218	4105	929	m	0,4	1	0,00177	607	1	4	ELY
P16	Enontekiö, Lusa	Käsiyarventie	Ulkoarteiseen reunapaalut	21	220	110	220	1462	1352	m	0,6	1	0,00164	607	1	4	ELY
P17	Enontekiö, Pousujärvi	Käsiyarventie	Mutkaiselle osuudelle ulkoarteisiin reunapaalut	21	231	5750	231	6700	950	m	0,4	1	0,00181	607	1	4	ELY
P18	Enontekiö, Ropinsalmi	Käsiyarventie	Ulkoarteisiin taustamerkit	21	225	5221	226	800	1858	m	0,8	1	0,00359	607	1	4	ELY
P19	Enontekiö, Saarikoski	Käsiyarventie	Ulkoarteiseen reunapaalut	21	229	4696	229	5282	586	m	0,3	1	0,00110	607	1	4	ELY
P20	Enontekiö, Saarikoski	Käsiyarventie	Ulkoarteiseen reunapaalut	21	231	693	231	1132	439	m	0,2	1	0,00084	607	1	4	ELY
P21	Enontekiö, Sinettä	Käsiyarventie	Ulkoarteiseen reunapaalut	21	223	2167	223	2503	336	m	0,1	1	0,00062	607	1	4	ELY
N1	Enontekiö	Hetan tie	Nopeusrajoituksen muutos 100 km/h -> 80 km/h	93	5	156	5	1486	4	kpl	0,8	1	0,00214	684	1	1	ELY
N2	Enontekiö	Koulu ympäristö	Nopeusrajoituksen muutos alue 40 km/h -> alue 30 km/h	0	0	0	0	0	2	kpl	0,4	1	0,00000	0	1	1	Kunta
V1	Enontekiö, Kilpisjärvi	Tshakaluokkantie	Trevalaistus	0	0	0	0	0	524	m	13,1	2	0,00000	0	1	3	Kunta
V2	Enontekiö, Hetta	Rujantie	Trevalaistus	93	6	412	6	1550	648	m	16,2	2	0,00277	362	1	3	ELY
V3	Enontekiö, Hetta	Hetan tie	Trevalaistus	93	5	75	5	1638	1563	m	39,1	2	0,00199	362	1	3	ELY
V4	Enontekiö, Harjuntie	Harjuntie	Trevalaistus	0	0	0	0	0	427	m	10,7	2	0,00000	0	1	3	Kunta
V5	Enontekiö, Kaares	Kilpisjärventie	Trevalaistus	21	216	710	216	1358	1138	m	28,5	2	0,00022	362	1	3	ELY
J1	Enontekiö	Hetan tie	Uusi kevyen liikenteen väylä	93	5	1648	5	2140	492	m	14,8	2	0,00041	101	1	2	ELY
J2	Enontekiö, Sakkavaara	Kilpisjärventie	Uusi kevyen liikenteen väylä	21	216	591	216	1138	547	m	16,4	2	0,00066	101	1	2	ELY
J3	Enontekiö, Kaaresuunto	Kilpisjärventie	Uusi kevyen liikenteen väylä	21	215	5781	215	6229	448	m	13,4	2	0,00059	101	1	2	ELY
J4	Enontekiö, Kaaresuunto	Käsiyarventie Nesteen kohdalla	JKpp-tien erottaminen pihalle	21	216	0	216	145	145	m	4,4	1	0,00011	102	1	2	ELY
J6	Enontekiö, Kaaresuunto	Käsiyarventie	Huoltos-pihajärjestely ja JKpp-tien erottaminen ajor	21	216	100	237	4653	3616	m	20,0	1	0,00027	172	1	7	ELY
L1	Enontekiö, Kilpisjärvi	Käsiyarventien 1,0 m	Tien leventäminen 1,0 m	21	237	1037	237	653	1919	m	180,8	1	0,00412	103	1	4	ELY
L2	Enontekiö, Hetta	Hetan tie	Tien leventäminen 1,5 m	93	5	114	6	5	2639	m	132,0	1	0,00614	173	1	4	ELY
L3	Enontekiö, Hetta	Rujantie	Tien leventäminen 1,0 m	93	6	5	6	1924	1919	m	96,0	1	0,00336	173	1	4	ELY
1	Enontekiö, Kaaresuunto	Käsiyarventien ja Syväjärventien liittymä	Pääsuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	21	215	6261			1	kpl	25,0	1	0,00121	281	1	2	ELY
2	Enontekiö, Kaaresuunto	Käsiyarventien ja Vartiöiden liittymä	Pääsuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	21	215	6857			1	kpl	25,0	1	0,00169	281	1	2	ELY
3	Enontekiö, Kilpisjärvi	Käsiyarventien ja Kilpisjärventien liittymä	Keskisaareke	21	237	445			1	kpl	20,0	1	0,00035	281	1	2	ELY
4	Enontekiö, Kilpisjärvi	Käsiyarventien ja Harjuntien liittymä	Keskisaareke	21	236	4914			1	kpl	20,0	1	0,00031	281	1	2	ELY
5	Enontekiö, Kilpisjärvi	Käsiyarventien ja kaupan liittymä	Keskisaareke	21	237	602			1	kpl	20,0	1	0,00032	281	1	2	ELY
6	Enontekiö, Hetta	Hetan tien ja Majavtien liittymä	Pääsuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	93	5	2167			1	kpl	25,0	1	0,00148	281	1	2	ELY
7	Enontekiö, Hetta	Rujantien ja Tuohustien liittymä	Pääsuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	93	6	302			1	kpl	25,0	1	0,00077	281	1	2	ELY
8	Enontekiö, Hetta	Rujantien ja Matintien liittymä	Pääsuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	956	22	8594			1	kpl	25,0	1	0,00116	281	1	2	ELY
9	Enontekiö, Hetta	Ounastie kirkon kohdalla	Pääsuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	956	22	7850			1	kpl	25,0	1	0,00178	281	1	2	ELY
10	Enontekiö, Hetta	Ounastien ja Kauppakujan liittymä	Pääsuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	956	22	7477			1	kpl	25,0	1	0,00170	281	1	2	ELY
11	Enontekiö, Hetta	Ounastien ja Reittien liittymä	Pääsuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	956	22	6910			1	kpl	25,0	1	0,00116	281	1	2	ELY
12	Enontekiö, Hetta	Ounastien ja Valkaman liittymä	Pääsuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	956	22	7297			1	kpl	25,0	1	0,00176	281	1	2	ELY
13	Enontekiö, Hetta	Ounastien ja Puistomäntien liittymä	Korotettu liittymä	956	22	7631			1	kpl	30,0	1	0,00508	653	1	3	ELY
14	Enontekiö, Hetta	Ounastien ja Kauppakujan liittymä	Korotettu suojatesaareke	956	22	7519			1	kpl	25,0	1	0,00333	601	1	3	ELY
15	Enontekiö, Kaaresuunto	Käsiyarventien ja Ruotsintien liittymä	Väistöillä	21	215	7040			1	kpl	50,0	1	0,00419	289	1	4	ELY
16	Enontekiö, Kaaresuunto	Käsiyarventien ja Ruotsintien liittymä	Pääsuunnan saareke	21	215	7040			1	kpl	25,0	1	0,00166	281	1	4	ELY
17	Enontekiö, Kaaresuunto	Käsiyarventien ja Ruotsintien liittymä	Käsiyarventien saareke	21	215	7040			1	kpl	25,0	1	0,00166	290	1	4	ELY
18	Enontekiö, Hetta	Hetan tien ja Rujantien liittymä	Suojatesaarekkeet, pääsuunnalle	93	6	5			1	kpl	25,0	1	0,00053	281	1	4	ELY
19	Enontekiö, Hetta	Hetan tien ja Rujantien liittymä	Suojatesaarekkeet, sivusuunnalle	93	6	5			1	kpl	25,0	1	0,00148	290	1	4	ELY
20	Enontekiö, Kaaresuunto	Syväjärventie	Uusi tieinjous	19907	1	114	1	380	266	m	133,0	1	0,00002	172	1	4	ELY

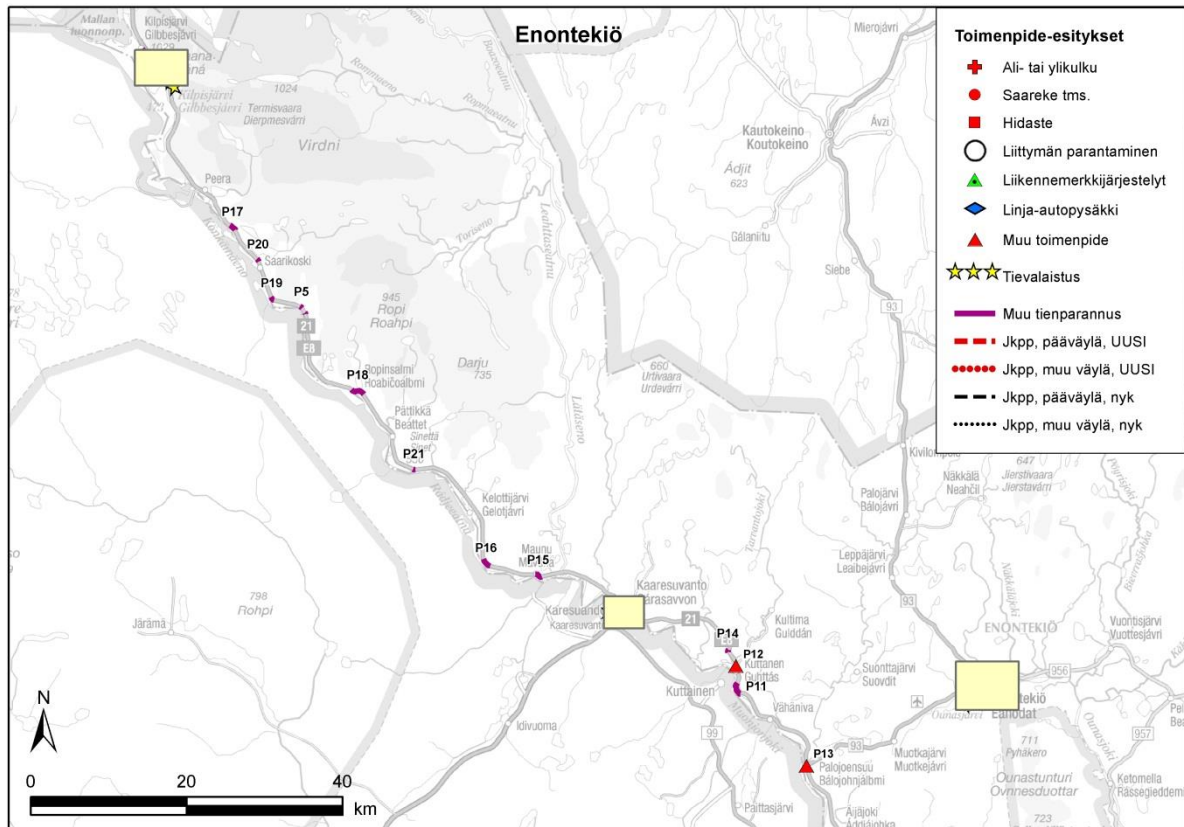
Taulukko 6. Enontekiön toimenpideohjelma, taulukkoon liittyvät kartat on esitetty taulukon jälkeen.

Kuva 51. Enontekiön keskustan alueelle esitettävät liikenneympäristön parantamistoimenpiteet

Kuva 52. Kilpisjärven ja Kaaresuvannon alueille esitettävät liikenneympäristön parantamistoimenpiteet

Kuva 53. Haja-asutusalueelle esitettävät liikenneympäristön parantamistoimenpiteet.

4.10.2 Kittilä

Osan Kittilään esitettyjen toimenpiteiden kustannusarvio on noin 14 miljoonaa euroa, josta kunnan osuus on noin kaksi miljoonaa euroa. Kustannusarvio ei sisällä kaikkien toimenpiteitä, koska niiden kustannusarvio riippuu lopullisista ratkaisuista esim. Kaukosen kylän uusi tielinjaus. Toimenpiteistä kiireellisimmät ovat:

- Hissitien liikenneympyrä ja korotettu suojatieosuus eturinteen kohdalle
- Rakkavaarantien peruskorjaus, kierto liittymät ja kevyen liikenteen väylä yhteys Kivirakasta Petsukkarinteelle
- Mt 9555 Levin ympäristien peruskorjaus välillä Mt956 Ounasjoentie – Ounaskumpu (ely)

Kittilän henkilövahinko-onnettomuuksien vuosittainen vähenemä on esitetyillä toimenpiteillä 0,41 eli noin yksi henkilövahinkoon johtanut onnettomuus vähemmän kahden vuoden aikana.

Nro.	Sijainti	Kohdekuvaus	Toimenpiteen kuvaus	Tienro	Aosa	Aet	Losa	Let	Määriä	Yks.	Kust. arvio	Kiir. Ik	Heva vähentäminen	Tarva	Tot. vaihe	Tmp. Tyyp.	Väylä-omistaja	
P1	Kittilä, Kõngäs	Kõngään silta	ajoratamerkintöjen maalaus toispuoleisesti	955	1	210	0	0	0	1	kpl	5,0	2	0,00041	637	1	7	ELY
P2	Kittilä, Levi	M9555 AVS	Liittymän katkaisu	9555	2	2371	0	0	0	1	kpl	5,0	1	0,00061	223	1	7	ELY
P3	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Liittymän katkaisu	79	34	5291	0	0	1	kpl	5,0	1	0,00391	223	1	7	ELY	
P4	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Liittymän katkaisu	0	0	0	0	0	1	kpl	5,0	1	0	0	1	7	kunta	
P5	Kittilä, Kk	Rovaniementie ja Anttilantie	Liittymän katkaisu, jkpp-tieksi	79	30	2600	0	0	1	kpl	5,0	1	0,00899	223	1	7	ELY	
P6	Kittilä, Kk	Rovaniementie ja Arolantie	Liittymän katkaisu, jkpp-tieksi	79	30	2600	0	0	1	kpl	5,0	1	0,00899	223	1	7	ELY	
P7	Kittilä	Herkkutupa	Kelkkaparkki Herkkutuvan kohdalle	0	0	0	0	0	1	kpl	1,0	1	0	0	1	7	kunta	
P8	Kittilä, Levi	Myllyjoentie	Tehostevarret	0	0	0	0	0	1	kpl	0,3	1	0	0	1	5	kunta	
N1	Kittilä	Levintie	Nopeusrajoituksen muutos 80 km/h -> 60 km/h	79	31	3640	31	4392	2	kpl	0,4	1	0,01035	685	1	1	ELY	
N2	Kittilä, Levi	Muonontie	Nopeusrajoituksen muutos 100km/h -> 60 km/h	79	35	362	35	964	2	kpl	0,4	1	0,01026	685	1	1	ELY	
N3	Kittilä	Aakenuksenitie	Nopeusrajoituksen muutos 80 km/h -> 60 km/h	80	10	6811	10	7600	3	kpl	0,6	1	0,00473	685	1	1	ELY	
N4	Kittilä, Levi	Koulu ympäristö	Nopeusrajoituksen muutos 40 km/h -> alue 30 km/h	0	0	0	0	0	0	kpl	0,0	1	0	0	1	1	kunta	
N4	Kittilä, Levi	Ounasjoentie	Nopeusrajoituksen muutos 40 km/h -> alue 30 km/h	956	1	1320	1	1600	2	kpl	0,4	1	0,00303	672	1	1	ELY	
N5	Kittilä, Levi	Ounasjoentie	Nopeusrajoituksen muutos 60 km/h -> 60 km/h	956	1	3500	1	4722	2	kpl	0,4	1	0,00966	685	1	1	ELY	
N6	Kittilä, Levi	Ounasjoentie	Nopeusrajoituksen muutos 60km/h -> alue 40 km/h	956	1	0	1	750	2	kpl	0,4	1	-0,00301	687	1	1	ELY	
N7	Kittilä	Pakatinie	Nopeusrajoituksen muutos 60 km/h -> 50 km/h	19874	1	0	1	834	2	kpl	0,4	1	0,00232	678	1	1	ELY	
N8	Kittilä	Pakatinie	Nopeusrajoituksen muutos 50km/h -> alue 40 km/h	19874	1	1132	1	2726	4	kpl	0,8	1	0,00519	676	1	1	ELY	
N9	Kittilä	Pakatinie	Nopeusrajoituksen muutos 60 km/h -> 50 km/h	19874	1	2726	1	3675	2	kpl	0,4	1	0,00265	678	1	1	ELY	
N10	Kittilä	Vanhatie	Nopeusrajoituksen muutos 50km/h -> alue 40 km/h	19875	1	874	1	2338	3	kpl	0,6	1	0,00239	676	1	1	ELY	
N11	Kittilä	Takalan alue, Levintien itä- ja länsipuolella	Nopeusrajoituksen muutos 40 km/h -> alue 30 km/h	0	0	0	0	0	6	kpl	1,2	1	0	0	1	1	kunta	
N12	Kittilä	Asunalue, Mäntytien ja Peurätien tuntumassa	Nopeusrajoituksen muutos 40 km/h -> alue 40 km/h	0	0	0	0	0	4	kpl	0,8	1	0	0	1	1	kunta	
N13	Kittilä	Koulu ympäristö	Nopeusrajoituksen muutos 40 km/h -> alue 30 km/h	0	0	0	0	0	4	kpl	0,8	1	0	0	1	1	kunta	
N14	Kittilä	Ala-Kittilän alue	Nopeusrajoituksen muutos 40 km/h -> alue 40 km/h	0	0	0	0	0	4	kpl	0,8	1	0	0	1	1	kunta	
N15	Kittilä	Asunalue, Aholampereäntien ympäristössä	Nopeusrajoituksen muutos 40 km/h -> alue 40 km/h	0	0	0	0	0	3	kpl	0,6	1	0	0	1	1	kunta	
N16	Kittilä, Levi	Ydinkeskusta	Yhdin keskustan muuttaminen taajamaksi	0	0	0	0	0	6	kpl	1,2	1	0	0	1	1	kunta	
V1	Kittilä, Kõngäs	Inarintie	Tievalaistus	955	1	600	1	1120	520	m	13,0	2	0,0014	362	1	3	ELY	
V2	Kittilä, Kõngäs	Ounasjoentie	Tievalaistus	956	3	693	3	890	197	m	4,9	2	0,00025	362	1	3	ELY	
V3	Kittilä, Levi	mt 79	Tievalaistus	79	35	217	35	859	642	m	16,1	1	0,00128	362	1	3	ELY	
V4	Kittilä, Levi	Kätkäntie	Tievalaistus	0	0	0	0	0	642	m	16,1	1	0	0	1	3	kunta	
J1	Kittilä, Alakylä	Muonontie	Uusi kevyen liikenteen väylä	79	24	1706	24	3297	1591	m	47,7	3	0,00095	101	1	2	ELY	
J2	Kittilä	Aakenuksenitie	Uusi kevyen liikenteen väylä	80	11	0	11	1437	1437	m	43,1	1	0,00263	101	1	2	ELY	
J3	Kittilä	Pakatinie	Uusi kevyen liikenteen väylä	19874	1	19	1	2316	2297	m	68,9	2	0,00099	101	1	2	ELY	
J4	Kittilä	Muonontie	Uusi kevyen liikenteen väylä	79	30	2524	30	2688	164	m	4,9	2	0,00028	101	1	2	ELY	
J5	Kittilä	Vanhatie	Uusi kevyen liikenteen väylä	19875	1	1466	1	2338	872	m	26,2	2	0,00045	101	1	2	ELY	
J6	Kittilä	Vanhatie	Uusi kevyen liikenteen väylä	19875	1	598	1	1423	825	m	24,8	2	0,00017	101	1	2	ELY	
J7	Kittilä	Muonontie	Uusi kevyen liikenteen väylä	79	31	0	31	2570	2570	m	77,1	2	0,04351	101	1	2	ELY	
J8	Kittilä, Kaukonen	Kaukonen uusi tielinjaus	Uusi kevyen liikenteen väylä	79	26	3630	27	222	1973	m	59,2	1	0,00164	101	1	2	ELY	
J9	Kittilä, Levi	Levin ympäristö	Uusi kevyen liikenteen väylä	9555	1	8557	2	2109	2222	m	66,7	2	0,0014	101	1	2	ELY	
J10	Kittilä, Levi	Petsukarinnietä ja Kivirakkaa yhdistämään	Uusi kevyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	209	m	6,3	1	0	0	1	2	kunta	
J11	Kittilä, Kõngäs	Ounasjoentie	Uusi kevyen liikenteen väylä	956	1	7209	3	870	1759	m	52,8	2	0,00094	101	1	2	ELY	
J12	Kittilä, Kõngäs	Inarintie	Uusi kevyen liikenteen väylä	955	1	13	1	992	979	m	29,4	2	0,00046	101	1	2	ELY	
J13	Kittilä	Muonontie	Uusi kevyen liikenteen väylä	79	31	4244	32	1400	1959	m	58,8	2	0,00136	101	1	2	ELY	
J14	Kittilä, Levi	Levin ympäristö	Uusi kevyen liikenteen väylä	9555	2	2110	2	2416	306	m	0,0	1	0,00054	101	1	2	ELY	
J15	Kittilä, Levi	Levin ympäristö	Uusi kevyen liikenteen väylä	9555	1	7894	1	8557	663	m	0,0	1	0,0003	101	1	2	ELY	
J16	Kittilä, Levi	Yhteys Levin ympäristöitä katuverkolle	Uusi kevyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	79	m	2,4	1	0	0	1	2	kunta	
J17	Kittilä, Levi	Yhteys Rakkavaarantietä Levin tielle	Uusi kevyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	112	m	3,4	1	0	0	1	2	kunta	
J18	Kittilä, Levi	Levin ympäristö	Uusi kevyen liikenteen väylä	9555	1	3120	1	3874	754	m	22,6	2	0,00019	101	1	2	ELY	
J19	Kittilä, Levi	Taalontie	Uusi kevyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	859	m	25,8	2	0	0	1	2	kunta	
J20	Kittilä, Kaukonen	Yhteys Kyälätieltä uuteen tielinjaukseen	Uusi kevyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	213	m	6,4	1	0	0	1	2	kunta	
1	Kittilä, Alakylä	Rovaniementie	Tien leventäminen 1,5 m	79	23	6259	24	1908	2345	m	117,3	2	0,0047	173	1	4	ELY	
2	Kittilä, Kaukonen	Kaukonen kylän kohta	Uusi tielinjaus ja silta	79	26	3211	27	1657	3827	m	494,5	1	0,0278	172	1	4	ELY	
3	Kittilä, Kaukonen	Kaukonen kylän kohta	Uusi tielinjaus	9391	8	6847	8	7836	989	m	92,0	1	0,00193	172	1	4	ELY	
4	Kittilä, Kaukonen	Kaukonen kylän kohta	Uusi tielinjaus	0	0	0	0	0	184	m	92,0	1	0	0	1	4	kunta	
5	Kittilä, Kaukonen	Kaukonen kylän kohta	Uusi tielinjaus	0	0	0	0	0	222	m	111,0	1	0	0	1	4	kunta	

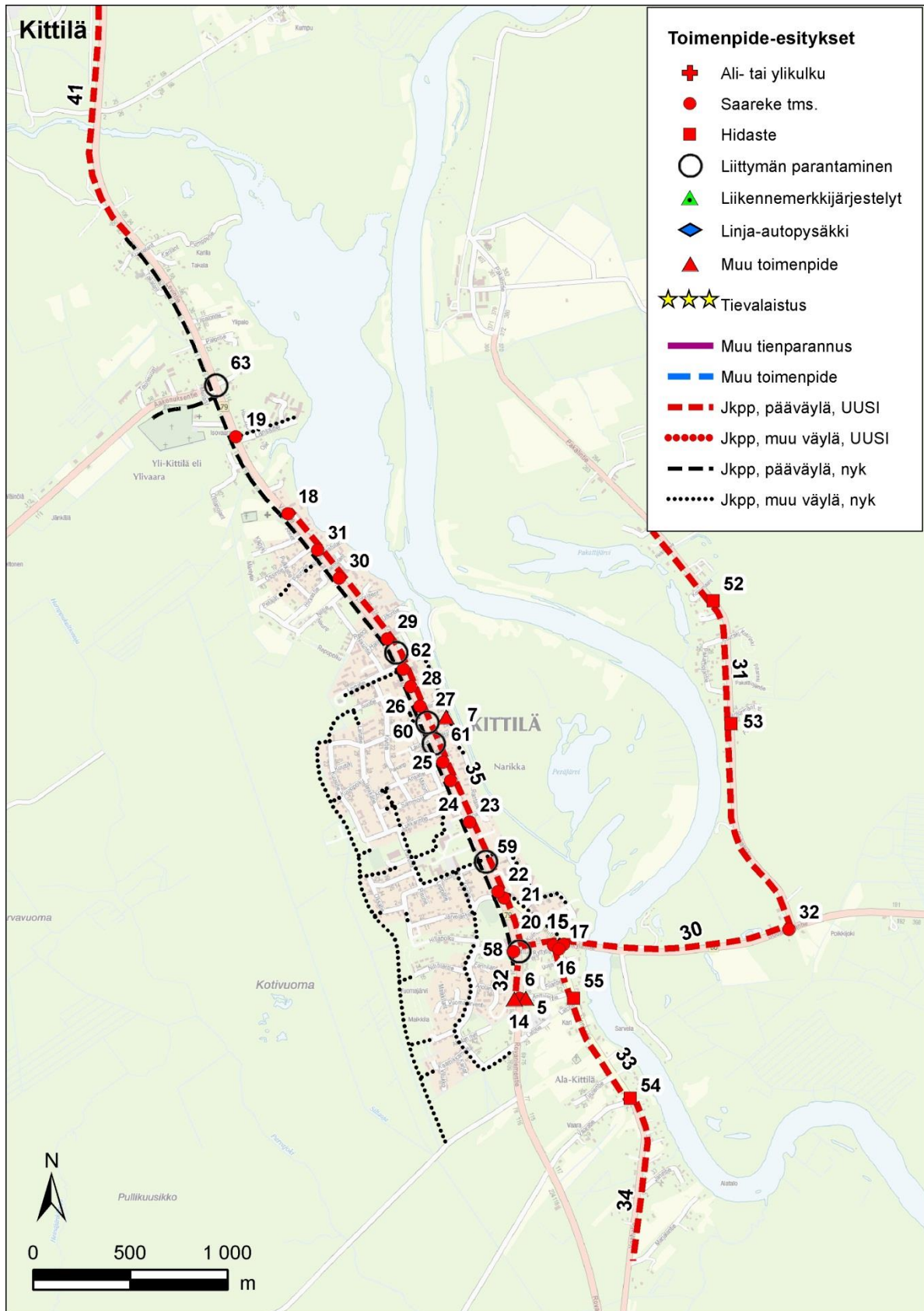
Taulukko 7. Kittilän toimenpideohjelma, sivu 1/3, taulukkoon liittyvät kartat on esitetty taulukon jälkeen.

Nro.	Sijainti	Kohdekuvaus	Toimenpiteen kuvaus	Tienro	Aosa	Aet	Losa	Let	Määrä	Yks.	Kust. arvio	Klir. lk	Heva vähennemä	Tarva	Tot. vaihe	Tmp. Tyyp.	Väylä-omistaja
6	Kittilä, Levi	Hissitie, katusuunnitelma	katujaksen perustaminen	0	0	0	0	0	233	m		2	0	0	1	4	kunta
7	Kittilä, Levi	M9555 AVS	tien levenyttäminen 7/6 m	9555	1	8670	2	2416	2416	m	120,8	1	0,00437	173	1	4	ELY
8	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Uusi katuyhteys	0	0	0	0	0	96	m	48,0	1	0	0	1	4	kunta
9	Kittilä, Köngäs	Köngäs - Hähimaa	Tien perustaminen uusi linja	955	1	1056	3	2995	15440	m	7720,0	3	0,05584	172	1	4	ELY
10	Kittilä, Levi	Ounasjoentie	Keven liikenteen alkuko	956	1	1465	0	0	1	kpl	400,0	1	0,00755	131	1	1	ELY
11	Kittilä, Alakylä	Kaukonen	Y-tie AK	0	0	0	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	1	1	ELY
12	Kittilä, Levi	Rakkavaarantie	Pääsuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	1	2	kunta
13	Kittilä, Köngäs	Ounasjoentien ja Inarintien liittymä	Sivusuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	956	3	0	0	0	1	kpl	25,0	2	0,00027	290	1	2	ELY
14	Kittilä, kk	YS2009	Pääsuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	79	30	2516	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00147	281	1	2	ELY
15	Kittilä, kk	YS2009	Pääsuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	80	11	190	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00279	281	1	2	ELY
16	Kittilä, kk	YS2009	Pääsuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	80	11	240	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00275	281	1	2	ELY
17	Kittilä, kk	Vanhatie	Sivusuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	19875	1	2335	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00037	290	1	2	ELY
18	Kittilä, kk	YS2009	Sivusuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	79	31	3	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00762	290	1	2	ELY
19	Kittilä, kk	YS2009	Sivusuunnan saarekkeellinen suojatie	79	31	284	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00609	290	1	2	ELY
20	Kittilä, kk	YS2009	Pääsuunnan suojatiesaareke	79	31	324	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00593	281	1	2	ELY
21	Kittilä, kk	YS2009	Pääsuunnan suojatiesaareke	79	31	712	0	0	1	kpl	25,0	1	0,0056	281	1	2	ELY
22	Kittilä, kk	YS2009	Pääsuunnan suojatiesaareke	79	31	946	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00543	281	1	2	ELY
23	Kittilä, kk	YS2009	Pääsuunnan suojatiesaareke	79	31	1051	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00531	281	1	2	ELY
24	Kittilä, kk	YS2009	Pääsuunnan suojatiesaareke	79	31	1361	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00518	281	1	2	ELY
25	Kittilä, kk	YS2009	Pääsuunnan suojatiesaareke	79	31	1473	0	0	1	kpl	25,0	1	0,0052	281	1	2	ELY
26	Kittilä, kk	YS2009	Pääsuunnan suojatiesaareke	79	31	1570	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00525	281	1	2	ELY
27	Kittilä, kk	YS2009	Pääsuunnan suojatiesaareke	79	31	1747	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00557	281	1	2	ELY
28	Kittilä, kk	YS2009	Pääsuunnan suojatiesaareke	79	31	2146	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00678	281	1	2	ELY
29	Kittilä, kk	YS2009	Pääsuunnan suojatiesaareke	79	31	2329	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00671	281	1	2	ELY
30	Kittilä, kk	YS2009	Pääsuunnan suojatiesaareke	79	31	2570	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00687	281	1	2	ELY
31	Kittilä, kk	YS2009	Pääsuunnan suojatiesaareke	79	31	3053	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00693	281	1	2	ELY
32	Kittilä, kk	Sodankyläntien ja Pakatintien liittymä	Pääsuunnan suojatiesaareke ja pysäkkipari	80	11	1418	0	0	1	kpl	34,0	1	0,02027	281	1	2	ELY
33	Kittilä, Levi	M9555 AVS	Pääsuunnan suojatiesaareke	9555	2	2352	0	0	1	kpl	25,0	1	0,0006	281	1	2	ELY
34	Kittilä, Levi	M9555 AVS	Pääsuunnan suojatiesaareke	9555	2	2108	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00048	281	1	2	ELY
35	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Pääsuunnan suojatiesaareke	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	1	2	kunta
36	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Pääsuunnan suojatiesaareke	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	1	2	kunta
37	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Pääsuunnan suojatiesaareke	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	1	2	kunta
38	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Pääsuunnan suojatiesaareke	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	1	2	kunta
39	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Pääsuunnan suojatiesaareke	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	1	2	kunta
40	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Suojatie	0	0	0	0	0	1	kpl	2,0	1	0	0	1	2	kunta
41	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Pääsuunnan suojatiesaareke	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	1	2	kunta
42	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Pääsuunnan suojatiesaareke	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	1	2	kunta
43	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Pääsuunnan suojatiesaareke	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	1	2	kunta
44	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Pääsuunnan suojatiesaareke	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	1	2	kunta
45	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Pääsuunnan suojatiesaareke	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	1	2	kunta
46	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Pääsuunnan suojatiesaareke	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	1	2	kunta
47	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Pääsuunnan suojatiesaareke	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	1	2	kunta
48	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Pääsuunnan suojatiesaareke	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	1	2	kunta
49	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Pääsuunnan suojatiesaareke	9555	1	6853	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00036	281	1	2	ELY
50	Kittilä, Levi	Levin ympäristö ja Jutantie	Pääsuunnan saarekkeellinen suojatie, "huomio varrella"	9555	1	7704	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00035	281	1	2	ELY
51	Kittilä, Alakylä	Koulun kohta	Pääsuunnan suojatiesaareke	79	24	2633	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00054	281	1	2	ELY
52	Kittilä, kk	Pakatintie pohj	Toyyssy	19874	1	1827	0	0	1	kpl	15,0	1	0,00212	653	1	3	ELY
53	Kittilä, kk	Pakatintie etel	Toyyssy	19874	1	1162	0	0	1	kpl	15,0	1	0,00217	653	1	3	ELY
54	Kittilä, kk	Vanhaitien ja Vaarantien liittymä	Pääsuunnan korotettu suojatie	19875	1	1454	0	0	1	kpl	30,0	1	0,00104	653	1	3	ELY
55	Kittilä, kk	Vanhaitien ja Anttiläntien liittymä	Pääsuunnan korotettu suojatie	19875	1	2050	0	0	1	kpl	15,0	1	0,00112	653	1	3	ELY
56	Kittilä, Levi	Hissitie, katusuunnitelma	40m korotettu suojatie	0	0	0	0	0	1	kpl	50,0	1	0	0	1	3	kunta
57	Kittilä, Levi	Levinraitin ja Hissitien liittymä	Kiertoliittymä	0	0	0	0	0	1	kpl	400,0	1	0	0	1	4	kunta
58	Kittilä, kk	YS2009	Kiertoliittymä	79	11	8	0	0	1	kpl	400,0	2	0,00275	288	1	4	ELY
59	Kittilä, kk	YS2009	Suojatiesaareke ja vastasaareke	79	31	492	0	0	1	kpl	45,0	1	0,00553	281	1	4	ELY

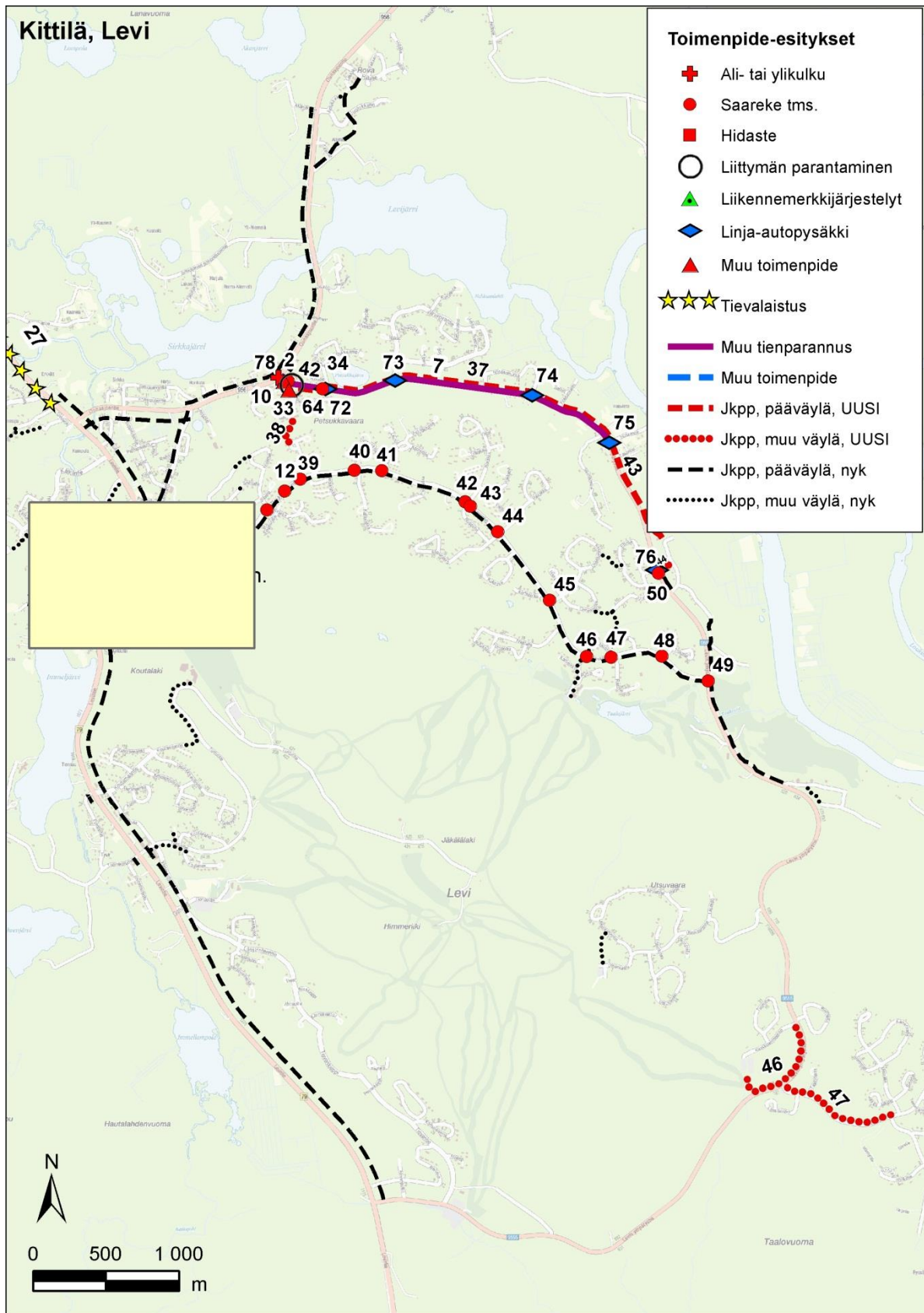
Taulukko 8. Kittilän toimenpideohjelma, sivu 2/3, taulukkoon liittyvät kartat on esitetty taulukon jälkeen.

Nro.	Sijainti	Kohdekuvaus	Toimenpiteen kuvaus	Tienro	Aosa	Aet	Losa	Let	Määrä	Yks.	Kust. arvio	Kiir. ik	Heva vähenemä	Tarva	Tot. vaihte	Tmp. tyypp.	Väylä-omisteja
60	Kittilä, kk	YS2009		79	31	1158	0	0	1	kpl	200,0	1	0,01042	284	1	4	ELY
61	Kittilä, kk	YS2009		79	31	1271	0	0	1	kpl	200,0	1	0,01034	284	1	4	ELY
62	Kittilä, kk	YS2009		79	31	1664	0	0	1	kpl	200,0	1	0,01065	284	1	4	ELY
63	Kittilä, kk	YS2009		79	31	3336	0	0	1	kpl	200,0	1	0,01465	284	1	4	ELY
64	Kittilä, Levi	M9555 AVS		9555	2	2319	0	0	1	kpl	150,0	1	0,0006	287	1	4	ELY
65	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Liittymän parantaminen	79	34	5224	0	0	1	kpl	400,0	1	0,0221	288	1	4	ELY
66	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Kiertoliittymä Leviraitti	0	0	0	0	0	1	kpl	400,0	1	0	0	1	4	kunta
67	Kittilä, Levi	Rakkavaarantien peruskorjaus	Kiertoliittymä, Hissitie	0	0	0	0	0	1	kpl	400,0	1	0	0	1	4	kunta
68	Kittilä	Kaukonen	Väistätiä	0	0	0	0	0	1	kpl	50,0	1	0	0	1	4	kunta
69	Kittilä, Levi	Levintien ja Rakkavaarantien liittymä	Suojatiemerkkien tehostevarret	0	0	0	0	0	1	kpl	0,3	1	0	0	1	5	kunta
70	Kittilä, Levi	Leviraitti Levimarketin kohdalla	Suojatiemerkkien tehostevarret	0	0	0	0	0	1	kpl	0,3	1	0	0	1	5	kunta
71	Kittilä, Levi	Hissitie Hülluporo Areenan kohdalla	Suojatiemerkkien tehostevarret	0	0	0	0	0	1	kpl	0,3	1	0	0	1	5	kunta
72	Kittilä, Levi	M9555 AVS		9555	2	2086	0	0	1	kpl	9,0	2	0,00101	342	1	6	ELY
73	Kittilä, Levi	M9555 AVS		9555	2	1590	0	0	1	kpl	9,0	2	0,00077	342	1	6	ELY
74	Kittilä, Levi	M9555 AVS		9555	2	639	0	0	1	kpl	9,0	2	0,00077	342	1	6	ELY
75	Kittilä, Levi	M9555 AVS		9555	1	8670	0	0	1	kpl	9,0	2	0,0008	342	1	6	ELY
76	Kittilä, Levi	M9555 AVS		9555	1	7726	0	0	1	kpl	9,0	2	0,00054	342	1	6	ELY
77	Kittilä, Levi	Levintie Hotelli Levitunturin kohdalla	Suojatien poistaminen ja kalteet tarvittaessa	79	34	4828	0	0	1	kpl	5,0	1	0,00396	287	1	7	ELY
78	Kittilä, Levi	M9555 AVS		0	0	0	0	0	1	kpl	10,0	1	0	0	1	7	kunta
79	Kittilä	Sodankyläntien ja Kistalaisten liittymä	Tuippasaareke	80	12	119			1	kpl	20,0	1	0,00084	290	1	4	ELY
80	Kittilä	kt 80 Yläksentie Lainion kohdalla	Moottorikaikka-alkuku	80	7	1837	0	0	1	kpl	100,0	1	0	0	1	7	ELY
81	Kittilä	kt 79 Muinontie Levijoen pohjoispuolella Vittarovan kohdalla	Moottorikaikka-alkuku	79	35	1250	0	0	1	kpl	100,0	1	0	0	1	7	ELY
82	Kittilä	mt 956 Ounasjoentien Akanrovan pohjoispuolella	Moottorikaikka-alkuku	956	1	4722	0	0	1	kpl	100,0	1	0	0	1	7	ELY

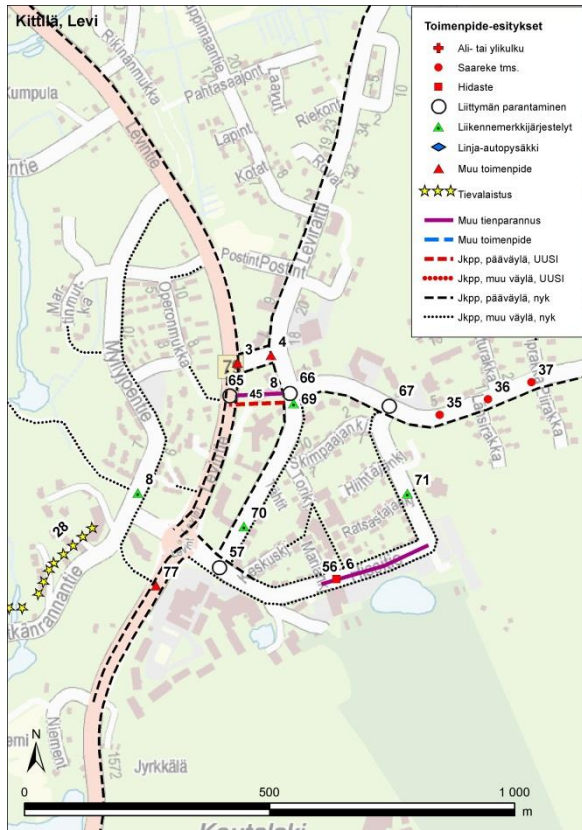
Taulukko 9. Kittilän toimenpideohjelma, sivu 3/3, taulukkoon liittyvät kartat on esitetty taulukon jälkeen.

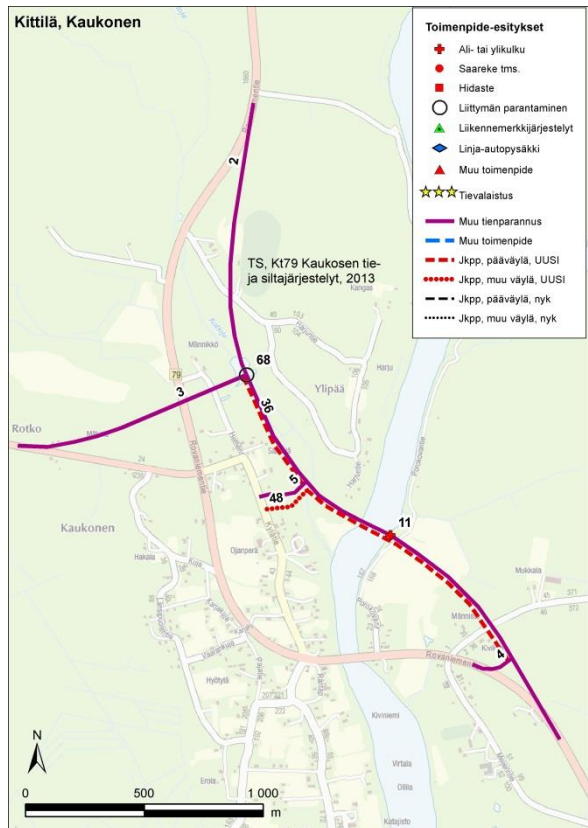
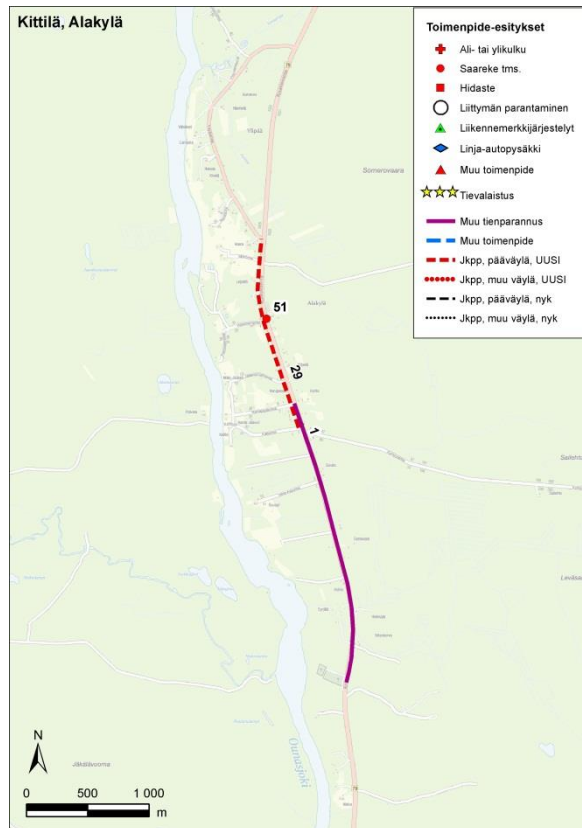
Kuva 54. Kittilän keskustan alueelle esitettävät liikenneympäristön parantamistoimenpiteet

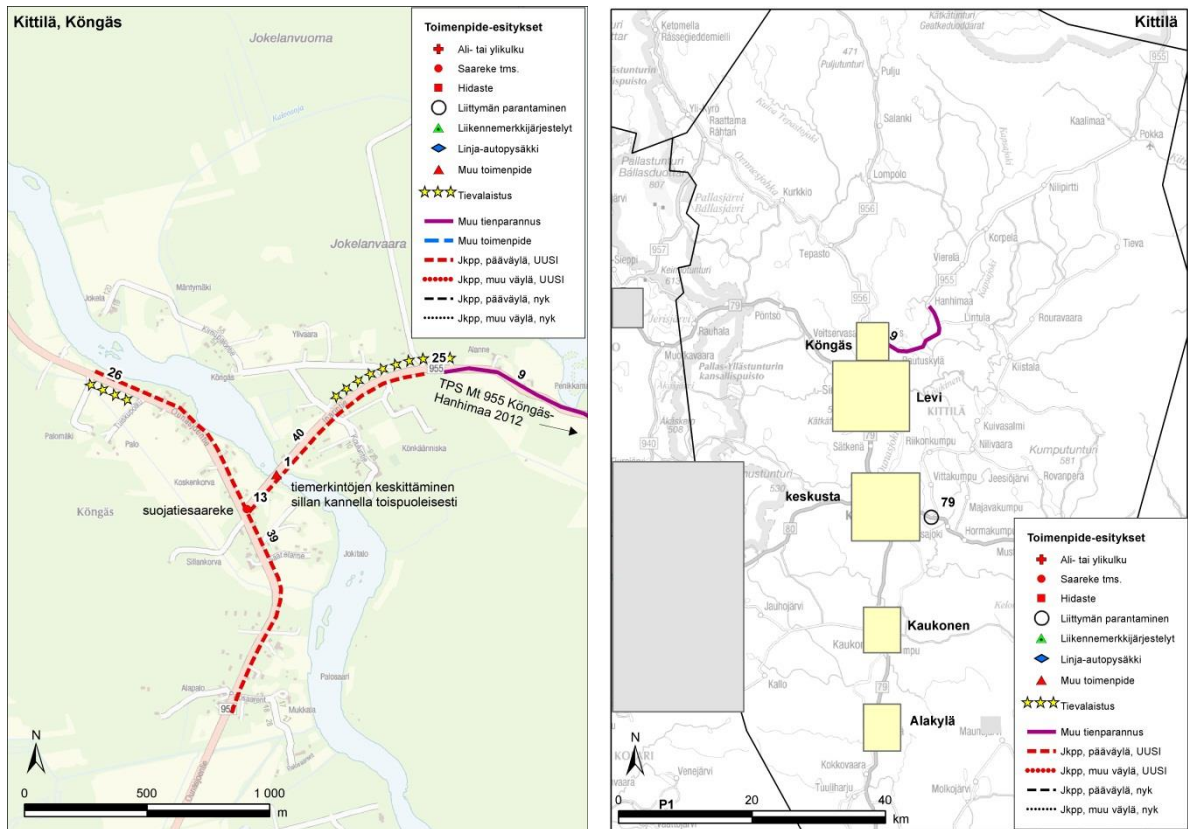
Kuva 55. Levin alueelle esitettävät liikenneympäristön parantamistoimenpiteet.

Kuva 56. Levin keskustaan esitettävät liikennenympäristön parantamistoimenpiteet.

Kuva 57. Alakylän ja Kaukonen alueelle esitettävät liikennenympäristön parantamistoimenpiteet.

Kuva 58. Konkään alueelle ja Kittilän haja-alueelle esitettävät liikennenympäristön parantamistoimenpiteet.

4.10.3 Kolari

Osan Kolarin esitettyjen toimenpiteiden kustannusarvio on noin 6,3 miljoonaa euroa, josta kunnan osuus on noin 2,7 euroa. Kustannusarvio ei sisällä kaikkien toimenpiteitä, koska niiden kustannusarvio riippuu lopullisista ratkaisuista sekä kustannusjaosta esim. pysäköintialueiden osalta tontinomistajien kanssa. Toimenpiteistä kiireellisimmät ovat:

- Tunturitien saneeraaminen taajamaväyläksi Äkäslompolon kylässä
- Kurtakontien ja Ylläsjärventien liittymäalueen liikennejärjestelyt

Kolarin henkilövahinko-onnettomuuksien vuosittainen vähenemä on esitetyillä toimenpiteillä 0,19 eli noin yksi henkilövahinkoon johtanut onnettomuus vähemmän viiden vuoden aikana.

Nro.	Sijainti	Kohdekuvaus	Toimenpiteen kuvaus	Tienro	Aosa	Aet	Losa	Let	Määrä	Yks.	Kust. arvio	Kliir. ik	Heva vähennemä	Tarva	Tot. vaihe	Väylä-omistaja	
P1	Kolari, Vaatojärvi	Männistönpääntie	Kärkkölmöit sivusuuntiin	19710	1	1370	0	0	2	kpl	0,4	1	0,00016	638	1	ELY	
P2	Kolari, Sieppijärvi	Pellontie	Keuyen liikenteen reititmerkkien siirto ja kääntö	21	138	486	0	0	1	kpl	0,2	1	0	0	1	ELY	
P3	Kolari, Sieppijärvi	Pellontie	Keuyen liikenteen reititmerkkien siirto ja kääntö	21	138	904	0	0	1	kpl	0,2	1	0	0	1	ELY	
P4	Kolari, Hamukainen	Yläksentie	Mutkan taustamerkit molempiin suuntiin	940	3	3514	0	0	2	kpl	0,4	1	0,00026	657	1	ELY	
P5	Kolari, Yläsjärvi	Maisematie/Phijajakatu (Yläksen liik.suu)	Pysäkkipari	9401	2	3851	0	0	1	kpl	9,0	1	0,0006	342	1	ELY	
P6	Kolari, Äkäslompola	Maisematie (Yläksen liik.suu)	Pysäkkipari	9401	1	5146	0	0	1	kpl	9,0	1	0,0006	342	1	ELY	
P7	Kolari, Äkäslompola	Tunturitie (Yläksen liikennesuuntelma)	Pysäkkipari	9401	1	2050	0	0	1	kpl	9,0	1	0,00115	342	1	ELY	
P8	Kolari, Äkäslompola	Tunturitie	Pysäkkipari	941	1	3500	0	0	1	kpl	9,0	1	0,0008	342	1	ELY	
P9	Kolari, kk	Jokialantie terveyskeskus	NYKYSIEN TÖSSYN PURKAMINEN	943	1	2712	0	0	1	kpl	5,0	1	0	0	1	ELY	
P10	Kolari, kk	Päiväkodin P-alue	P-alueen leventäminen mitoitushjeistuksen mukaiseksi	0	0	0	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	0	kunta	
P11	Kolari, Äkäslompola	Kauppakeskus	Kauppakeskuksen liittymän katkaisu	9401	1	594	0	0	1	kpl	5,0	1	0,00089	223	1	ELY	
P12	Kolari, Sieppijärvi	Pellontie	Taajamaportti	21	139	350	0	0	1	kpl	0,5	1	0,00088	657	1	ELY	
P13	Kolari, Sieppijärvi	Pellontie	Taajamaportti	21	138	1431	0	0	1	kpl	0,5	1	0,00058	657	1	ELY	
P14	Kolari, Sieppijärvi	Torniontie	Linja-autopysäkin katos	21	138	2225	0	0	1	kpl	9,0	1	0	0	1	ELY	
N1	Kolari	Pellon- ja Muoniontie	Nopeusrajoituksen muutos 80km/h -> 60 km/h	21	142	2688	142	4126	2	kpl	0,4	1	0,0257	685	1	ELY	
N2	Kolari	Kurtakontie	Nopeusrajoituksen muutos 60km/h -> 40 km/h	80	1	0	1	320	3	kpl	0,6	1	0,00184	678	1	ELY	
N3	Kolari, Yläsjärvi	Yläsjärventie	Nopeusrajoituksen muutos 60km/h -> 40 km/h	80	6	8655	7	500	4	kpl	0,8	1	0,00248	678	1	ELY	
N4	Kolari, Äkäslompola	Turajärventie	Nopeusrajoituksen muutos 60km/h -> alue 40 km/h	940	4	5778	5	449	2	kpl	0,4	1	0,00323	678	1	ELY	
N5	Kolari	Jokialantie	Nopeusrajoituksen muutos 60km/h -> 50 km/h	943	1	0	1	315	1	kpl	2,0	1	0,00308	678	1	ELY	
N6	Kolari	Koulu ympäristö	Nopeusrajoituksen muutos alue 40 km/h -> alue 30 km/h	0	0	0	0	0	0	kpl	0,0	1	0	0	1	kunta	
N7	Kolari	Jokialantie	Nopeusrajoituksen muutos alue 40 km/h -> alue 30 km/h	943	1	1200	1	1472	2	kpl	0,4	1	0,00665	672	1	ELY	
N8	Kolari, Äkäslompola	Tunturitie	Nopeusrajoituksen muutos 60km/h -> alue 40 km/h	9401	1	0	1	521	2	kpl	0,4	1	0,00151	678	1	ELY	
N9	Kolari, Äkäslompola	Tunturitie	Nopeusrajoituksen muutos 60km/h -> alue 40 km/h	9401	1	1645	1	2352	1	kpl	0,2	1	0,00193	678	1	ELY	
N10	Kolari, Äkäslompola	Nurmirannan ympäristö	Nopeusrajoituksen muutos alue 40 km/h -> 50 km/h	0	0	0	0	0	0	kpl	0,4	1	0	0	1	kunta	
N11	Kolari, Äkäslompola	Asunalueet Kauppijärventien ja Tunturien välisessä	Nopeusrajoituksen muutos alue 40 km/h -> 50 km/h	0	0	0	0	0	4	kpl	0,8	1	0	0	1	kunta	
N12	Kolari, kk	Heikkiläntie	Taajama-alueeksi merkitseminen	19719	1	59	0	0	1	kpl	0,2	1	0	0	1	ELY	
N13	Kolari, kk	Palossementtien ympäristö	Alue 40 km/h merkintöjen täydentäminen	0	0	0	0	0	2	kpl	0,4	1	0	0	1	kunta	
V1	Kolari, Yläsjärvi	Yläksentie (Yläksen liik.suun)	Taajamamerkin siirto	943	1	0	0	0	1	kpl	0,2	1	0,00123	0	1	kunta	
V2	Kolari, Yläsjärvi	Yläksentie (Yläksen liik.suun)	Tievalaistus	80	7	209	7	1042	833	m	20,8	2	0,00211	362	1	ELY	
V3	Kolari, Yläsjärvi	Iso-Yläksentie (Yläksen liik.suu)	Tievalaistus	80	6	6970	6	7844	874	m	21,9	2	0,00152	362	1	ELY	
J1	Kolari, Äkäslompola	Turajärventie	Tievalaistuksen uusiminen	9392	1	0	1	1446	1446	m	36,2	2	0,00182	502	1	ELY	
J2	Kolari, Äkäslompola	Reittitie	Uusi keuyen liikenteen väylä	940	4	938	4	4660	3722	m	111,7	2	0,00066	101	1	ELY	
J3	Kolari, Äkäslompola	Kauppijärventie	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	1575	m	47,3	2	0	0	1	kunta	
J4	Kolari, Äkäslompola	Heikkiläntie	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	1521	m	45,6	2	0	0	1	kunta	
J5	Kolari, Äkäslompola	Niliahentie	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	725	m	21,8	2	0	0	1	kunta	
J6	Kolari	Pajatie	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	897	m	26,9	2	0	0	1	kunta	
J7	Kolari	Yhteys Virkasajontieltä Hakapolulle	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	279	m	8,4	1	0	0	1	kunta	
J8	Kolari	Yhteys keuyen liikenteen väylältä Hahapolulle	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	298	m	8,9	2	0	0	1	kunta	
J9	Kolari	Yhteys Isopolontieltä Ojapolulle	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	128	m	3,8	2	0	0	1	kunta	
J10	Kolari	Hakkapolku	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	100	m	3,0	1	0	0	1	kunta	
J11	Kolari	Yhteys Koukkupolontieltä Kangaskujalle	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	210	m	6,3	2	0	0	1	kunta	
J12	Kolari	Yhteys Kangaskujalta Riihukujalle	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	110	m	3,3	2	0	0	1	kunta	
J13	Kolari	Veräjätie	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	116	m	3,5	2	0	0	1	kunta	
J14	Kolari	Saarentie	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	219	m	6,6	1	0	0	1	kunta	
J15	Kolari	Yhteys Pappilantietä Pellikantielle	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	260	m	7,8	2	0	0	1	kunta	
J16	Kolari, Yläsjärvi	Kurtakontie	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	124	m	3,7	2	0	0	1	kunta	
J17	Kolari, Yläsjärvi	Yhteys Reittitietä Lompolantiele	Uusi keuyen liikenteen väylä	80	7	0	7	1071	1071	m	32,1	2	0,00037	101	1	ELY	
J18	Kolari, Äkäslompola	Yhteys Reittitietä Lompolantiele	Uusi keuyen liikenteen väylä	80	6	6092	6	8086	1994	m	59,8	2	0,00033	101	1	ELY	
J19	Kolari, Äkäslompola	Yhteys Kaulavaaraan Maisematietä	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	854	m	25,6	2	0	0	1	kunta	
J20	Kolari, Äkäslompola	Yhteys Kaulavaaraan Reittitietä	Uusi keuyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	1200	m	36,0	3	0	0	1	kunta	
1	Kolari, Kurtakko	Kurtakontien ja Yläjärventien liittymä	Yläsjärventien tasauksen muutos liittymäalueella	80	5	0	0	5	292	292	m	14,6	2	0,0008	287	1	ELY
2	Kolari, kk	Sairaalantie	Jkpp-tien erottaminen reunakivellä	0	0	0	0	0	94	m	2,8	1	0	0	1	kunta	
3	Kolari, Yläsjärvi	Yläksentie (Yläksen liik.suun)	Tien saneeraminen taajamaväyläksi	80	6	8125	7	33	1127	m	338,1	2	0,00434	658	1	ELY	

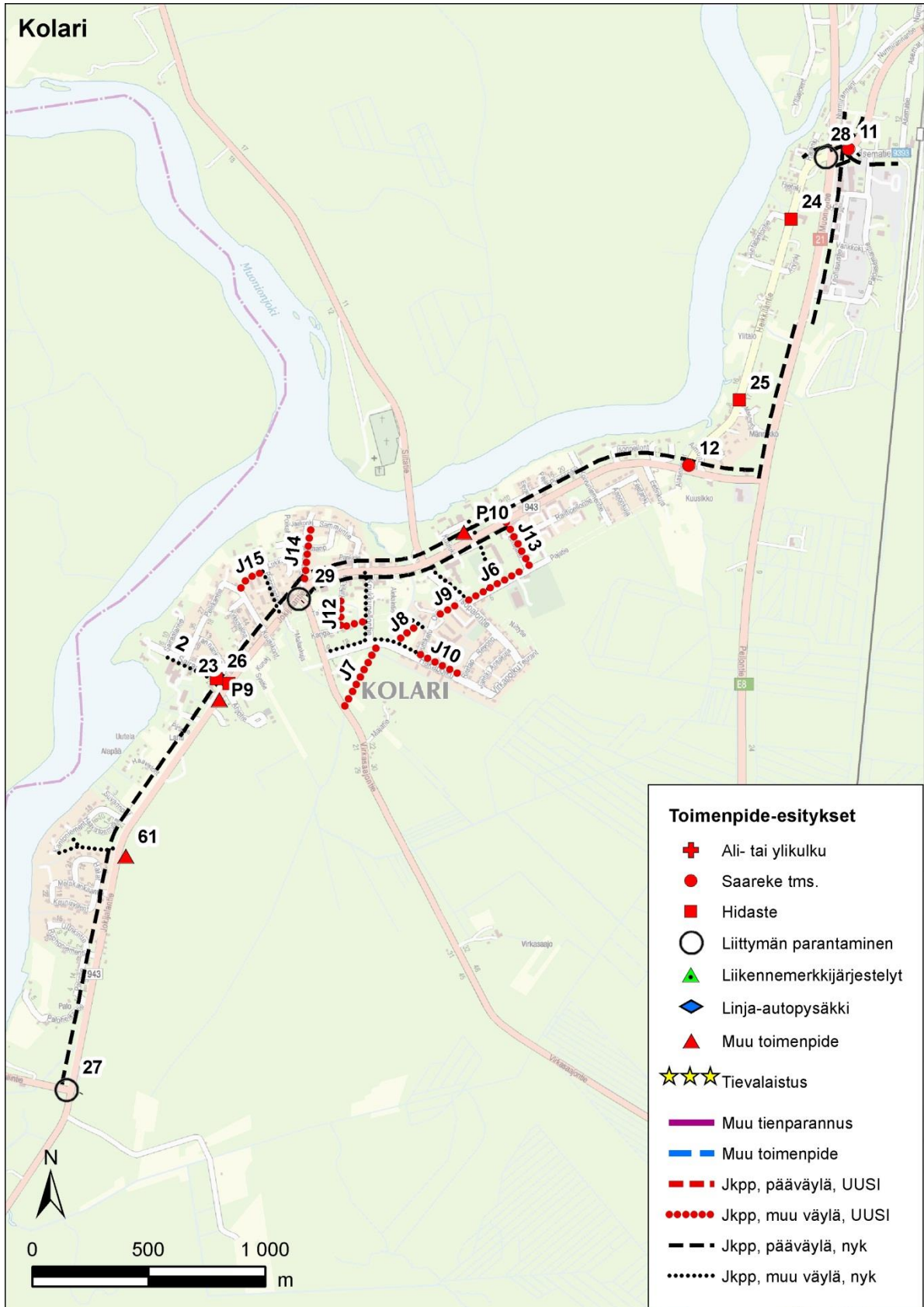
Taulukko 10. Kolarin toimenpideohjelma, sivu 1/3, taulukkoon liittyvät kartat on esitetty taulukon jälkeen.

Nro.	Sijainti	Kohdekuvaus	Tienvo	Aosa	Aet	Losa	Let	Määrä	Yks.	Kust. arvio	Kliir. jlk	Heva vähenemä	Tarva	Tot. vaihe	Väyläomistaja
4	Kolari, Yläsjärvi	Paolavaarantie (Yläksen liik.suu)	0	0	0	0	0	196	m	98,0	2	0	0	1	kunta
5	Kolari, Akäslompola	Reittite - Lompolontie	0	0	0	0	0	836	m	418,0	1	0	0	1	kunta
6	Kolari, Akäslompola	Kuuran kokoojaku Maisematien suunnasta	0	0	0	0	0	1197	m	598,5	3	0	0	1	kunta
7	Kolari, Akäslompola	tunturit (mt yaru) vaima samannamante - Maahisentie	9401	1	415	1	1692	1277	m	0,0	1	0,03005	658	1	ELY
8	Kolari, Akäslompola	Reittite	0	0	0	0	0	550	m	165,0	2	0	0	1	kunta
9	Kolari, Kurtakko	Kurtakontien oikaisu	0	0	0	0	0	1881	m	940,5	3	0	0	1	kunta
10	Kolari, Kurtakko	Kurtakontien oikaisu	80	2	8669	5	24	846	m	423,0	3	0,00465	172	1	ELY
11	Kolari	Kurtakontien ja Asematien liittymä	80	1	80	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00117	281	1	ELY
12	Kolari, kk	Jokijalantie ja Heikkiläntie liittymä	943	1	320	0	0	1	kpl	25,0	1	0,0032	290	1	ELY
13	Kolari, Yläsjärvi	Yläsjärventie ja Tirroniementie	80	6	9065	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00085	281	1	ELY
14	Kolari, Yläsjärvi	Iso-Yläksentie ja Aholantie	9401	2	6829	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00072	281	1	ELY
15	Kolari, Yläsjärvi	Iso-Yläksentie (Yläksen liik.suu)	9401	2	5428	0	0	1	kpl	25,0	1	0,0007	281	1	ELY
16	Kolari, Yläsjärvi	Iso-Yläksentie (Yläksen liik.suu)	9401	2	5158	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00071	281	1	ELY
17	Kolari, Akäslompola	Tunturit/Maahisentie (Yläksen liik.suu)	9401	1	2160	0	0	1	kpl	25,0	1	0,0006	281	1	ELY
18	Kolari, Akäslompola	Tunturit/Lumpoiku (Yläksen liik.suu)	9401	1	1650	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00195	281	1	ELY
19	Kolari, Akäslompola	Turajärventie (mt 940) - Heikkiläntie liittymä (Yläksen liik.suu)	940	5	2271	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00133	281	1	ELY
20	Kolari, Akäslompola	Turajärventie (mt 940) - Suoranntien liittymä (Yläksen liik.suu)	940	5	1184	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00133	281	1	ELY
21	Kolari, Akäslompola	Turajärventie (mt 940) - Koulun liittymä (Yläksen liik.suu)	940	5	694	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00091	281	1	ELY
22	Kolari, Akäslompola	Turajärventie (mt 940) - Lehtokallontie liittymä (Yläksen liik.suu)	940	5	1697	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00133	281	1	ELY
23	Kolari, kk	Jokijalantien ja Sairaalan tien liittymä	943	1	2631	0	0	1	kpl	50,0	1	0,00491	653	1	ELY
24	Kolari, kk	Heikkiläntie ja Hietalantontie	19719	1	352	0	0	1	kpl	15,0	1	0,00802	653	1	ELY
25	Kolari, kk	Heikkiläntie ja Mannentie	19719	1	1164	0	0	1	kpl	15,0	1	0,00802	653	1	ELY
26	Kolari	Sairaalan tie	0	0	0	0	0	1	kpl	15,0	1	0	0	1	kunta
27	Kolari	Jokijalantien ja Tuultien liittymä	943	1	4572	0	0	1	kpl	25,0	2	0,00119	290	1	ELY
28	Kolari, kk	Muoniontien ja Heikkiläntien liittymä	21	143	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00491	290	1	ELY
29	Kolari, kk	Jokijalantien ja Virksaajontien liittymä	943	1	2160	0	0	1	kpl	25,0	2	0,00313	290	1	ELY
30	Kolari, Akäslompola	Muoniontien ja Akäslöntien liittymä	21	144	5887	0	0	1	kpl	25,0	2	0,00098	290	1	ELY
31	Kolari, Akäslompola	Muoniontien ja Akäslöntien liittymä	21	144	5500	145	100	1011	m	25,3	2	0,00213	362	1	ELY
32	Kolari, Yläsjärvi	Yläsjärventie ja Iso-Yläksentie	80	6	9209	0	0	1	kpl	50,0	1	0,00224	289	1	ELY
33	Kolari, Sieppijärvi	Pellontie ja Lohinvaantie	21	138	0	0	0	1	kpl	50,0	2	0,00419	289	1	ELY
34	Kolari, Sieppijärvi	Pellontie ja Lohinvaantie	21	138	0	0	0	1	kpl	25,0	2	0,00155	290	1	ELY
35	Kolari, Akäslompola	Reittien/Kaulavaarantien liittymä (Yläksen liik.suu)	0	0	0	0	0	1	kpl	100,0	2	0	0	1	kunta
36	Kolari, Akäslompola	Turajärventie (mt 940) ja Tunturien (mt 940) liittymä	940	5	2	0	0	1	kpl	400,0	1	0,01069	288	1	ELY
37	Kolari, Akäslompola	Tunturit	9401	1	730	0	0	1	kpl	200,0	1	0,00676	284	1	ELY
38	Kolari, Akäslompola	Tunturit	9401	1	483	0	0	1	kpl	200,0	1	0,00338	284	1	ELY
39	Kolari, Akäslompola	Tunturit	9401	1	1218	0	0	1	kpl	50,0	1	0,00141	289	1	ELY
40	Kolari, Akäslompola	Tunturit	9401	1	1520	0	0	1	kpl	200,0	1	0,00575	284	1	ELY
41	Kolari, Akäslompola	Tunturit	9401	1	1951	0	0	1	kpl	50,0	1	0,00123	289	1	ELY
42	Kolari, Akäslompola	Tunturit	9401	1	1046	0	0	1	kpl	50,0	1	0,00141	289	1	ELY
43	Kolari, Akäslompola	Turajärventie	940	4	4848	0	0	1	kpl	200,0	3	0,00099	284	1	ELY
44	Kolari, Yläsjärvi	Tuohitie	9401	2	5413	0	0	1	kpl	0,0	1	0,00057	504	1	ELY
45	Kolari, Yläsjärvi	Yläsjärvenpääkötien läheisyys (Yläksen liik.suu)	0	0	0	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	1	kunta
46	Kolari, Yläsjärvi	Iso-Yläksentie (Yläksen liik.suu)	0	0	0	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	1	kunta
47	Kolari, Yläsjärvi	Iso-Yläksentie (Yläksen liik.suu)	9401	2	4725	0	0	1	kpl	300,0	1	0	0	1	ELY
48	Kolari, Akäslompola	Yläksentie (Yläksen liik.suu)	940	4	1832	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	1	ELY
49	Kolari, Akäslompola	Yläksentie (Yläksen liik.suu)	940	4	4135	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	1	ELY
50	Kolari, Akäslompola	Niilähdentie (Yläksen liik.suu)	0	0	0	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	1	kunta
51	Kolari, Akäslompola	Niilähdentie (Yläksen liik.suu)	0	0	0	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	1	kunta
52	Kolari, Akäslompola	Niilähdentie (Yläksen liik.suu)	0	0	0	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	1	kunta
53	Kolari, Akäslompola	Tunturit (Yläksen liik.suu)	0	0	0	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	1	kunta
54	Kolari, Akäslompola	Martinsaarentie (Yläksen liik.suu)	0	0	0	0	0	1	kpl	0,0	3	0	0	1	kunta
55	Kolari, Akäslompola	Sivulantie, Reittite ja Kaulavaarantie	0	0	0	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	1	kunta

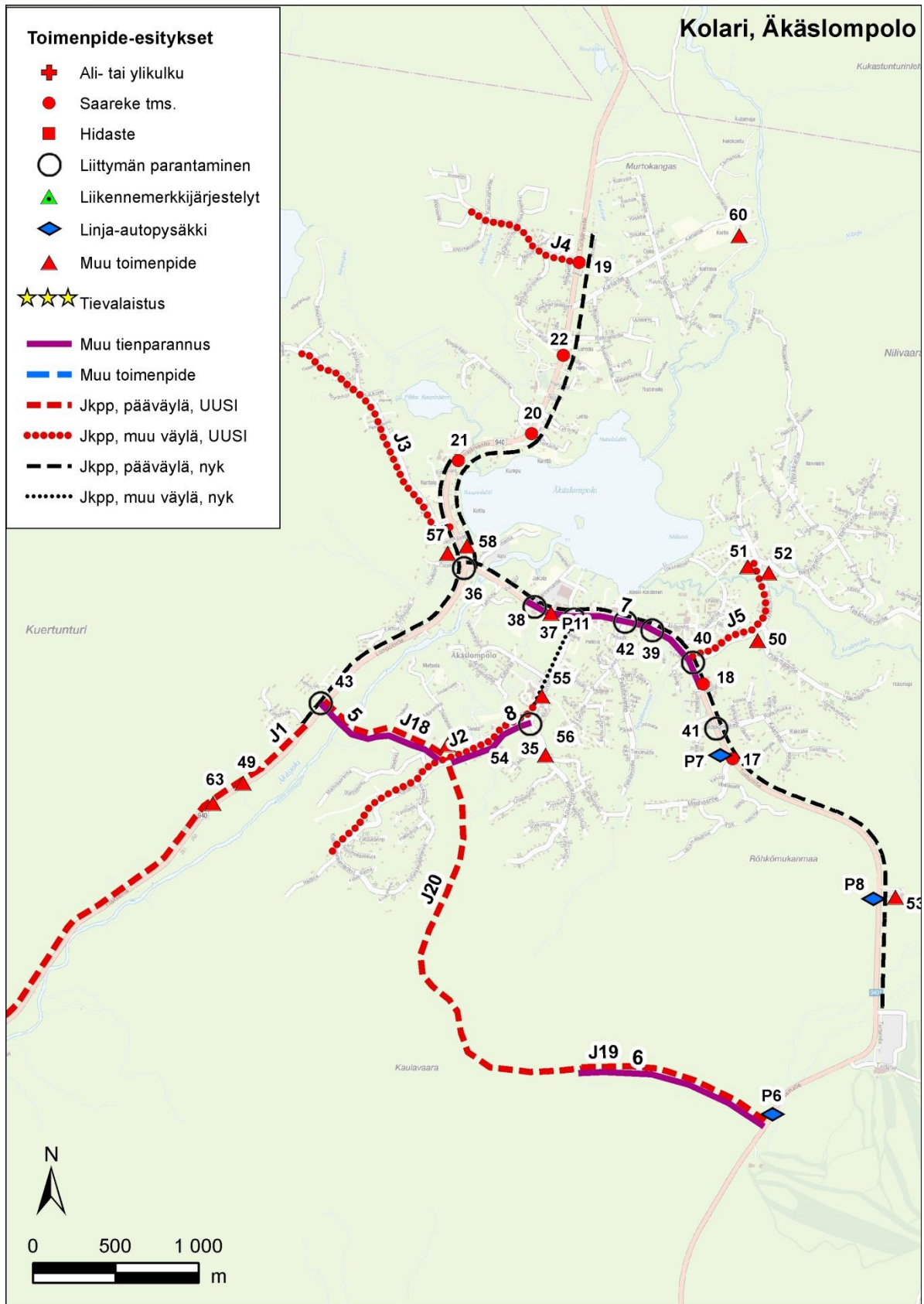
Taulukko 11. Kolarin toimenpideohjelma, sivu 1/3, taulukkoon liittyvät kartat on esitetty taulukon jälkeen.

Nro.	Sijainti	Kohdekuvaus	Toimenpiteen kuvaus	Tienro	Aosa	Aet	Losa	Let	Määrä	Yks.	Kust. arvio	Kiir. ikk	Heva vähennämä	Tarva	Tot. vaihe	Väylä-omistaja
56	Kolari, Akasiompolo	Kaulavaarantie	Hiihtoreitin eritasoristeaminen	0	0	0	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	1	kunta
57	Kolari, Akasiompolo	Tiurajärventie (mt 940) (Yliäksen liik.suu)	Hiihtoreitin eritasoristeaminen mt. 940 kanssa	940	5	100	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	1	ELY
58	Kolari, Akasiompolo	Tiurajärventie (mt 940) (Yliäksen liik.suu)	Pysäköintialue	0	0	0	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	1	kunta
59	Kolari, Akasiompolo	Kesänkijärvi (Yliäksen liik.suu)	Pysäköintialue	0	0	0	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	1	kunta
60	Kolari, Akasiompolo	Ristmela	Pysäköintialue	0	0	0	0	0	1	kpl	0,0	2	0	0	1	kunta
61	Kolari	Kantonientieitä etelään	Talvisalkaan pysäköintialue	0	0	0	0	0	1	kpl	0,0	1	0	0	1	kunta
62	Kolari, Steppijärvi	Pellontie	Kameravalvonta	21	138	1431	0	0	1	kpl	0,0		0,00173	608	1	ELY
63	Kolari, Akasiompolo	Lompolontie	Moottorikelkka-alkuku	940	4	3975	0	0	1	kpl	100,0	1	0	0	1	ELY
64	Kolari, Yläsjärvi	Kittilantie	Moottorikelkka-alkuku	19807	2	5900	0	0	1	kpl	100,0	1	0	0	1	ELY

Taulukko 12. Kolarin toimenpideohjelma, sivu 1/3, taulukkoon liittyvät kartat on esitetty taulukon jälkeen.

Kuva 59. Kolarin keskustan alueelle esitettävät liikenneympäristön parantamistoimenpiteet

Kuva 60. Äkäslompolon alueelle esitettävät liikennenympäristön parantamistoimenpiteet

4.10.4 Muonio

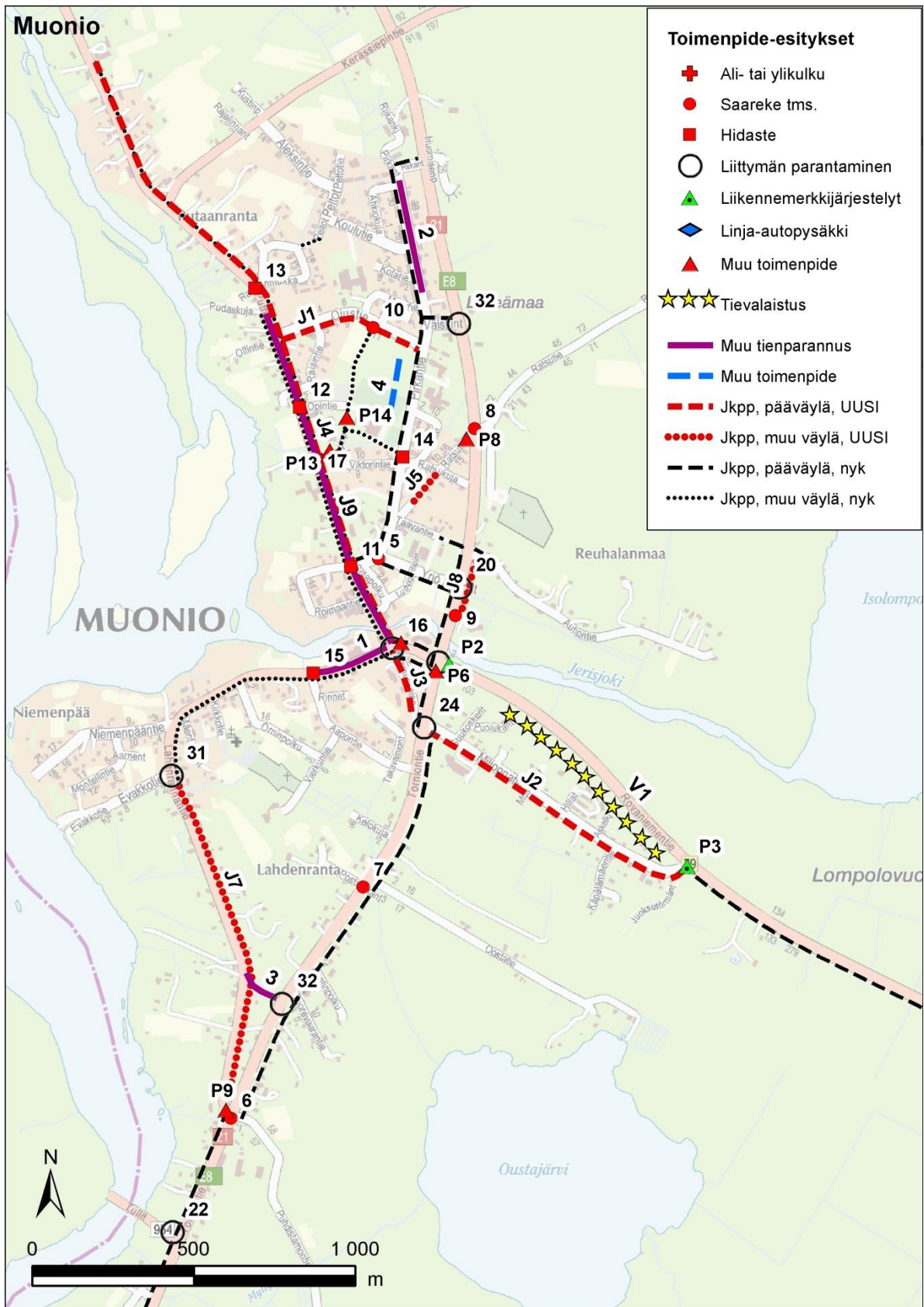
Osan Muonioon esitettyjen toimenpiteiden kustannusarvio on noin 1,7 miljoonaa euroa, josta kunnan osuus on noin 340 000 euroa. Kustannusarvio ei sisällä kaikkien toimenpiteitä, koska niiden kustannusarvio riippuu lopullisista ratkaisuista sekä kustannusjaosta esim. taajamatien saneerauksessa. Toimenpiteistä kiireellimmät ovat:

- Rovaniementien ja Oloshotellintien tievalaistus
- Lahenrannantien saneeraus
- Puthaanrannantien kevyen liikenteen turvaamisen toimenpiteet

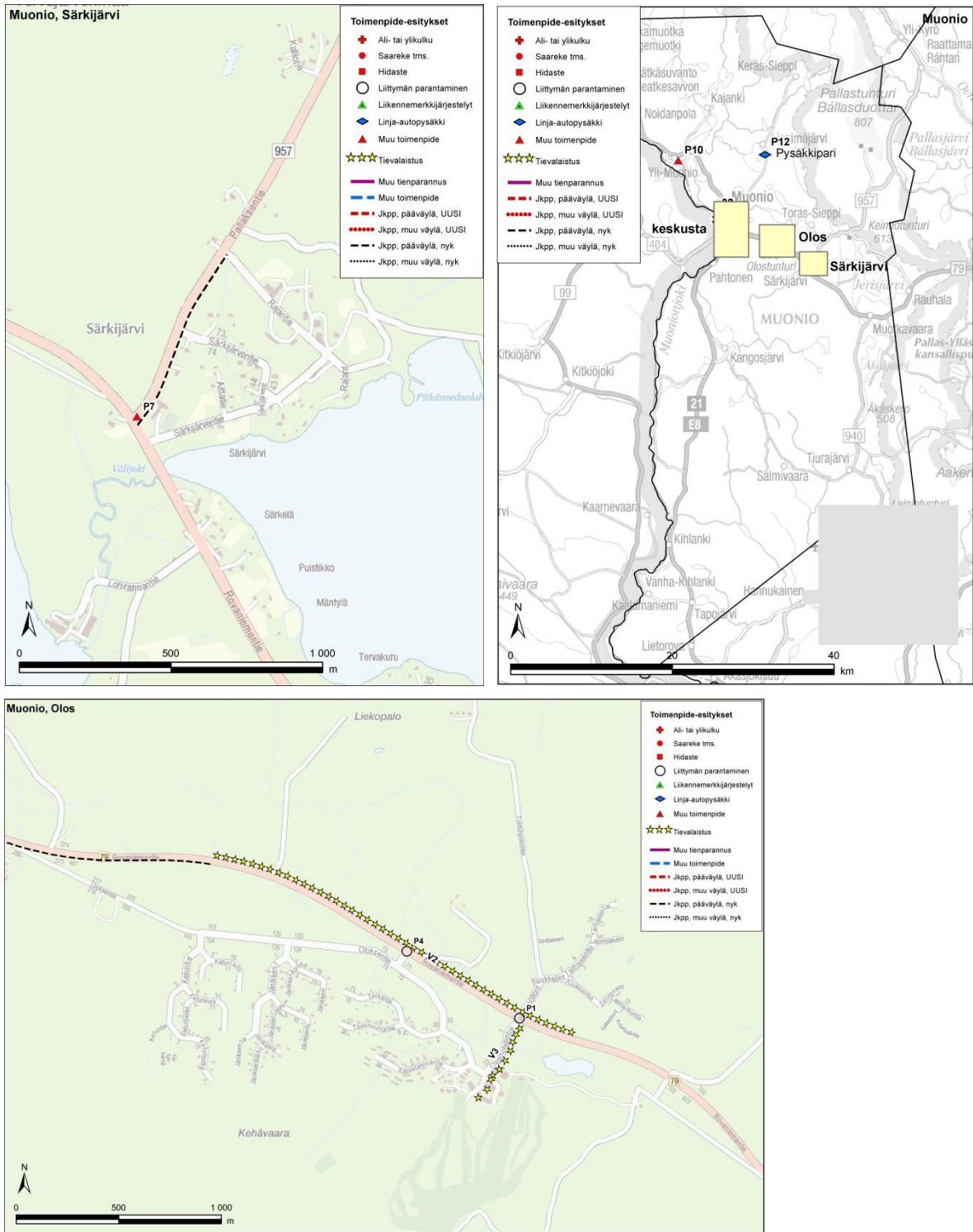
Muonion henkilövahinko-onnettomuuksien vuosittainen vähenemä on esitetyillä toimenpiteillä 0,2 eli yksi henkilövahinkoon johtanut onnettomuus vähemmän viiden vuoden aikana.

Nro.	Sijainti	Kohdekuvaus	Toimenpiteen kuvaus	Tieno	Aosa	Aet	Losa	Let	Määrä	Yks.	Kust. arvo	Kiir. lk	Heva vähennemä	Tarva	Tmp. Tyyp.	Väylä-omistaja
P1	Muonio, kk	Rovaniemien ja Oloshotellin	Viitoituksen täydennys	79	44	5330	0	0	1	kpl	0,2	1	0,00036	638	4	ELY
P2	Muonio, kk	Torniontien ja Rovaniemien liittymä	Oloksen reitittämisen	21	157	1542	0	0	1	kpl	0,2	1	0,00668	638	5	ELY
P3	Muonio, kk	Rovaniemien ja Miljoonien liittymä	kevyen liikenteen reitittämisen	79	45	5135	0	0	1	kpl	0,2	1	0	0	5	ELY
P4	Muonio, Olos	Oloksentien liittymä	Viitoituksen selkeyttäminen	79	45	630	0	0	1	kpl	0,2	1	0,00036	638	5	ELY
P5	Muonio, Olos	Oloshotellin	Viitoituksen selkeyttäminen	79	44	5300	0	0	1	kpl	0,2	1	0,00036	638	5	ELY
P6	Muonio, kk	Torniontien ja Rovaniemien liittymä	Suojatien poistaminen ja kevyen liikenteen viitoitus	21	157	1542	0	0	1	kpl	5,0	1	0,00668	287	7	ELY
P7	Muonio, Särköjärvi	Rovaniemien ja Paljaksentie	Suojatien poistaminen ja bussipyökin odotustasanteen tekeminen	79	1	22	0	0	1	kpl	8,0	1	0,00659	287	7	ELY
P8	Muonio, kk	Klipsjärventie ja Ratsutie	liittymän katkaisu, jkpp-yhteys	21	201	721	0	0	1	kpl	5,0	1	0,00149	223	7	ELY
P9	Muonio, kk	Lahenrantie ja Torniontie	liittymän katkaisu, jkpp-yhteys	21	157	0	0	0	1	kpl	5,0	2	0,00311	223	7	ELY
P10	Ylimuonio	Rovaniemien kylän kohdalla	liittymän katkaisu, jkpp-yhteys	21	203	1479	0	0	1	kpl	5,0	1	0,0006	223	7	ELY
P11	Muonio, kk	Ramirentin liittymä	liittymän katkaisu	19884	1	2023	0	0	1	kpl	5,0	1	0,0013	223	7	ELY
P12	Muonio	Lieppäjärvi	Pysäkkipari	19885	2	1510	0	0	1	kpl	9,0	1	0,00111	342	6	ELY
P13	Muonio, kk	Viktorintie, koulun piha	Koulun saattoliikennejärjestelyt	0	0	0	0	0	1	kpl	2,0	1	0	0	7	kunta
P14	Muonio, kk	Koulun piha	Puomin asentaminen	0	0	0	0	0	1	kpl	2,0	1	0	0	7	kunta
N1	Muonio	Klipsjärventie	Nopeusrajoituksen muutos 80 km/h -> 60 km/h	21	201	754	201	1100	3	kpl	0,6	1	0,00189	685	1	ELY
N2	Muonio, Olos	Rovaniemie	Nopeusrajoituksen muutos 100 km/h -> 80 km/h	79	44	5139	45	730	4	kpl	0,8	1	0,00288	684	1	ELY
N3	Muonio	Rovaniemie	Nopeusrajoituksen muutos 100 km/h -> 80 km/h	79	45	5070	45	5700	2	kpl	0,0	1	0,0020	684	1	ELY
N4	Muonio	Koulun ympäristö	Nopeusrajoituksen muutos alue 40 km/h -> alue 30 km/h	0	0	0	0	0	2	kpl	0,4	1	0	0	1	kunta
N4	Muonio	Puthaanrannantie	Nopeusrajoituksen muutos alue 40 km/h -> alue 30 km/h	19883	1	600	1	788	2	kpl	0,4	1	0,00193	672	1	kunta
V1	Muonio	Rovaniemie	Tievalaistus	79	45	5230	45	5907	677	m	16,9	2	0,00223	362	3	ELY
V2	Muonio	Puthaanrannantie	Taajamamerkin siirto	19883	1	2110	0	0	1	kpl	0,2	1	0	0	5	ELY
V3	Muonio, Olos	Rovaniemie	Tievalaistus	79	44	5062	45	1678	1946	m	48,7	2	0,00474	362	3	ELY
V4	Muonio	Oloshotellin	Tievalaistus	0	0	0	0	0	450	m	11,3	1	0	0	3	kunta
11	Muonio	Ojutie	Uusi kevyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	936	m	28,1	2	0	0	2	kunta
12	Muonio	Miljoonatie	Uusi kevyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	458	m	13,7	2	0	0	2	kunta
13	Muonio	Kosokuskaino	Uusi kevyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	199	m	6,0	1	0	0	2	kunta
14	Muonio	Puthaanrannantie	Uusi kevyen liikenteen väylä	19883	1	19	1	2077	2058	m	61,7	1	0,01187	101	2	ELY
J5	Muonio	Yhteys Ratsukujalta Taavatielle	Uusi kevyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	3,4	m	1,7	1	0	0	2	kunta
J6	Muonio	Viktorintie	Uusi kevyen liikenteen väylä	0	0	0	0	0	58	m	1,7	1	0	0	2	kunta
J7	Muonio	Lahenrannantie	Uusi kevyen liikenteen väylä	19884	1	35	1	1087	1052	m	31,6	2	0,00061	101	2	ELY
J8	Muonio, kk	Klipsjärventie	Uusi kevyen liikenteen väylä	21	201	176	201	345	169	m	5,1	1	0,00024	101	2	ELY
J9	Muonio, kk	Puthaanrannantie	Uusi kevyen liikenteen väylä	19883	1	19	1	1112	1093	m	10,9	1	0,00401	102	4	ELY
1	Muonio, kk	Lahenrannantie	4 laajamateriaa poistetaan	19884	1	1720	0	0	260	m	0,0	1	0,00255	658	4	ELY
2	Muonio, kk	Pirkantie	4 kpl suojatietä poistetaan	0	0	0	0	0	4	kpl	2,0	2	0	0	4	kunta
3	Muonio, kk	Lahenrannantie ja Torniontie	uusi liittymä Torniontie	0	0	0	0	0	183	m	20,0	1	0	0	4	kunta
4	Muonio, kk	Pirkantie	Alta estämään keikkoja	0	0	0	0	0	1	kpl	0,5	1	0	0	5	kunta
5	Muonio, kk	Pirkantien ja Yrjökokontien liittymä	Saarekkeellinen suojatie	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	2	kunta
6	Muonio, kk	Torniontien ja Lahenrannantie liittymä	Pääsuunnan suojatesaareke	21	156	7498	0	0	1	kpl	25,0	1	0,0019	281	2	ELY
7	Muonio, kk	Torniontien ja Postipokantien liittymä	Pääsuunnan suojatesaareke	21	157	822	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00102	281	2	ELY
8	Muonio, kk	Klipsjärventien ja Ratsutien liittymä	Pääsuunnan suojatesaareke	21	201	737	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00094	281	2	ELY
9	Muonio, kk	Klipsjärventien ja Kleian liittymä	Pääsuunnan suojatesaareke	21	201	153	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00664	281	2	ELY
10	Muonio	Ojutie	Pääsuunnan suojatesaareke	0	0	0	0	0	1	kpl	25,0	1	0	0	2	kunta
11	Muonio, kk	Puthaanrannantie ja Pirkantien liittymä	Korotettu liittymä	19883	1	287	0	0	1	kpl	50,0	1	0,00758	653	3	ELY
12	Muonio, kk	Puthaanrannantie ja Ojontien liittymä	Sinitöyssy	19883	1	805	0	0	1	kpl	15,0	1	0,00741	653	3	ELY
13	Muonio, kk	Puthaanrannantie ja Rautionmukan liittymä	Sinitöyssy	19883	1	1198	0	0	1	kpl	15,0	1	0,00772	653	3	ELY
14	Muonio, kk	Pirkantien ja Viktorintien liittymä	Sinitöyssy	0	0	0	0	0	1	kpl	15,0	1	0	0	3	kunta
15	Muonio, kk	Lahenrannantie ja Apontien liittymä	Sinitöyssy	19884	1	1740	0	0	1	kpl	15,0	1	0,0042	653	3	ELY
16	Muonio, kk	Lahenrannantie ja Niemenpääntien liittymä	Sinitöyssy	19884	1	1276	0	0	1	kpl	15,0	1	0,00448	653	3	ELY
17	Muonio, kk	Puthaanrannantie ja Viktorintie	Korotettu suojatie	19883	1	631	0	0	1	kpl	30,0	1	0,00562	601	3	ELY
18	Muonio, kk	Torniontien ja Rovaniemien liittymä	Kiertoliittymä tai liittymän kanavoiti portaaleineen, suojatiet poistetaan, tasausa korotetaan	21	157	1542	0	0	1	kpl	400,0	1	0,06392	288	4	ELY
19	Muonio, kk	Lahenrannantie ja Puthaanlien liittymä	Liittymän parantaminen (korotettu liittymä tai minikiertoilittymä)	19884	1	1995	0	0	1	kpl	50,0	1	0,00424	653	4	ELY
20	Muonio, kk	Klipsjärventien ja Yrjökokontien liittymä	Väistötiä	21	201	241	0	0	1	kpl	50,0	1	0,00249	289	4	ELY
21	Muonio, kk	Klipsjärventien ja Yrjökokontien liittymä	Sivusuunnan saareke	21	201	241	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00112	290	4	ELY
22	Muonio, kk	Torniontien ja Tuultien liittymä	Liittymän parantaminen (sivusuunnan saareke)	21	156	7072	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00177	290	4	ELY
23	Muonio, kk	Torniontien ja Tuultien liittymä	Liittymän parantaminen (suojatien poistamine ja näkemän parantaminen)	21	156	7072	0	0	1	kpl	8,0	1	0,00177	287	4	ELY
24	Muonio, kk	Torniontien ja Miljoonien liittymä	Väistötiä	21	157	1363	0	0	1	kpl	50,0	1	0,00237	289	4	ELY
25	Muonio, kk	Torniontien ja Miljoonien liittymä	Sivusuunnan saareke	21	157	1363	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00121	290	4	ELY
26	Muonio	Rovaniemie ja Oloksentie	Väistötiä	79	45	640	0	0	1	kpl	50,0	1	0,00104	289	4	ELY
27	Muonio	Rovaniemie ja Oloksentie	Sivusuunnan saareke	79	45	640	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00036	290	4	ELY
28	Muonio	Rovaniemie ja Oloksentie	viitoituksen täydennys	79	45	640	0	0	1	kpl	0,2	1	0,00036	638	4	ELY
29	Muonio	Rovaniemie ja Oloshotellin	Väistötiä	79	44	5330	0	0	1	kpl	50,0	1	0,00103	289	4	ELY
30	Muonio	Rovaniemie ja Oloshotellin	Sivusuunnan saareke	79	44	5330	0	0	1	kpl	25,0	1	0,00036	290	4	ELY
31	Muonio, kk	Lahenrannantie ja Evakkobien liittymä	Sivusuunnan saareke ja liittymän muotolu	19884	1	1104	0	0	1	kpl	25,0	2	0,0012	290	4	ELY
32	Muonio, kk	Käsiwarrentie ja Väiskintie	Väistötiä	21	201	1066	0	0	1	kpl	50,0	1	0,00163	289	4	ELY
32	Muonio, kk	Lahenrannantie ja Torniontie	Liittymän siirto	21	157	379	0	0	1	kpl	15,0	2	0,00193	283	4	ELY
32	Muonio, kk	Lahenrannantie ja Torniontie	Väistötiä	21	157	379	0	0	1	kpl	50,0	2	0,00226	289	4	ELY

Taulukko 13. Muonion toimenpideohjelma, taulukkoon liittyvät kartat on esitetty taulukon jälkeen.

Kuva 62. Muonion keskustan alueelle esitettävät liikennenympäristön parantamistoimenpiteet

Kuva 63. Särkijärven ja Oloksen alueille esitettävät liikenneympäristön parantamistoimenpiteet.

5 Vaikutukset

Esitetyillä toimenpiteillä vähennetään onnettomuusriskiä ja pienennetään mahdollisten onnettomuuksien seuraamuksia. Liikenneturvallisuuden parantaminen pienin kunnossapitotoimenpitein vaatii pitkäjänteisyyttä ja johdonmukaisuutta. Yksittäisistä liikennemerkeistä ja tiemerkintöjen näkyvyydestä huolehtiminen, talvikunnossapidon oikea-aikaisuus, tien suoja-alueen puuston harventaminen, sivuojaluiskien niittäminen sekä liittymien näkemäalueiden vaaliminen eivät merkittävästi vähennä (laskennallisesti) henkilövahinko-onnettomuuksien määrää vuositasolla, mutta vaikuttavat tielläliikkujan yleiseen viihtyvyyteen, asenteisiin ja käyttäytymiseen. Selkeä ja johdonmukainen liikenneympäristö kielii vastuuntunnosta, joka ”tarttuu” tielläliikkujaan. Toimiva liikenneympäristö lisää asumisviihtyvyyttä ja myös alueen ”imagoa”, jolloin liiketoimintaedellytykset paranevat.

Suuremmat hankkeet vaativat toimenpidesuunnittelun lisäksi rahoituksen järjestämistä. Isojen hankkeiden toteutuminen onkin kiinni päättäjien mahdollisuuksista myöntää rahoitusta sekä kaivostoiminnan kehittämisestä Lapissa.

Tärkeä osa liikenneympäristön parantamista on toimenpiteistä tiedottaminen ja niiden perusteleminen. Suurin osa Sodankylässä päivittäin liikkujista on joko paikallisia tai lähikunnista tulevia, joten paikallinen ja seudullinen toistuva tiedottaminen tavoittaa parhaiten. Liikennekasvatuksen rooli onkin merkittävä.

5.2 Enontekiö

Hetan ja muiden kylien alueelle esitetyillä toimenpiteillä pyritään ensisijaisesti parantamaan jalankulun ja pyöräilyn turvallisuutta. Tämä korostuu erityisesti koulujen läheisyydessä. Turvallisuuden parantamista vahvistaa lisäksi ajonopeuksien alentaminen hidasterakenteita toteuttamalla. Haja-alueen pitkien linjaosuuksien toimenpiteillä pyritään lähinnä vähentämään suistumisonnettomuuksia.

Laskennallisesti tehokkaimmin henkilövahinko-onnettomuuksia vähentävät valtateille tehtävät toimenpiteet. ELY-keskuksen maanteille Enontekiön kunnan alueella kohdistuvien kaikkien toimenpiteiden vaikutus on noin 0,08 henkilövahinko-onnettomuutta vähemmän vuosittain. Taulukossa 6 on esitetty vähenemät toimenpiteittäin.

5.3 Kittilä

Kittilässä toimenpiteiden tavoitteena on ensisijaisesti jalankulun ja pyöräilyn sekä matkailuliikenteen turvallisuuden parantaminen. Levillä ja keskustassa esitettyjen toimenpiteiden tavoitteena on liikenteen rauhoittaminen. Kylien toimenpiteissä tavoitellaan jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuden parantamista. Kyliin esitetyillä toimenpiteillä on tavoitteena koulumatkojen turvaaminen. tärkeä kokonaisuus on kantatien 79 parantaminen Kittilän keskustassa, joka sisältää useita toimenpiteitä. Kittilään on esitetty eniten toimenpiteitä erikoiskuljetusreittien turvallisuuden parantamiseksi.

Laskennallisesti tehokkaimmin henkilövahinko-onnettomuuksia vähentävät valtateille tehtävät toimenpiteet. ELY-keskuksen maanteille Kittilän kunnan alueella kohdistuvien kaikkien toimenpiteiden vaikutus on noin 0,41 henkilövahinko-onnettomuutta vähemmän vuosittain. Taulukoissa 7-9 on esitetty vähenemät toimenpiteittäin.

5.4 Kolari

Kolarin toimenpiteet painottuvat Ylläksen alueelle. Matkailuliikenteen turvallisuus ja jalankulun sekä pyöräilyn turvallisuus Ylläksen alueella painottuvat merkittävimmin esitetyissä toimenpiteissä. Kolarissa on kirjattu eniten toimenpiteitä maastoliikenteen turvallisuuden parantamiseksi.

Laskennallisesti tehokkaimmin henkilövahinko-onnettomuuksia vähentävät valtateille tehtävät toimenpiteet. ELY-keskuksen maanteille Kolari kunnan alueella kohdistuvien kaikkien toimenpiteiden vaikutus on noin 0,19 henkilövahinko-onnettomuutta vähemmän vuosittain. Taulukoissa 10-12 on esitetty vähenemät toimenpiteittäin.

5.5 Muonio

Muoniossa on liikenneturvallisuuden kannalta seudun ongelmallisoin kohde, jonka korjaaminen vaikuttaisi erityisesti autoliikenteen turvallisuuden parantamiseen. Muoniossa toimenpiteiden painopiste on kunnan keskustaajaman ajoneuvojen hillitsemisessä sekä jalankulun ja pyöräilyn turvaamisessa. Esitetyissä toimenpiteissä painottu myös yhteys Muonion keskustasta Olokselle.

Laskennallisesti tehokkaimmin henkilövahinko-onnettomuuksia vähentävät valtateille tehtävät toimenpiteet. ELY-keskuksen maanteille Muonion kunnan alueella kohdistuvien kaikkien toimenpiteiden vaikutus on noin 0,20 henkilövahinko-onnettomuutta vähemmän vuosittain. Taulukossa 13 on esitetty vähenemät toimenpiteittäin.

6 Jatkotoimenpiteet

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Sodankylän kunta hyväksyvät suunnitelman ohjeelliseksi jatkosuunnittelun pohjaksi. Toteuttamistahtoa vahvistetaan ja toimenpiteiden rakentamismahdollisuuksista keskustellaan kunnan ja ELY-keskuksen johdon välillä käytävissä kuntaneuvotteluissa.

Halvimmat toimenpiteet, kuten liikennemerkkimuutokset ja suurin osa esteettömyyteen liittyvistä parantamisesityksistä, voidaan toteuttaa heti hyväksymisen jälkeen. Osa toimenpiteistä voidaan sisällyttää laajempien urakoiden yhteyteen tai silta-, päällyste- tai kunnossapitourakoihin. Suuri osa esitetyistä toimenpiteistä vaatii tarkempien suunnitelmien laatimisen ja rahoituksen varmistamisen. Ensivaiheen kiireellisimmiksi todettujen pienien toimenpiteiden osalta on syytä käynnistää rakennussuunnitelmien laatiminen ja rakentamisen rahoituksen järjestäminen.

7 Liitteet

- Liite 1 Kuntakohtainen liikenneturvallisuussuunnitelma
– yleiset perusteet
- Liite 2 Kuntakohtaiset onnettomuusmuistiot
- Liite 3 Kuntakohtaiset kyselyn tulokset
- Liite 4 Loivapiirteisen töyssyn mitoitusmalleja (40 km/h ja 50 km/h)
- Liite 5 Taajamamerkin vaikutukset

Julkaisusarjan nimi ja numero Raportteja 3/2014				
Vastuualue Liikenneturvallisuus				
Tekijät Teemu Kinnunen Jani Karjalainen Minna Koukkula Minna Nikula		Julkaisuaika Tammikuu 2013		
		Kustantaja Julkaisija Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
		Hankkeen rahoittaja toimeksiantaja Yleensä oma virasto, hanke tai yhteistaho		
Julkaisun nimi Tunturi Lapin liikenneturvallisuussuunnitelma Liikenneympäristö ja liikenneturvallisuustyön organisointi				
Tiivistelmä Tunturi-Lapin liikenneympäristöä koskeva liikenneturvallisuussuunnitelma on laadittu, jotta liikenneturvallisuusongelmat ja niihin ideoidut parantamistoimenpiteet ovat selvillä kuntien ja ELY-keskuksen toiminta- ja taloussuunnittelussa. Liikenneturvallisuussuunnitelman laatimisen yhteydessä organisoitiin kuntien liikenneturvallisuusryhmien toimintaa. Nykytilanteen arviointi on laadittu sidosryhmätyöskentelyn, asukaskyselyn, taustarekisterien analysoinnin, maastokäyntien sekä sidosryhmien kanssa käytyjen vuoropuhelujen avulla. Pääosa liikenneturvallisuusongelmista sijoittuvat valtion ylläpitäville maanteille ja niissä oleviin liittyviin sekä matkailukeskuksien tieverkolle. Suunnitelman ja liikenneturvallisuustyön tavoitteet pohjautuvat vuonna 2012 valmistuneeseen valtakunnalliseen liikenneturvallisuussuunnitelmaan Tavoitteet Todeksi. Liikenneympäristöön kohdistuvina toimenpiteinä on esitetty mahdollisimman kustannustehokkaita ja helposti toteutettavia ratkaisuja, joista osa on toteutettavissa ilman tarkempaa jatkosuunnittelua esim. kunnossapitourakoiden yhteydessä. Suuri osa esitetyistä toimenpiteistä parantaa kevyen liikenteen turvallisuutta ajoneuvoliikenteen ajonopeuksia hillitsemällä sekä pääteiden liittymien liikenneturvallisuutta. Keskeisimmille taajama-alueilla oleville maanteille ja kaduille on suunniteltu rakenteellisia hidasteita (töyssyjä sekä korotettuja suojateitä ja liittymiä) ja suojatiesaarekkeita. Myös kevyen liikenteen verkon täydentäminen ja väylien valaistuksen rakentaminen ovat esitettyjen toimenpiteiden listalla. Toimenpiteille on määritely jatkotoimenpiteet niiden toteutusvalmiuden hahmottamiseksi sekä alustavat kustannusarviot ja toteuttamiselle ohjeellinen kiireellisyysjärjestys. Esitettyjen toimenpiteiden karkea kustannusarvio on yhteensä 23,3 miljoonaa euroa, josta kuntien osuus ovat noin viisi miljoonaa euroa (22 %) ja ELY-keskuksen osuus noin 18,3 miljoonaa euroa (88 %). Valtion ylläpitäville maanteille kohdistuville toimenpiteille on laskettu TARVA-ohjelmalla ns. heva-vähennemä eli vuosittaisten henkilövahinko-onnettomuuksien vähennemä. Laskennallinen heva-vähennemä on 0,8 onnettomuutta vuodessa, mikä tarkoittaa noin 8 henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta vähemmän 10 vuoden aikana.				
Asiasanat (YSA:n mukaan) Liikenneturvallisuus				
ISBN (painettu) 978-952-257-950-8	ISBN (PDF) 978-952-257-951-5	ISSN-L 2242-2846	ISSN (painettu) 2242-2846	ISSN (verkkojulkaisu) 2242-2854
www www.ely-keskus.fi/julkaisut www.doria.fi		URN URN:ISBN:978-952-257-951-5	Kieli Suomi	Sivumäärä 87 + liitteet
Julkaisun myynti/jakaja Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, puh. 0295 037 000				
Kustannuspaikka ja aika Lappi 2014			Painotalo Teksti	

RAPORTEJA 3 | 2014
TUNTURI-LAPIN LIIKENNETURVALLISUUSUUNNITELMA

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ISBN 978-952-257-950-8 (painettu)

ISBN 978-952-257-951-5 (pdf)

ISSN-L 2242-2854

ISSN 2242-2846 (painettu)

ISSN 2242-2854 (verkkajulkaisu)

URN:ISBN:978-952-257-951-5

www.ely-keskus.fi/julkaisut | www.doria.fi/ely-keskus